

ЗАТВЕРДЖЕНО
ПРАВЛІННЯМ
СЗАТ "ГРАНДВІС"
ПРОТОКОЛ № 1
від 23 лютого 2007 року

Голова Правління СЗАТ "Грандвіс"

П.М. Максименко

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
(крім залізничного, повітряного, наземного транспорту, морського
внутрішнього та інших видів водного транспорту, вантажів та багажу
(вантажобагажу)).**

м. Чернігів - 2007

СЗАТ "ГРАНДВІС"

ЗМІСТ

№ П П	РОЗДІЛ	СТОР.
п. 1	Загальні положення	4
п. 2	Перелік об'єктів страхування	5
п. 3	Страхові ризики. Страхові випадки.	5
п. 4	Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування	7
п. 5	Місце дії Договору страхування	8
п. 6	Порядок визначення розмірів страхових сум	9
п. 7	Порядок укладання Договору страхування	9
п. 8	Страхові тарифи. Франшиза. Страхові платежі.	10
п. 9	Строк дії Договору страхування	10
п. 10	Права та обов'язки сторін.	11
п. 11	Дії Страхувальника при настанні страхової події	13
п. 12	Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку	14
п. 13	Порядок визначення розміру страхового відшкодування. Порядок і умови здійснення страхового відшкодування.	14
п. 14	Термін прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування. Підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування.	16
п. 15	Внесення змін у Договір страхування	17
п. 16	Умови припинення Договору страхування.	17
п. 17	Право вимоги	18
п. 18	Подвійне страхування	19
п. 19	Особливі умови	19
п. 20	Порядок вирішення спорів	19
Додаток №1	Додаткові умови страхування орендованого майна	20
Додаток №2	Додаткові умови страхування майна, що є предметом застави	20
Додаток №3	Додаткові умови страхування майна, що є предметом лізингу.	22
Додаток №4	Додаткові умови страхування машин і обладнання від поломок	23
Додаток №5	Додаткові умови страхування електронного обладнання	25
Додаток №6	Додаткові умови страхування скляних елементів будинків і споруд	27
Додаток №7	Додаткові умови страхування товарних запасів	28
Додаток №8	Додаткові умови страхування майна у холодильних камерах	30
Додаток №9	Додаткові умови страхування готівки у касі, сейфах, банкоматах і в банківських сховищах	32
Додаток №10	Додаткові умови страхування творів мистецтва, антикваріату та виставкових експонатів	34
Додаток №11	Додаткові умови страхування особистого майна працівників та відвідувачів	35
Додаток №12	Додаткові умови страхування майна фізичних осіб	36
Додаток №13	Додаткові умови страхування будівельно-монтажних ризиків	38
Додаток №14	Додаткові умови страхування тварин	59
Додаток №15	Додаткові умови страхування майна сільськогосподарських підприємств	62
Додаток №16	Додаткові умови страхування майна від стихійних явищ	65
Додаток №17	Додаткові умови страхування майна від крадіжки зі зломом і грабежу, розбою	67
Додаток №18	Додаткові умови страхування від умисного знищення або пошкодження третіми особами.	70
Додаток №19	Додаткові умови страхування майна від ризику страйків і масових беззаль	70

Додаток №20	Додаткові умови страхування майна від знищення або пошкодження водою з каналізаційних, опалювальних, водопровідних систем і систем пожежегасіння.	71
Додаток №21	Додаткові умови страхування майна від наїзду наземних транспортних засобів.	72
Додаток №22	Додаткові умови страхування майна від обвалу будинків	73
Додаток №23	Додаткові умови страхування майна від пошкодження димом	73
Додаток №24	Додаткові умови страхування від вибуху котельного устаткування	74
Додаток №25	Додаткові умови страхування майна від звукового удару.	76
Додаток №26	Додаткові умови страхування майна "По першому ризику"	76
Додаток №27	Додаткові умови страхування непрямих збитків.	77
Додаток №28	Додаткові умови страхування майна по заявленій вартості	80
Додаток №29	Додаткові умови страхування майна по відновлювальній вартості	80
Додаток №30	Додаткові умови страхування майна по індексованій вартості	81
Додаток №31	Актuarні розрахунки страхових тарифів	84

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

- 1.1. На підставі цих Правил Страхове закрите акціонерне товариство "Грандвіс" (надалі - Страховик) укладає договори страхування майна підприємств будь-якої форми власності та фізичних осіб. Страхувальниками за договором страхування майна можуть бути юридичні особи (підприємства, організації й установи незалежно від форми власності) і фізичні особи, які мають по відношенню до об'єкта страхування майновий інтерес. Страхувальники мають право при укладанні договорів страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхових сум (страхового відшкодування), а також замінювати їх до настання страхового випадку.
- 1.2. В Договорі страхування може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування, або навпаки – Договір страхування може бути доповнений певними обмеженнями та доповненнями, якщо це не суперечить чинному законодавству України.
- 1.3. **Вигодонабувач** – це особа, яка має майновий інтерес в об'єкті страхування і може отримати збитки внаслідок настання страхового випадку.
- 1.4. **Дійсна (реальна) вартість майна** – вартість майна, що враховує ринкову кон'юнктуру, його технічний стан, термін та інтенсивність експлуатації, з урахуванням норм чинного законодавства України. **Довірені особи Страхувальника** – працівники, що працюють на підприємстві у Страхувальника – для юридичних осіб; члени родини та особи, що постійно (більше одного тижня) проживають у місці страхування – для фізичних осіб.
- 1.5. **Страховик** – страхове закрите акціонерне товариство "Грандвіс".
- 1.6. **Страхувальник** – дієздатна фізична особа або юридична особа, яка уклала із Страховиком договір страхування.
- 1.7. **Страховий захист** – сукупність зобов'язань Страховика перед Страхувальником згідно з умовами Договору страхування.
- 1.8. **Страхова подія** – це подія, що відбулася та має ознаки страхового випадку (для страхування майна це знищення, пошкодження, або втрата застрахованого майна, внаслідок подій, передбачених Договором страхування), що може бути визнана страховим випадком тільки після отримання та розгляду Страховиком всіх документів, що мають відношення до цієї події і складання страхового акту.
- 1.9. **Умовна франшиза** – сума збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору страхування, якщо розмір збитків не перевищує цієї суми. Збитки підлягають відшкодуванню в повному розмірі, якщо розмір збитків перевищує розмір умовної франшизи.
- 1.10. **Безумовна франшиза** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору страхування.
- 1.11. **Навмисні дії** – дії будь-якої особи, здійснюючи які, вона свідомо прагне настання страхового випадку або збільшення розміру майнового збитку.
- 1.12. **Груба необережність** – нехтування правилами, інструкціями, нормами та іншими нормативно-правовими актами, що призвело до знищення або пошкодження застрахованого майна.
- 1.13. **Бездіяльність** – нездійснення дій та заходів, які особа могла та повинна була здійснити.
- 1.14. **Зміна ризику настання страхового випадку (зміна ризику)** – збільшення або зменшення ризику знищення, пошкодження або втрати застрахованого майна внаслідок будь-яких обставин.
- 1.15. **Повне конструктивне знищення майна** – пошкодження майна настільки, що його відновлення є недоцільним і витрати на його відновлення перевищують його дійсну (реальну) вартість.

2. ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ СТРАХУВАННЯ.

- 2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України, пов'язані володінням, користуванням та розпорядженням майном.
- 2.2. Якщо договором страхування не передбачено інше, застрахованим вважається будь-яке майно, яке належить Страхувальнику на правах власності, а також майно, одержане або передане за договорами найму, оренди чи лізингу, або прийняте від інших організацій чи громадян. Застрахованим вважається також майно, придбане Страхувальником у кредит та яке є забезпеченням цього кредиту.
- 2.3. За додатковими умовами можуть бути застраховані:
 - 2.3.1. орендоване майно (Додаток №1);
 - 2.3.2. майно, що є предметом застави або іпотеки (Додаток №2);
 - 2.3.3. майно, що є об'єктом лізингу (Додаток №3);
 - 2.3.4. машини та обладнання від поломок (Додаток №4);
 - 2.3.5. електронне обладнання (Додаток №5);
 - 2.3.6. скляні елементи будинків та споруд (Додаток №6);
 - 2.3.7. товарні запаси (Додаток №7);
 - 2.3.8. майно у холодильних камерах (Додаток №8);
 - 2.3.9. готівка в касі, сейфах, банкоматах та банківських сховищах (Додаток №9);
 - 2.3.10. твори мистецтва, антикваріат та виставкові експонати (Додаток №10);
 - 2.3.11. особисте майно робітників та відвідувачів (Додаток №11);
 - 2.3.12. майно фізичних осіб (Додаток №12);
 - 2.3.13. будівельно-монтажні ризики (Додаток №13);
 - 2.3.14. тварини (Додаток №14);
 - 2.3.15. майно сільськогосподарських підприємств (Додаток №15).
- 2.4. Можуть бути застраховані також наступні доцільні витрати, які може понести Страхувальник при настанні страхового випадку:
 - 2.4.1. витрати на демонтаж або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;
 - 2.4.2. витрати на гасіння пожежі, якщо вони не відшкодовуються, як заходи по зменшенню можливих збитків;
 - 2.4.3. витрати на знос частин будівель та споруд, що залишилися після настання страхового випадку та витрати на їх транспортування до найближчого місця їх зберігання;
 - 2.4.4. витрати на розчищення та прибирання вказаної у Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало внаслідок страхового випадку й транспортування сміття;
- 2.5. Може бути застраховане, як усе майно, так і визначена його частка.
- 2.6. Резервуари (апарати, трубопроводи, тощо), інше технологічне обладнання перебувають під страховим захистом за умови, що вони перебувають у тому технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені у заяві на страхування, технологічному регламенті, монтажно-технологічних схемах або інших документах.
- 2.7. Згідно з цими Правилами не приймаються на страхування:
 - будинки та споруди, а також майно у цих будинках та спорудах, конструктивні елементи та системи, які перебувають в аварійному стані.

3. СТРАХОВІ
РИЗИКИ.
СТРАХОВІ
ВИПАДКИ.

- 3.1. Страховими **ризиками** є: пожежа, удар блискавки, вибух, падіння літаючих апаратів.
- 3.2. Страховим **випадком** є: знищення або пошкодження майна внаслідок:
 - 3.2.1. пожежі;

- 3.2.2. удару блискавки;
- 3.2.3. вибуху;
- 3.2.4. падіння літаючого апарату.
- 3.3. **Пожежа** – це вогонь, що виник поза місцями спеціально призначеними для його розведення та підтримування, або вийшов за їх межі і здатен самостійно поширюватися.
- 3.3.1. Пожежа має місце, якщо виконуються наступні умови:
- А) є фактичне займання (спалахування);
 - Б) пожежа виникла раптово і непередбачувано;
 - В) горить майно/предмети, що для цього непризначені та/або є безпосередній вплив вогню на майно/предмети.
- 3.3.2. Пожежа, що виникла внаслідок землетрусу не покривається страховим захистом при страхуванні майна від пожежі.
- 3.3.3. Термін “пожежа” може включати “підпал” – знищення або пошкодження майна через підпал внаслідок навмисних дій або грубої необережності. Проте такі збитки підлягають відшкодуванню тільки у разі, якщо підпал було здійснено третіми особами, тобто не Страхувальником та не його довіреними особами (представниками).
- 3.4. **Удар блискавки** – це безпосередній перехід електричного розряду блискавки на майно.
- 3.5. **Вибух** – стрімкий викид великої кількості енергії, що ґрунтується на намаганні газів або пару до розширення.
- 3.5.1. Вибухом резервуара (котла, трубопроводу, тощо), вважається такий вибух, коли стінки цього резервуара пошкоджені так, що можливе вирівнювання тиску в середині та зовні резервуара. Якщо в середині резервуара стався вибух, що обумовлений швидким протіканням хімічних реакцій, то нанесений збиток відшкодовується і тоді, коли його стінки не мають розривів. Деформації резервуара внаслідок поступового підвищення тиску у ньому не розглядаються як збитки від вибуху.
- 3.5.2. Не є вибухом у розумінні цих Правил:
- Розрив турбін або маховиків внаслідок дії відцентрової сили;
 - Розрив ємностей внаслідок тиску рідин або дефектів матеріалу ємностей.
- 3.5.3. Не відшкодовуються збитки завдані внаслідок розрідження, що можливо для вакуумних ємностей (наприклад – для телевізійних трубок).
- 3.5.4. Відшкодуванню підлягають збитки, що виникли внаслідок вибуху газу, що використовується в побутових цілях, якщо це передбачено Договором страхування.
- 3.5.5. Відшкодуванню підлягають збитки, що виникли внаслідок вибуху, а також завдані пожежею, що виникла внаслідок вибуху.
- 3.6. **Падіння літаючих апаратів** (падіння або наїзд літаючих апаратів, їх уламків або багажу).
- 3.6.1. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, страховий захист поширюється тільки на збитки завдані падінням пілотованих (тими, що пілотуються людиною) літальних апаратів.
- 3.6.2. Відшкодуванню підлягають будь-які збитки, викликані падінням літальних апаратів: безпосередні механічні пошкодження, вибух, пожежа.
- 3.7. **На особливих умовах майно може бути застраховано від знищення, пошкодження або втрати внаслідок:**
- 3.7.1. стихійних явищ (Додаток №16);
- 3.7.2. крадіжки зі зломом і грабежу (Додаток №17);
- 3.7.3. умисного знищення або пошкодження третіми особами (Додаток №18);
- 3.7.4. страйків і масових безладь (Додаток №19);

- 3.7.5. витоку води з водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежегасіння (Додаток №20);
- 3.7.6. наїзду наземних транспортних засобів (Додаток №21);
- 3.7.7. обвалу будинків (Додаток №22);
- 3.7.8. пошкодження димом (Додаток №23);
- 3.7.9. вибуху котельного устаткування (Додаток №24);
- 3.7.10. звукового удару (Додаток №25);
- 3.8. Страховий захист може бути надано від знищення або пошкодження майна "по першому ризику" (Додаток №26).
- 3.9. За згодою Сторін, страховий захист може бути надано від збитків Страхувальника, викликаних перериванням виробництва (вимушений простій) внаслідок передбачених Договором страхування страхових випадків (Додаток №27).
- 3.10. Одним страховим випадком вважається знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок подій, що мають одна із одною прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин з моменту початку впливу на застраховане майно першої з подій. Знищення або пошкодження майна внаслідок подій, що відбулися протягом 72 годин незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.
- 3.11. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які сталися під час дії Договору страхування. Якщо страховий випадок стався під час дії Договору страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії Договору страхування, відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо Страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не повинно було бути відомо про причини, що призвели до настання цього страхового випадку.

**ВІСЛЮЧЕННЯ
І СТРАХОВИХ
ВИПАДКІВ ТА
ОСМЕЖЕННЯ
СТРАХУВАННЯ**

- 4.1. Страховик не відшкодовує збитки від знищення або пошкодження застрахованого майна, що виникли внаслідок:
 - 4.1.1. обробки майна корисним вогнем, теплом із метою його переробки (сушки, зварювання, прасування, плавлення, ремонту, деструкції, піролізу та іншої обробки);
 - 4.1.2. повільного виділення тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, що проходять внаслідок природних властивостей майна;
 - 4.1.3. постійної, регулярної, тривалої дії чи раптового викиду, розливу, переміщення газів, газоподібних речовин, парів, рідин, кислот, хімічних сумішей або будь-яких, в тому числі неатмосферних опадів (сажа, кіптява, дим, пил, тощо) та інших речовин, що забруднюють;
 - 4.1.4. займання виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури та оргтехніки, якщо дане займання не стало причиною виникнення подальшої пожежі;
 - 4.1.5. вибух у камерах згоряння (у разі знищення або пошкодження механізмів з двигунами внутрішнього згоряння);
 - 4.1.6. вибуху вибухових речовин;
 - 4.1.7. самозаймання, що виникло внаслідок природних властивостей майна;
 - 4.1.8. попадання блискавки в електричне обладнання;
 - 4.1.9. дій гризунів або інших шкідників.
- 4.2. Не підлягають збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування, що виникли внаслідок:
 - 4.2.1. будь яких військових дій, військового вторгнення, інших військових сутичок та їх наслідків, з оголошенням війни або без оголошення, громадянської війни;
 - 4.2.2. внутрішніх безладь, повстання, революції, заколоту, бунту, путчу, державного перевороту;

- 4.2.3. громадських хвилювань, страйків, терористичних актів;
- 4.2.4. введення військового або надзвичайного стану;
- 4.2.5. конфіскації, експропріації або націоналізації;
- 4.2.6. впливу радіоактивного або іншого іонізуючого випромінювання;
- 4.2.7. навмисних дій, бездіяльності, грубої необережності Страхувальника, його уповноважених або довірених осіб;
- 4.2.8. недотримання Страхувальником, його довіреними особами інструкцій та інших нормативних актів по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використання цього майна для цілей інших, ніж ті для яких воно призначено.
- 4.3. Страхуванню не підлягають, якщо інше не обумовлено Договором страхування:
 - 4.3.1. готівка в національній та іноземній валюті;
 - 4.3.2. акції, облігації та інші цінні папери;
 - 4.3.3. дорогоцінні метали в злитках, дорогоцінні камені без оправ;
 - 4.3.4. твори мистецтва, колекції, виставкові зразки (марки, монети, грошові знаки, бони, малюнки, картини, скульптури та інші твори мистецтва, колекції, інші виставкові зразки);
 - 4.3.5. рукописи, плани, креслення та інші документи, бухгалтерські і ділові книги, картотеки;
 - 4.3.6. зразки, наочні посібники, макети, виставкові примірники, а також типова продукція, знята з виробництва;
 - 4.3.7. вибухові речовини;
 - 4.3.8. технічні носії інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, зокрема магнітні плівки та касети, магнітні диски, блоки пам'яті та інші технічні носії;
 - 4.3.9. земля, включаючи родючий прошарок, покриття доріг, залізниці, криниці, канали, шпари;
 - 4.3.10. засоби транспорту, причепи, тягачі, будівельні та сільськогосподарські машини під час їх використання на дорогах загального користування;
 - 4.3.11. грошові автомати (у тому числі розмінні) разом з їх вмістом;
 - 4.3.12. майно, що не належить Страхувальнику, а перебуває в застрахованому приміщенні або на його території;
 - 4.3.13. шкода, заподіяна котельному устаткуванню й установкам, що працюють під тиском, внаслідок їх вибуху;
 - 4.3.14. непрямі збитки Страхувальника.
- 4.4. Страховий захист об'єктів, зазначених у п.4.3. може бути надано за згодою Сторін, відповідно умов цих Правил.
- 4.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, в залежності від майна, що приймається на страхування та умов Договору страхування.

5. МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

- 5.1. Майно вважається застрахованим у місці або на території, зазначеному у Договорі страхування, як місце страхування.
- 5.2. **Місце страхування** – зазначені в договорі будинки, будівлі, приміщення у цих будинках, спорудах або земельні ділянки (території виробничих комплексів, підприємств, організацій, тощо).
- 5.3. Якщо застраховане майно вилучається з місця страхування, страховий захист щодо цього майна припиняється, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 5.4. Якщо застраховане майно повертається на місце страхування, страховий захист щодо цього майна поновлюється з збереженням обумовленої договором кінцевої дати дії договору, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**6. ПОРЯДОК
ВИЗНАЧЕННЯ
РОЗМІРІВ
СТРАХОВИХ
СУМ**

- 6.1. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін. Якщо страхова сума, що вказана в Договорі страхування, перевищує дійсну вартість майна то Договір страхування є недійсним щодо тієї частки страхової суми, яка перевищує дійсну (реальну) вартість.
- 6.2. Страхові суми встановлюються в межах дійсної (реальної) вартості майна, на момент укладання Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.
- 6.3. Страхова сума встановлюється:
 - 6.3.1. Для рухомого і не рухомого майна, виходячи з методів оцінки:
 - 6.3.1.1. **відновлювальна:**
 - 6.3.1.1.1. Для будинків і споруд – це вартість нової будівлі, включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи;
 - 6.3.1.1.2. Для устаткування і предметів – це сума, що необхідна для придбання нових предметів або устаткування за видом і якістю подібних до втрачених, або для їх відновлення. При цьому визначальною є найнижча сума. (Додаток №29.)
 - 6.3.1.2. **первісна** – це вартість майна, по якій воно прийняте на баланс підприємства;
 - 6.3.1.3. **балансова** - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства;
 - 6.3.1.4. **оціночна** – це вартість майна, визначена шляхом експертної оцінки;
 - 6.3.1.5. **заявлена** - це вартість майна, визначена самим Страхувальником (Додаток №28).
 - 6.3.2. **Для товарних і матеріальних запасів** (Додаток №7).
 - 6.3.2.1. Для товарів, виготовлених Страхувальником (як завершеного, так і не завершеного виробництва) – сукупні витрати на виробництво знищених, пошкоджених товарів, але не більше їх ринкової ціни на момент настання страхового випадку;
 - 6.3.2.2. Для товарів, що вже продані, але ще не відпущені покупцю – ціна продажу за винятком транспортних витрат.
 - 6.3.2.3. для товарів, що продаються в роздріб, сировини – відновлювальна вартість, але не більше їх ринкової ціни на момент настання страхового випадку за вирахуванням торговельної націнки.
- 6.4. Страхова може дорівнювати індексованій вартості, якщо це передбачено умовами Договору страхування (Додаток №30).
- 6.5. При страхуванні оздоблення приміщень страхова сума встановлюється виходячи з витрат, понесених Страхувальником або орендодавцем на ремонт та/або оздоблення приміщень.
- 6.6. Страхова сума встановлюється окремо по кожному об'єкту або сукупності об'єктів, зазначених в договорі страхування.
- 6.7. Страхувальник може встановлювати страхову суму нижче вартості майна, що приймається на страхування. У цьому випадку діє страхування в частці (відсотку) від вартості майна (неповне страхування). При цьому різниця між вартістю майна та встановленою в Договорі страхування страховою сумою страхуванням не покривається, а виплата страхового відшкодування в випадку настання страхового випадку здійснюється згідно п.13.10 цих Правил.
- 6.8. Страховик несе відповідальність лише в межах страхової суми.

**7. ПОРЯДОК
УКЛАДАННЯ
ДОГОВОРУ
СТРАХУВАННЯ.**

- 7.1. Для укладання договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування.
- 7.2. До договору страхування може бути доданий опис застрахованого майна із зазначенням його вартості, завірений підписами керівника та

головного бухгалтера підприємства, скріплений печаткою підприємства (для Страхувальників – юридичних осіб).

7.3. Факт укладання договору страхування може бути посвідчений страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.4. Страхувальники мають право при укладанні Договору страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків в разі настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.5. Права та обов'язки Вигодонабувача визначаються Договором страхування.

7.6. В Договорі страхування може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування, якщо це не суперечить чинному законодавству.

8. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ.

8.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страхові тарифи залежать від категорії майна, виду та ступеню ризику, франшизи, характеру діяльності Страхувальника та інших умов страхування.

8.2. Річні тарифи наведені в Додатку №31 до цих Правил.

8.3. При укладанні Договору страхування, за згодою Сторін, можуть встановлюватись ліміти відповідальності Страховика (максимальне страхове відшкодування, що виплачується по окремому застрахованому об'єкту, страховому випадку, групі випадків тощо) та франшиза.

8.4. Страхова премія (страховий внесок, страховий платіж) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний сплатити Страховику, згідно Договору страхування.

8.5. Сплата страхової премії здійснюється готівкою, або по безготівковому розрахунку, одноразово чи частинами відповідно Договору страхування.

8.5.1. При сплаті страхового внеску частинами, відповідальність Страховика пропорційна частині фактично сплаченого внеску, якщо це передбачено Договором страхування.

8.6. Якщо Страхувальник при укладанні Договору страхування на підставі виданих йому експертами Страховика рекомендацій виконає їх, Страховик має право зменшити розмір страхового внеску, на умовах передбачених Договором страхування.

8.7. В Договорі страхування зазначається франшиза умовна або безумовна. Франшиза визначається за згодою Сторін при укладанні Договору страхування у відсотках від страхової суми, або в абсолютному розмірі.

9. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

9.1. Договір страхування укладається на 1 (один) календарний рік, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.2. Договір страхування набирає чинності (вступає в дію) з 00 годин дня наступного за днем внесення страхового внеску (його першої частки) в касу Страховика, або на його розрахунковий рахунок.

9.3. Договором страхування можуть бути передбачені й інші терміни вступу його в дію.

9.4. При сплаті страхового внеску частками, якщо Страхувальник порушить вказані у Договорі страхування терміни сплати страхових платежів, дія договору припиняється, і страховик не зобов'язаний виплачувати страхове відшкодування по всім страховим подіям, які відбулися після 19.00 години дати, що зазначена як дата сплати страхового платежу (його частини).

**10. ПРАВА ТА
ОБОВ'ЯЗКИ
СТОРИН.**

9.5. Дія договору страхування поновлюється з 00 годин дати, наступної за датою сплати зазначеного страхового платежу (його частини) за умови, що Страховиком буде складено акт огляду застрахованого майна в двох примірниках (по одному кожній стороні), при цьому кінцева обумовлена договором страхування дата не змінюється.

10.1. Страхувальник має право:

- 10.1.1. при укладанні Договору страхування призначати громадян або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків в разі настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 10.1.2. отримати страхове відшкодування в межах страхових сум з урахування конкретних умов, викладених в Договорі страхування;
- 10.1.3. ініціювати внесення змін в Договір страхування;
- 10.1.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 10.1.5. отримати копію Договору страхування в разі втрати оригіналу.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 10.2.1. своєчасно вносити страхові платежі;
- 10.2.2. при укладанні Договору страхування надавати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;
- 10.2.3. при укладанні Договору страхування повідомити Страховику всю відому йому інформацію про майно, щодо якого укладається Договір страхування, умови його зберігання та надати Страховику можливість оглянути його;
- 10.2.4. як до укладання договору страхування так і під час його дії інформувати Страховика про інші діючі договори страхування щодо майна, яке передається на страхування;
- 10.2.5. дотримуватись правил та норм пожежної безпеки, охорони приміщень та цінностей, безпеки проведення робіт та інших аналогічних інструкцій та норм дотримання яких необхідне для забезпечення безпеки та збереження майна, а також використовувати майно тільки за призначенням;
- 10.2.6. вести облік застрахованого майна, зберігати копії бухгалтерських документів окремо з метою мінімізації ризику їх знищення разом зі застрахованим майном, якщо інше не передбачено з договором страхування;
- 10.2.7. негайно, як тільки йому стане відомо про події, що спричинили збитки та про збитки, повідомити відповідні (в залежності від характеру збитку) компетентні органи, офіційні державні та відомчі органи, організації, відомчі аварійні служби, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, органи МВС та інші.
- 10.2.8. відноситися до застрахованого майна так, ніби воно не застраховане, ні яким чином не сприяти настанню страхових випадків, а навпаки, вживати всі заходи щодо рятування майна;
- 10.2.9. протягом 48 годин (не враховуючи вихідних і святкових днів) з моменту, коли він дізнався про подію, повідомити про те, що сталося Страховика чи його представника за телефоном або факсом з обов'язковим підтвердженням цього у письмовій формі протягом наступних 24 годин. У повідомленні повинні бути коротко описані обставини події та характер збитку;
- 10.2.10. Не міняти розташування та зберегти майно (замки, пломби) в такому стані, в якому вони залишилися після настання страхового

випадку до прибуття пожежної охорони, органів внутрішніх справ або представників інших компетентних органів, аварійного комісара, якщо зміна розташування майна не потрібна для рятування майна, зменшення збитку або запобіганню нового збитку.

- 10.2.11. Надати Страховику документи, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку;
- 10.2.12. забезпечити Страховику право вимоги (регресу) до особи, винної за заподіяний збиток в результаті настання страхового випадку (надати інформацію та передати документи про фактичне місце проживання, місце роботи винної особи, документи, що підтверджують її вину).
- 10.2.13. передати Страховику право вимоги (регресу) до третьої особи, відповідальної за нанесений збиток у розмірі виплаченої суми страхового відшкодування за договором страхування;
- 10.2.14. повернути Страховику суму страхового відшкодування та відшкодувати витрати Страховика на проведення експертизи, якщо виявляться такі обставини, які відповідно Правилам та/або Договору страхування та/або чинному законодавству України є підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування;
- 10.2.15. в разі отримання відшкодування в будь-якій формі від третіх осіб, винних в настанні страхового випадку, повернути Страховику виплачене страхове відшкодування в розмірі відшкодованого третіми особами збитку;
- 10.2.16. виконувати інші обов'язки, передбачені Договором страхування.

10.3. Страховик має право:

- 10.3.1. перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації про об'єкт страхування;
- 10.3.2. ініціювати внесення змін в Договір страхування;
- 10.3.3. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування;
- 10.3.4. Давати Страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування застрахованого майна, а також приймати в цьому участь;
- 10.3.5. протягом дії Договору страхування перевіряти наявність, стан та вартість застрахованого майна, а також дотримання Страхувальником умов Договору Страхування;
- 10.3.6. Здійснювати огляди застрахованого об'єкту, або надавати таке право експертам, довіреним особам та компетентним органам. Якщо Страхувальник перешкоджає огляду застрахованих об'єктів представниками Страховика або приховує якісь відомості. Щодо цього об'єкту, Страховик має право ініціювати припинення дії Договору страхування з причини невиконання Страхувальником умов договору;
- 10.3.7. призупинити дію Договору страхування у разі, коли Страхувальник допустив настання обставин, що можуть призвести до настання страхового випадку до їх повного усунення, на умовах Договору страхування;
- 10.3.8. у будь-який час оглядати місце страхової події та пошкоджене майно, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання страхової події, а також відмовити в виплаті страхового відшкодування в випадку перешкод зі сторони Страхувальника в здійсненні Страховиком цього права;
- 10.3.9. самостійно з'ясовувати причини, обставини та наслідки настання страхового випадку, надавати запити в відповідні органи, які можуть володіти інформацією про причини, обставини та наслідки настання

страхового випадку;

- 10.3.10. відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно умов цих Правил та/або Договору страхування на строк до 90 календарних днів для отримання всіх документів, що підтверджують настання страхової події та розмір збитку;
- 10.3.11. відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно умов Договору страхування та цих Правил;
- 10.3.12. вимоги до особи, винної в нанесенні збитків, після виплати страхового відшкодування.

10.4. Страховик зобов'язаний:

- 10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.
- 10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхової події, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування;
- 10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом виплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування.
- 10.4.4. відшкодувати Страхувальнику витрати, понесені ним при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено Договором страхування.
- 10.4.5. за заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості майна переукласти з ним Договір страхування.
- 10.4.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України;
- 10.5. Умовами Договору страхування, за згодою Сторін, можуть бути передбачені інші права та обов'язки Сторін договору.

11. Дії СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОЇ ПОДІЇ.

- 11.1. При настанні страхової події страхувальник зобов'язаний:
 - 11.1.1. негайно, як тільки йому стане відомо про подію, що спричинили збитки та про збитки, повідомити відповідні (в залежності від характеру збитку) компетентні органи, офіційні державні та відомчі органи, організації, відомчі аварійні служби, органи пожежної охорони, аварійні служби газу, органи МВС та інші.
 - 11.1.2. вжити всі можливі заходи для зменшення збитків та рятування застрахованого майна, у тому числі рекомендовані Страховиком;
 - 11.1.3. протягом 48 годин (не враховуючи вихідних і святкових днів) з моменту, коли він дізнався про подію, повідомити про те, що сталося Страховика чи його представника за телефоном або факсом з обов'язковим підтвердженням цього у письмовій формі протягом наступних 24 годин;
 - 11.1.4. подати Страховику письмову заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням відомих йому причин і обставин виникнення збитку;
 - 11.1.5. надати Страховику всі необхідні документи, що підтверджують факт настання страхового випадку і розмір збитку;
 - 11.1.6. надати Страховику опис пошкодженого, знищеного або втраченого майна. Цей опис повинен надаватись в узгоджені зі Страховиком строки;
 - 11.1.7. Зберегти постраждале майно у тому вигляді, в якому воно опинилось після страхового випадку, до огляду Страховиком або його

представником;

11.1.8. Страхувальник має право змінювати картину збитку тільки тоді, коли це зумовлено вимогами безпеки, зменшенням розмірів шкоди, за згодою Страховика або по закінченню двох тижнів після повідомлення Страховика про настання страхового випадку.

**12.
ПЕРЕЛІК
ДОКУМЕНТІВ, ЩО
ПІДТВЕРДЖУЮТЬ
НАСТАННЯ
СТРАХОВОГО
ВИПАДКУ ТА
РОЗМІР ЗБИТКІВ**

12.1. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні документи, що мають відношення до страхового випадку для визначення розміру збитків внаслідок його настання. Неподання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті відшкодування у частині збитку, не підтвердженої такими документами.

12.2. Документами, необхідними для виплати страхового відшкодування є:

12.2.1. заява про страховий випадок з вимогою сплатити страхове відшкодування;

12.2.2. письмове повідомлення про настання страхової події;

12.2.3. договір страхування (поліс);

12.2.4. технічний акт-опис збитку (за узгодженням сторін);

12.2.5. калькуляція або рахунки за ремонтно-відновлювальні роботи;

12.2.6. фінансові документи, що підтверджують вартість застрахованого майна;

12.2.7. експертні висновки (при необхідності проведення експертизи щодо визначення суми збитків);

12.2.8. у випадку крадіжки зі зломом, грабежу - копію заяви в органи внутрішніх справ з підтвердженням про прийом цієї заяви, довідку про порушення кримінальної справи;

12.2.9. у випадку перерви в виробництві - кошторис витрат, зроблених за період простою та/ або відомості про прибуток, отриманий за попередній період (баланси та інвентарні відомості (описи));

12.2.10. у випадку загибелі (пошкодження) товарних запасів на складах - виписка з інвентарних книг або книг складського обліку.

12.3. Розмір збитків визначається Страховиком на підставі даних огляду виходячи з дійсної (реальної) вартості постраждалого майна, страхових сум та документів, що підтверджують розмір завданих збитків при настанні страхового випадку.

12.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші документи, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитку в залежності від майна, яке приймається на страхування та страхових ризиків.

**13.
ПОРЯДОК
ВИЗНАЧЕННЯ
РОЗМІРУ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

**ПОРЯДОК І
УМОВИ
ЗДІЙСНЕННЯ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

13.1. Розмір страхового відшкодування визначається на підставі документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку, з урахуванням умов конкретного Договору страхування.

13.2. Кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи для визначення збитку. Експертиза проводиться за рахунок сторони, що її вимагає.

13.3. Розмір збитків визначається:

13.3.1. при повному знищенні або втраті майна – від суми, що дорівнює дійсній вартості майна (при цьому вона не може перевищувати страхову) віднімається вартість залишків, придатних для подальшого використання. В випадку, якщо дійсна вартість майна перевищує страхову суму, то вартість залишків віднімається від страхової суми;

13.3.2. при пошкодженні майна – у розмірі витрат на його відновлення, з

- урахуванням амортизаційного (фізичного) зносу, якщо інше не передбачено Договором страхування;
- 13.4. Витрати на відновлення містять:
- 13.4.1. витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
- 13.4.2. витрати на доставку матеріалів та запасних частин до місця ремонту, та інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану в якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку;
- 13.4.3. витрати на оплату робіт по відновленню.
- 13.5. Витрати на відновлення визначаються за вирахуванням зносу матеріалів та запчастин, що замінюються в процесі відновлення (ремонту), якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 13.6. Якщо здійснюється заміна пошкоджених частин, не зважаючи на те, що була можливість відремонтувати їх без загрози безпеки експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодовує Страхувальнику вартість ремонту цих частин, але сума відшкодування не повинна перевищувати вартість заміни.
- 13.7. У витрати на відновлювання не включаються:
- 13.7.1. витрати, пов'язані зі зміною, поліпшенням та удосконаленням застрахованого майна;
- 13.7.2. витрати на тимчасовий (допоміжний) ремонт або тимчасове (допоміжне) відновлення;
- 13.7.3. витрати по перероблюванню устаткування та обладнання, його профілактичного обслуговування та ремонту;
- 13.7.4. інші витрати, зроблені незалежно від страхового випадку та не пов'язані з ним.
- 13.8. Непрямі збитки відшкодовуються, якщо це обумовлено Договором страхування. Розмір та порядок відшкодування непрямих збитків обумовлюється Договором страхування.
- 13.9. Виплата страхового відшкодування здійснюється протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування, на підставі заяви Страхувальника (його правонаступника або Вигодонабувача) і страхового акту, який складається Страховиком або уповноваженою їм особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається Страховиком.
- 13.10. Якщо страхова сума за Договором страхування становила визначену частку (відсоток) від дійсної вартості застрахованого майна, то розмір страхового відшкодування визначається Страховиком у тій пропорції до суми збитків, в якій страхова сума співвідноситься з вартістю застрахованого майна.
- 13.11. Якщо договором страхування Страхувальнику передбачено сплата страхової премії частинами - внесками. Виплата страхового відшкодування по страховим випадкам, що мали місце в період дії такого договору страхування, здійснюється тільки після сплати Страхувальником повної страхової премії.
- 13.12. Страхове відшкодування зменшується на суму отриману Страхувальником від третіх осіб, як відшкодування нанесених збитків, пов'язаних зі страховим випадком.
- 13.13. За вимогою Страховика, у випадку, якщо збиток дорівнює страховій сумі і страхове відшкодування виплачене в повному обсязі, Страховик набуває право власності на застраховане майно, або його частку, якщо майно було застраховано в частці. А Страхувальник зобов'язаний передати Страховику, в місці страхування, право власності на застраховане майно та всі інші права, які нерозривно пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням цим майном. Якщо.

незважаючи на повну майна, Страхувальник побажає залишити його у своєму розпорядженні, Страховик виплачує 60% належного страхового відшкодування;

13.14. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку, якщо:

13.14.1. у нього існують обґрунтовані сумніви в правомірності отримання Страхувальником або Вигодонабувачем страхового відшкодування. Страхове відшкодування не виплачується доки Страховиком не будуть отримані необхідні докази, але не більш ніж 90 календарних днів;

13.14.2. відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну або судову справу, пов'язану зі страховим випадком, проти Страхувальника або його довірених осіб, членів родини та проводиться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку. Страхове відшкодування не виплачується до прийняття судового рішення або завершення розслідування.

13.15. Сума всіх страхових виплат не може перевищувати страхової суми, зазначеної в Договорі страхування, якщо інше не зазначено в ньому.

13.16. Страхове відшкодування виплачується в будь-якому разі - з урахуванням розміру встановленої договором страхування франшизи.

14.1. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків, якщо інший термін не передбачено Договором страхування.

14.2. Прийняття рішення про виплату страхового відшкодування оформлюється страховим актом.

14.3. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення про виплату, якщо інший термін не передбачено Договором страхування.

14.4. Рішення про відмову у виплаті Страховик приймає протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання всіх документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір збитків та протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, письмово повідомляє Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови.

14.5. Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування у випадках:

14.5.1. вчинення Страхувальником-громадянином, Вигодонабувачем, або довіреними особами умисного злочину, який призвів до страхового випадку;

14.5.2. навмисних дій Страхувальника, його довірених осіб або Вигодонабувача, спрямованих на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або іншої особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

14.5.3. несвоєчасного повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних причин або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

14.5.4. подання Страхувальником або його довіреними особами свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт та обставини настання страхового випадку;

**14.
ТЕРМІН
ПРИЙНЯТТЯ
РІШЕННЯ ПРО
ВИПЛАТУ АБО
ВІДМОВУ У
ВИПЛАТІ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ**

**ПІДСТАВИ ДЛЯ
ВІДМОВИ У
ВИПЛАТІ
СТРАХОВОГО
ВІДШКОДУВАННЯ.**

- 14.5.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- 14.5.6. несвоечасної сплати страхового внеску або чергової її частки;
- 14.5.7. невиконання Страхувальником своїх обов'язків, обумовлених в Договорі страхування;
- 14.5.8. зазначених в п. 4 Правил.
- 14.5.9. інші випадки, передбачені законодавством України;
- 14.5.10. Договором страхування можуть бути передбачені інші причини відмови в виплаті страхового відшкодування.
- 14.6. Якщо це передбачено у Договорі страхування, страхове відшкодування не виплачується, якщо Страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників (або власників):
 - 14.6.1. не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню застрахованого майна, а також використовував його для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначене;
 - 14.6.2. не повідомив Страховика про зміну ступеня ризику чи про виникнення збитку.

15. ВНЕСЕННЯ ЗМІН У ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ.

- 15.1. Зміна умов Договору страхування здійснюється за згодою Страхувальника та Страховика на підставі Заяви однієї із Сторін протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту одержання Заяви другою Стороною та оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування.
- 15.2. Якщо будь-яка зі Сторін не згодна із внесенням змін у Договір страхування, протягом 10 (десяти) робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.
- 15.3. З моменту отримання Заяви однією Стороною до моменту прийняття рішення Договір продовжує діяти на попередніх умовах.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

- 16.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:
 - 16.1.1. закінчення терміну дії;
 - 16.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником/Вигодонабувачем у повному обсязі;
 - 16.1.3. якщо Страхувальник порушить вказані у Договорі страхування терміни сплати страхових платежів, дія цього договору припиняється і Страховик не зобов'язаний виплачувати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку з 19 години дати, що зазначена як дата сплати страхового платежу (його частини). Дія Договору страхування поновлюється з 00 годин дати, наступною за датою сплати зазначеного страхового платежу (його частини), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
 - 16.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком тих випадків, що передбачені чинним законодавством України;
 - 16.1.5. ліквідації Страховика в порядку, встановленому законодавством України;
 - 16.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
 - 16.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.
- 16.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 16.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка

сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

- 16.4. У разі дострокового припинення дії Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 16.5. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю, за вирахуванням вже здійснених страхових виплат.
- 16.6. При достроковому припиненні Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі, за вирахуванням вже здійснених страхових виплат.
- 16.7. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням, або неналежним виконанням Страхувальником/Вигодонабувачем/Довіреними особами умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.
- 16.8. Остаточний розрахунок між Сторонами, у разі дострокового припинення дії Договору, здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником страхових подій (здійснення страхових виплат або прийняття рішень про відмову у виплаті).
- 16.9. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення дії Договору страхування.
- 16.10. Повернення платежів здійснюється протягом десяти банківських днів після припинення дії договору, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

17. ПРАВО ВИМОГИ.

- 17.1. До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, переходить у межах виплаченої суми страхового відшкодування право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування має до особи, відповідальної за завдані збитки.
- 17.2. У випадку отримання Страхувальником (іншою особою, що має на це законні підстави) відшкодування збитків завданих страховим випадком від особи, відповідальної за заподіяні збитки, він зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів повернути Страховику отримане страхове відшкодування. Якщо збитки відшкодовано частково і відшкодована сума менша від належного до виплати страхового відшкодування, то страхове відшкодування виплачується враховуючи суми, отримані Страхувальником від особи, відповідальної за завдані збитки.
- 17.3. Страхувальник (особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний повернути Страховику сплачене страхове відшкодування (або відповідну його частину), якщо протягом передбачених законодавством строків позовної давності виявиться така обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.
- 18.1. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити Страховика про всі інші діючі Договори страхування, або які він має намір укласти щодо даного об'єкта страхування. При цьому, він повинен вказати назви інших

- страховиків, об'єкти страхування, страхові випадки, розміри страхових сум, номери договорів страхування (страхових полісів) та терміни їх дії.
- 18.2. У випадку наявності інших Договорів страхування розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, визначається як відношення суми збитків, що підлягають відшкодуванню за Договором страхування, до суми всіх страхових сум за укладеними договорами страхування, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.
- 18.3. Сумарне страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не повинне перевищувати реальних (дійсних) збитків, понесених Страхувальником та підтверджених відповідними документами.

19. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

- 19.1. Сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання (повне або часткове) зобов'язань за Договором страхування у разі безпосереднього впливу на можливість виконання зобов'язань дії непереборної сили (форс-мажорних обставин).
- 19.2. Форс-мажорними обставинами вважаються:
- 19.2.1. війна, вторгнення, ворожі дії інших держав (з оголошенням війни або без);
- 19.2.2. громадянська війна, бунт, повстання, революції, встановлення військової або узурпаторської влади, громадські безладдя, введення військового стану;
- 19.2.3. конфіскація, націоналізація, вилучення, знищення або пошкодження майна за наказом чи рішенням уряду або інших органів державної влади;
- 19.2.4. блокада, ембарго, валютні обмеження, інші дії органів державної влади, що унеможливають виконання договірних зобов'язань;
- 19.2.5. застосування ядерної зброї, радіоактивне забруднення;
- 19.2.6. стихійні лиха на місці виконання зобов'язань;
- 19.2.7. інші незалежні від волевиявлення сторін події.
- 19.3. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за Договором страхування на час дії форс-мажорних обставин.
- 19.4. Сторона, яка не виконала зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, повинна довести, що форс-мажорні обставини дійсно мали місце та що невиконання зобов'язань було наслідком форс-мажорних обставин і, що ця сторона не могла прийняти їх до уваги при укладанні Договору страхування, уникнути впливу форс-мажорних обставин, їх наслідків.
- 19.5. Сторона, яка не може виконати зобов'язання через дію форс-мажорних обставин, зобов'язана повідомити іншу, протягом 5 (п'яти) днів, з моменту їх настання, а при неможливості дотримання цього строку, при першій можливості, з подальшим письмовим повідомленням протягом 3 (трьох) днів. Якщо не було вчасно зроблено повідомлення про вплив форс-мажорних обставин на виконання зобов'язань, то сторона, яка їх не виконала втрачає право посилаючись на дію форс-мажорних обставин.
- 19.6. Сторона, яка не виконала зобов'язань, по закінченні дії форс-мажорних обставин повинна повідомити про це іншу сторону Договору страхування.
- 20.1. Спори за Договором страхування між страхувальником та Страховиком вирішуються шляхом переговорів.
- 20.2. Якщо сторони під час переговорів не дійшли згоди, вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

2. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

**Додаткові умови страхування орендованого майна
(до п. 2.3.1. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування орендованого майна (далі – Договір Страхування), на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страхувальником відповідно до цих Додаткових умов може бути будь-яка дієздатна фізична чи юридична особа (наймодавець чи наймач).
3. Відповідно до цих Додаткових умов, застрахованим може бути будь-яке майно, що передане у найом (оренду).
4. Договір страхування орендованого майна укладається на час дії договору найму, якщо інше не передбачено Договором страхування.
5. Страхова сума встановлюється в межах балансової або оціночної вартості на підставі договору найму.
6. Якщо, при страхуванні орендованого майна, Страхувальником є наймач, то Вигодонабувачем – наймодавець.
7. **Страховик та Страхувальник** мають право, якщо інше не передбачено договором страхування:
 - 7.1. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування за згодою Вигодонабувача;
 - 7.2. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування за умови письмового повідомлення Вигодонабувача за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування.
8. **Страхувальник зобов'язаний**, якщо інше не передбачено Договором страхування:
 - 8.1. повідомити Вигодонабувача про знищення або пошкодження застрахованого майна протягом 2 (двох) робочих днів з дня знищення або пошкодження застрахованого майна;
 - 8.2. надати Вигодонабувачу копію страхового акту;
 - 8.3. повідомити Вигодонабувача про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання такого повідомлення від Страховика;
 - 8.4. письмово повідомити Страховика про зміни та доповнення, що сторони вносять або мають намір внести до договору найму;
9. **Страховик зобов'язаний**, якщо інше не передбачено Договором страхування:
 - 9.1. повідомити Вигодонабувача про несплату Страхувальником страхової премії або чергової її частини.
10. **Вигодонабувач має право** на отримання страхового відшкодування.
11. Інші умови страхування орендованого майна визначаються у Договорі страхування на підставі цих правил.

**Додаткові умови страхування майна, що є предметом застави
(до п. 2.3.2. Правил)**

1. Страховик укладає договори страхування майна, що є предметом застави (далі-Договір страхування), на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страхувальником відповідно до цих Додаткових умов може бути будь-яка дієздатна фізична чи юридична особа, яка несе ризик випадкової загибелі майна.
3. Відповідно до цих Додаткових умов, застрахованим може бути будь-яке майно, що може бути предметом застави відповідно до чинного законодавства України.
4. Договір страхування майна, що є предметом застави, укладається на час дії договору застави, якщо інше не передбачено Договором страхування.
5. Страхова сума встановлюється в межах балансової або оціночної вартості на підставі договору застави.
6. Якщо, при страхуванні майна застави, Страхувальником є заставодавець, то Вигодонабувачем – заставодержатель.
7. **Страховик та Страхувальник** мають право, якщо інше не передбачено Договором Страхування:
 - а. ініціювати внесення змін до умов Договору страхування за згодою Вигодонабувача;
 - б. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування за умови письмового

- с. повідомлення Вигодонабувача за 30 календарних днів до дати припинення Договору страхування.

8. Страхувальник зобов'язаний, якщо інше не передбачено Договором страхування:

- а. повідомити Вигодонабувача про знищення або пошкодження застрахованого майна протягом 2 (двох) робочих днів з дня знищення або пошкодження застрахованого майна;
- б. надати Вигодонабувачу копію страхового акту;
- с. повідомити Вигодонабувача про відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня отримання такого повідомлення від Страховика;
- д. письмово повідомити Страховика про зміни та доповнення, що сторони вносять або мають намір внести до договору застави;

9. Страховик зобов'язаний, якщо інше не передбачено Договором страхування :

- а. повідомити Вигодонабувача про несплату Страхувальником страхової премії або чергової її частини.

10. Вигодонабувач має право на отримання частини страхового відшкодування, що відповідає сумі невиконаних Страхувальником перед Вигодонабувачем зобов'язань, підтверджених відповідними документами, на дату настання страхового випадку.

Інші умови страхування майна, що є предметом застави, визначаються у Договорі Страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА, ЩО Є ПРЕДМЕТОМ ЛІЗИНГУ.**(до п. 2.3.3. Правил)**

1. Страховик укладає договори страхування майна, що є предметом лізингу, на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Відповідно до цих Додаткових умов, застрахованим може бути будь-яке майно, що може бути предметом договору лізингу відповідно до чинного законодавства України.
3. Відповідно до цих Додаткових умов страховий захист надається тільки відносно того майна, що знаходиться в робочому стані. Такими, що знаходиться в робочому стані, вважається майно, монтаж якого цілком завершений і яке після пусконаладжувальних робіт і випробувань цілком підготовлено до експлуатації.
4. Якщо застраховане майно приведене в робочий стан, то дія страхового захисту по відношенню до такого майна не припиняється на час тимчасового виведення з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово становиться на консервацію. Страховий захист також діє і в тому випадку, коли в зв'язку з проведенням робіт, зазначених вище, застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування або піддається випробуванням.
5. Договір страхування стосовно майна, що є предметом лізингу укладається на час дії договору лізингу.
6. Страхова сума встановлюється в межах дійсної вартості майна, відповідно до договору лізингу. Страхова сума може включати витрати на перевезення і монтаж, а також будь-які можливі збори і мита. Що включаються у вартість майна, що є предметом лізингу.
7. Інші умови страхування майна, що є предметом лізингу, визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАШИН І ОБЛАДНАННЯ ВІД ПОЛОМОК

(до п.2.3.4. Правил)

Страховик укладає Договори страхування машин і обладнання від поломок згідно з цими **Додатковими умовами** та іншими умовами цих Правил.

Додаткове обладнання, запасні частини, вузли й агрегати машин вважаються **застрахованими** тільки у тому випадку, якщо це передбачено Договором страхування і для них зазначені окремі страхові суми.

Відповідно до цих **Додаткових умов** страховий захист надається тільки відносно тих машин і обладнання, що знаходяться в робочому стані під постійним технічним наглядом.

Такими, що знаходяться в робочому стані, вважаються ті машини й обладнання, монтаж яких цілком завершений і які після пусконаладжувальних робіт і випробувань цілком підготовлені до експлуатації.

Якщо застраховане майно приведене в робочий стан. То дія страхового захисту по відношенню до такого майна не припиняється на час тимчасового виведення з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово становиться на консервацію. Страховий захист також діє і в тому випадку, коли в зв'язку з проведенням робіт, зазначених вище, застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування або піддається випробуванням.

За цими **Додатковими умовами** застрахованими можуть бути:

5.1. машини, що виробляють енергію (установки та обладнання, що працюють під високим тиском, у тому числі: бойлери, парові водогрійні котли та інші резервуари, парогазотурбинні установки, турбодетандери, компресори осьового або центрального стиску, газосховища тощо);

5.2. машини і установки для розподілу енергії;

5.3. виробничі і допоміжні машини (верстати, станки, насоси, трубопроводи, апарати та інше механічне обладнання);

5.4. фундаменти застрахованих машин. Верстатів та обладнання);

5.5. запасні частини, вузли й агрегати до застрахованих машин, верстатів і обладнання.

6. Страховик відшкодовує збитки за знищення або пошкодження, якщо це передбачено Договором страхування:

6.1. інструментів: свердла, дрилі, різці, ударні інструменти, фрези, ножі, матриці, штампи, кліше, полотна пилок тощо;

6.2. частин, деталей і предметів, що швидко зношуються: стрічки конвеєрів і транспортери, троси, валки, ланцюги, фільтри, прокладки, ремені, щітки, шланги, гусениці, вироби із скла, порцеляни, тканини тощо);

6.3. матеріалів, що витрачаються в процесі виробництва: паливне, хімікалії, фільтрувальні, охолоджуючі, ті що чистять і мастильні матеріали;

6.4. вогнетривких матеріалів, кладки печей, топків і інших камер, в яких відбувається згоряння;

6.5. каталізаторів.

7. Збитки, визначені в п.6 цих **Додаткових умов**, підлягають відшкодуванню тільки у разі їх знищення або пошкодження разом з машинами і обладнанням.

8. Страховим випадком є знищення або пошкодження майна внаслідок:

8.1. похибок в експлуатації або обслуговуванні машин і обладнання, необережності обслуговуючого персоналу;

8.2. дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі машин і обладнання;

8.3. нестачі води в парових котлах або будь-якої рідини в інших, подібних до них устаткуваннях;

8.4. впливу електричного струму (короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги в електромережі й інших аналогічних причин, включаючи збитки, що настали внаслідок загоряння або згоряння електроустаткування);

- 3. перевантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;
- 4. розривів тросів і ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їх удару об інші предмети та інші механічні пошкодження;
- 5. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
- 6. наднизького або надвисокого тиску;
- 7. випадків передбачених п.п.3.2.1.-3.2.4., 3.7.1.-3.7.10. цих Правил.
- 8. **Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:**
 - 9.1. дефектів машин і обладнання, що мали місце на момент укладання договору страхування та були відомі Страхувальнику або його представникам на цей момент;
 - 9.2. тривалої експлуатації застрахованого майна. Поступового впливу температурних, механічних атмосферних умов його експлуатації, надмірного утворення іржі. Накипу, шламу або інших відкладень. Проте, якщо в результаті цього пошкоджено сусіднє застраховане обладнання, машини або їхні частини, то відшкодування щодо них підлягає виплаті відповідно до цих Додаткових умов;
 - 9.3. експериментальних або дослідних випробувань, робіт;
 - 9.4. зносу і поступових змін машин і обладнання під впливом механічних, атмосферних або температурних факторів;
 - 9.5. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність треті особи по договорах постачання, гарантії якості машин і обладнання, підряду і ремонту, якщо інше непередбачено умовами Договору страхування.
- 10. **Страхування не поширюється на знищення і пошкодження:**
 - 10.1. Тільки предметів, що підлягають періодичній заміні. Таких як лампи, акумулятори, свердла, різці, полотнища пил, точильні камені, прокладки, резинові шини, ремні, троси та ін. (без знищення або пошкодження машин та обладнання);
 - 10.2. паливно-мастильних матеріалів, хімікатів, охолоджувальних рідин та інших допоміжних матеріалів;
 - 10.3. продукції, що виробляється. Обробляється Страхувальником.
- 11. **Інші умови страхування машин і обладнання від поломок визначаються в Договорі страхування згідно з цими Правилами.**

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОБЛАДНАННЯ

(до п. 2. 3. 5. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування електронного обладнання згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.
2. **За цими Додатковими умовами застрахованим може бути:**
 - 2.1. електронне обладнання : обчислювання, телекомунікаційна, копіювальна, розмножувальна техніка і т. ін.;
 - 2.2. точна механіка й оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно - і відеотехніка і т. ін.;
 - 2.3. запасні частини до застрахованого обладнання.
3. **Можуть бути застраховані, якщо це передбачено Договором страхування:**
 - 3.1. пересувне і переносне обладнання;
 - 3.2. носії інформації й інформація;
 - 3.3. зовнішня проводка, антени, щогли і т. ін.;
 - 3.4. підземні кабелі.
4. Можуть бути також застраховані додаткові витрати на оплату: термінових відновлюваних робіт, термінової доставки частин і матеріалів, необхідних для відновлюваних робіт, рятування застрахованого майна, витрат по розчищенню території від уламків.
5. На страхування не приймаються:
 - 5.1. майно, що підлягає періодичній заміні: стрічки, плівки, папір, картриджі, кліше та інше майно, що підлягає періодичній заміні;
 - 5.2. майно, що має високий ступінь зносу: лампи накаливання, джерела випромінювання, запобіжники, фільтри, прокладки, реміні та інше майно, що має високий ступінь зносу ;
 - 5.3. матеріали, що витрачаються в процесі виробництва: хімікалії, фільтрувальні, охолоджуючі, очисні і мастильні матеріали.
6. У випадку знищення й пошкодження майна, вказаного в п. 5. цих Додаткових умов, відшкодування виплачується за умови, якщо це майно знищено в результаті страхового випадку, який спричинив знищення або пошкодження іншого застрахованого майна, що знаходиться у технологічному зв'язку.
7. Додаткове обладнання, запасні частини і вузли, або їхні запаси на складі вважаються застрахованими тільки в тому випадку, якщо це передбачено Договором страхування і для них вказані відповідні страхові суми.
8. Страховий захист за Договором страхування надається тільки відносно того обладнання, що знаходиться в робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні :
 - 8.1. таким, що знаходиться в робочому стані, вважається обладнання, монтаж і встановлення якого повністю завершено після пуску – налагоджувальних робіт і випробувань, та яке підготовлене до експлуатації.
9. Якщо застраховане обладнання одного разу було приведено до робочого стану, то дія страхового захисту по відношенню до такого обладнання не припиняється, якщо воно згодом тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово ставиться на консервацію. Страховий захист продовжує також діяти в тому випадку, коли в зв'язку з проведенням робіт, вказаних вище, застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування або піддається випробуванням.
10. **Страховим випадком є знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок :**
 - 10.1. похибок в експлуатації або обслуговуванні застрахованого майна, необережності обслуговуючого персоналу або умисних дій третіх осіб;
 - 10.2. впливу електричного струму : короткого замикання, різкого підвищення сили струму або перепаду напруги в електромережі, впливу індукційних струмів і інших аналогічних причин;
 - 10.3. дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі застрахованого майна.
11. Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню також збитки від знищення або пошкодження майна внаслідок :
 - 11.1. раптового припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання ;
 - 11.2. виходу з ладу систем кондиціонування повітря, включаючи шкоду, заподіяну самій системі за умови, що вона застрахована по одному Договору страхування, підтримується в робочому стані й обладнана приладами виміру температури і вологості;
 - 11.3. використання застрахованого обладнання для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;
 - 11.4. випадків передбачених в п.п. 3. 2. 1. – 3. 2. 4., 3. 7. 1. – 3. 7. 10. цих Правил.

11. З усіх випадках не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:
 12. дефектів електронного устаткування, що вже мали місце на момент укладання Договору страхування, та повинні були бути відомі Страхувальнику, за винятком випадків, коли ці дефекти були знесені до настання страхового випадку;
 13. впливу водяних, кислотних або інших парів, що виникають у процесі виробничої діяльності Страхувальника;
 14. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування та інших дефектів естетичного характеру);
 15. природного зносу або наслідків експлуатації електронного обладнання, морального старіння. Проте, якщо у результаті цього пошкоджується сусіднє застраховане обладнання, то Страховик здійснює страхове відшкодування відповідно до Договору страхування;
 16. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність особи по договорах постачання, ремонту або гарантії якості застрахованого обладнання, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
17. Інші умови страхування електронного обладнання визначаються у Договорі страхування згідно з цими Правилами.

**Додаткові умови страхування скляних елементів будинків і споруд
(до п. 2.3.6. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування скляних елементів будинків і споруд, включаючи внутрішні перегородки зі скла, дзеркала тощо на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Застрахованими можуть бути елементи будинків, споруд зі скла або склоподібних матеріалів:
 - 2.1. облицювання фасадів і стін;
 - 2.2. покрівлі, промислові ліхтарі зі скла і подібних матеріалів;
 - 2.3. вітражі;
 - 2.4. вивіски, світлові реклами;
 - 2.5. суцільне скло (вітрини), гнуте скло;
 - 2.6. скління дверей і вікон, скляні двері;
 - 2.7. внутрішні перегородки зі скла, дзеркала;
 - 2.8. інші скляні елементи будинків і споруд.
3. За згодою Сторін можуть прийматися на страхування скляні елементи, розташовані в будинках, будівництво яких не завершено або звільнених для капітального ремонту чи з інших причин на тривалий термін.
4. Страховим випадком є биття зазначених у Договорі страхування скляних елементів будинків, споруд внаслідок подій, визначених Договором страхування.
5. За згодою Сторін застрахованими можуть бути також витрати на :
 - 5.1. тимчасову заміну розбитого скла іншим склом, фанерою тощо у випадку неможливості термінової заміни склом, аналогічним розбитому;
 - 5.2. монтаж і демонтаж предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, ґрати і т.ін.);
 - 5.3. оренду і монтаж риштувань, якщо вони необхідні для заміни скла на високих поверххах;
 - 5.4. фарбування, розпис, гравірування, покриття плівкою або лаком, протравлення та сонцезахисну обробку скла, встановленого замість розбитого;
 - 5.5. монтаж і складання світлових рекламних щитів.
6. Страхувальник зобов'язаний відносно застрахованих скляних елементів дотримуватися таких правил безпеки:
 - 6.1. не допускати підігрівання скла за допомогою нагрівальних приладів і гарячої води;
 - 6.2. опалювальні прилади, плити або світлова реклама повинні розташовуватися на відстані не менше 30 см від скла;
 - 6.3. у разі передачі приміщень у володіння інших осіб, інформувати наймача про правила безпеки, вказані в 6.1. та 6.2. цього Додатку.
7. У разі порушення вищезазначених правил безпеки Страховик має право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
8. Звільнення будинку на тривалий термін (понад 30 днів) є обставиною, що підвищує ступінь ризику. Страховик має право на період звільнення будинку призупинити дію страхового захисту з письмовим повідомленням про це Страхувальника за 5 (п'ять) робочих днів до дати призупинення.
9. Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:
 - 9.1. переміщення (перевезення, перенесення) скла, проведення відповідних робіт по склінню;
 - 9.2. виконання робіт по встановленню рам, видаленню або демонтажу скла, деталей зі скла з віконних або дверних рам або інших місць їхнього постійного кріплення, пригвинчування або укладки скла;
 - 9.3. подряпин, задирок або розпилення фарби (випадкового або навмисного) на поверхні скла, полірування або розпису, пошкодження або опадання напилювання, затемнення або нанесення надлишкової фарби на скло, застосування зварювальних і нагрівальних апаратів;
 - 9.4. розбиття переносних дзеркал, пустотілого (дуюго) скла й освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання
10. У разі виплати страхового відшкодування та відновлення розбитих скляних елементів, Договір страхування продовжує діяти по відношенню до скла, що було замінено без будь-якого поліпшення за умови доплати Страхувальником страхової премії по заміненому склу на строк, що залишився до кінця дії Договору страхування.
11. Інші умови страхування скляних елементів будинків, споруд визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

**Додаткові умови страхування товарних запасів
(до п. 2.3.7. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування товарних запасів, що розташовані на складах, у магазинах, холодильних камерах та інших, призначених для цього ємностях або приміщеннях на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страхування товарних запасів може здійснюватись за такими методами:
 - 2.1. по вартості на визначену дату;
 - 2.2. по узагальненій максимальній вартості;
 - 2.3. по фіксованій сумі.
3. **Страхування по вартості на визначену дату:**
 - 3.1. При укладанні Договору страхування товарних запасів на визначену дату страхова сума може встановлюватися у розмірі середньої вартості товарних запасів за певний період або у розмірі вартості товарів на дату укладання Договору страхування.
 - 3.2. Страхувальник зобов'язаний в терміни передбачені Договором страхування повідомляти Страховику дані про вартість товарів, що розташовані у місці страхування.
 - 3.3. Після закінчення дії Договору страхування страхова премія підлягає уточненню/перерахунку, в строк передбачений Договором страхування, шляхом визначення середньої вартості товарних запасів за час дії договору страхування (сума вартостей товарів на кожен дату повідомлення, ділиться на кількість таких повідомлень Страхувальником протягом строку дії Договору страхування).
 - 3.4. Якщо середня вартість товарних запасів відповідно до п.3.3. цих Додаткових умов перевищує страхову суму, зазначену у Договорі страхування, то Страхувальник зобов'язаний доплатити частину страхової премії, розраховану виходячи з різниці між середньою вартістю товарних запасів за час дії Договору страхування і страховою сумою, заявленою при його укладанні.
 - 3.5. Якщо середня вартість товарних запасів, відповідно до п.3.3. цих Додаткових умов менша ніж страхова сума зазначена у Договорі страхування, то Страховик зобов'язаний повернути Страхувальнику частину страхової премії, виходячи із різниці між середньою вартістю товарних запасів за час дії Договору страхування і страховою сумою, заявленою при його укладанні, або зарахувати цю суму страхової премії у рахунок страхової премії на наступний період страхування.
 - 3.6. Якщо Страхувальник не повідомляє даних про суму запасів у визначені у Договорі страхування терміни, то страховою сумою вважається сума, що дорівнює половині страхової суми, зазначеної у Договорі страхування, відповідно до п.3.1. цього Додатку і розглядається як ліміт відповідальності Страховика на один страховий випадок, якщо інший розмір не передбачено Договором страхування.
 - 3.7. При страхуванні запасів на визначену дату Страхувальник зобов'язаний сплатити авансом страхову премію, розраховану виходячи не менше ніж із 50% від страхової суми, заявленої при укладанні Договору страхування, якщо інший розмір не передбачено Договором страхування.
 - 3.8. При страхуванні на визначену дату Страховик має право в будь-який час перевірити відповідність даних про вартість застрахованих товарних запасів, повідомлених йому Страхувальником, фактичній наявності товарів у місці страхування та дані обліку на певну дату.
4. **Страхування по узагальненій максимальній вартості:**
 - 4.1. При укладанні Договору страхування товарних запасів по максимальній вартості страхова сума може встановлюватися у розмірі узагальненої максимальної вартості товарних запасів за певний період, тобто максимальної вартості товарних запасів у місці страхування протягом попереднього періоду.
 - 4.2. Страхувальник зобов'язаний в терміни передбачені Договором страхування повідомляти Страховику дані про вартість товарів, що розташовані у місці страхування
 - 4.3. Після закінчення дії Договору страхування страхова премія підлягає уточненню/перерахунку, у строк передбачений Договором страхування, шляхом визначення:

4. середньої вартості товарних запасів за час дії Договору страхування (сума вартостей товарів на кожну дату, передбачену у Договорі страхування, ділиться на кількість повідомлень Страхувальником протягом терміну дії Договору страхування);
- 4.5 визначення страхової премії розрахункової (середня вартість товарних запасів множить на страховий тариф).
- 4.6 Якщо страхова премія розрахункова менша, ніж страхова премія, зазначена в Договорі страхування, то Страховик повертає Страхувальнику відповідну частину страхової премії протягом терміну передбаченого Договором Страхування або зараховує цю суму премії в рахунок страхової премії на наступний період страхування.
- 4.7 Якщо страхова премія розрахункова більша, ніж страхова премія, зазначена в Договорі страхування, то Страхувальник зобов'язаний доплатити відповідну частину страхової премії протягом терміну, зазначеного у Договорі страхування.
- 4.8 Якщо Страхувальник не повідомляє даних про суму запасів у визначені у Договорі страхування терміни, то страховою сумою вважається сума, що дорівнює половині зазначеної у Договорі страхування відповідно до п. 4.1. цього Додатку страхової суми і розглядається як ліміт відповідальності Страховика на один страховий випадок, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.9 При страхуванні запасів на визначену дату Страхувальник зобов'язаний сплатити авансом страхову премію, розраховану виходячи не менше ніж із 50% від страхової суми, заявленої при укладанні Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.10. При страхуванні по максимальній вартості Страховик має право в будь-який час перевірити відповідність даних про вартість застрахованих товарів, повідомлених йому Страхувальником, фактичній наявності товарів у місці страхування та дані обліку на певні дати.

5. Страхування по фіксованій сумі:

- 5.1. При страхуванні по фіксованій сумі страхова сума обмежується розміром залишку товарних запасів на дату укладання Договору страхування або визначеною Страхувальником величиною вартості товарних запасів.
- 5.2 При страхуванні товарів по фіксованій сумі страхова премія розраховується, виходячи з розміру цієї суми.
- 5.3. Страховик не несе відповідальності щодо тієї частини товарних запасів, що розташовані у місці страхування, зазначеному в Договорі страхування, вартість якої перевищує страхову суму, встановлену Договором страхування.
- 5.4. Якщо на момент страхового випадку вартість товарів у місці страхування була більша ніж страхова сума за Договором страхування, то страховик здійснює виплату страхового відшкодування, виходячи з відношення страхової суми до вартості товарних запасів на день настання страхового випадку.
- 5.5. Якщо на момент страхового випадку вартість товарних запасів у місці страхування була менша ніж страхова сума за Договором страхування, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування, виходячи з розміру збитків, понесених Страхувальником.
- 5.6. При страхуванні товарів по фіксованій сумі перерахунок страхової премії не здійснюється.

6. Страхувальник зобов'язаний :

- 6.1. вести облік товарів, що зберігаються в місці страхування;
- 6.2. при настанні страхового випадку надати Страховику відповідні дані обліку про наявність товарів у місці страхування, зафіксовані в облікових документах дати вилучення товарів або розміщення їх на зберігання, їх найменування, кількість і вартість. Дані обліку товарів є основою для визначення страхового відшкодування.
- 6.3. Ненадання цих даних Страхувальником дає право Страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 6.4. Сума страхового відшкодування розраховується, виходячи з методу визначення страхової суми при укладанні Договору страхування, кількості товарів (продуктів, сировини, матеріалів тощо), що розташовані в межах місця страхування на момент настання страхового випадку, ліміту відповідальності Страховика та інших умов Договору страхування.
- 6.5. Інші умови страхування товарних запасів визначаються у Договорі страхування на підставі цих правил.

Додаткові умови страхування майна у холодильних камерах

(до п. 2.3.8. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування товарів, що розташовані в холодильних установках або в камерах із "контрольованою атмосферою" на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
- 1.1. **Камерами з "контрольованою атмосферою"** вважаються ємності, у яких здійснюється тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, у яких забезпечується не тільки постійна температура зберігання, але й інші постійні параметри повітряно-газової суміші. До них відносяться, зокрема, вологість, тиск, відмінний від звичного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу або інших твердих компонентів в цій суміші або інші аналогічні параметри. Ці камери повинні відчинятись для розміщення або вилучення майна, що в них зберігається, тільки за суворо визначеним графіком, який не припускає порушень режиму зберігання.
2. **За цими Додатковими умовами застрахованими можуть бути:**
 - 2.1. заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, що підлягають зберіганню в холодильних установках при визначеному для цих продуктів температурному режимі;
 - 2.2. інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних установках при визначеній температурі й інших параметрах спеціального режиму;
 - 2.3. інше майно, що зберігається у камерах із "контрольованою атмосферою".
3. При страхуванні таких товарів Страхувальник зобов'язаний до укладання Договору страхування інформувати страховика про причини, що викликають необхідність зберігання цих товарів в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму і специфічних ризиків, пов'язаних із їхнім пошкодженням або псуванням внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.
4. Страховий захист відповідно до цих Додаткових умов не поширюється на саме холодильне та інше допоміжне обладнання й інвентар, а також холодоагент, що забезпечують функціонування холодильної установки.
5. **Страховими випадками** є знищення, пошкодження застрахованого майна, що сталися внаслідок поломок або пошкоджень холодильного устаткування через:
 - 5.1. помилки в експлуатації або обслуговуванні машин і обладнання, необережності обслуговуючого персоналу;
 - 5.2. поломки або дефекти холодильних установок та/або несправність регулюючих приладів;
 - 5.3. вплив електричного струму (коротке замикання, різке підвищення сили струму або напруги в електромережі й інших аналогічних причин, включаючи збитки, що настали внаслідок загорання або згорання електроустаткування, пожежі, вибуху джерел струму);
 - 5.4. перевантаження, перегрів, вібрації, розлад, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;
 - 5.5. вихід із ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
 - 5.6. раптове припинення подачі електричного струму;
 - 5.7. випадки передбачені п. п. 3.2.1. – 3.2.4., 3.7.1. – 3.7.9. цих Правил.
6. Страховий захист щодо застрахованого майна, що зберігається в камерах із "контрольованою атмосферою" визначається у Договорі страхування на підставі ризиків передбачених п. П. 5.1. – 5.7. цих Додаткових умов.
7. **Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:**
 - 7.1. дефектів машин і обладнання, що мали місце на момент укладання Договору страхування та були відомі Страхувальнику або його представникам;
 - 7.2. тривалої експлуатації застрахованого майна, поступового впливу температурних, механічних, атмосферних умов його експлуатації, надмірного утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень;
 - 7.3. експериментальних або дослідних випробувань, робіт;
 - 7.4. зносу і поступових змін під впливом механічних, атмосферних або температурних факторів;
 - 7.5. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність інші особи по договорах постачання, гарантії якості машин і обладнання, підряду і ремонту, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

8. Страхова виплата не здійснюється :

- 8.1.** при знищенні та/або пошкодженні тільки предметів, що підлягають періодичній заміні, таких як лампи, акумулятори, прокладки, ремені, троси тощо (без знищення або пошкодження машин та обладнання);
- 8.2.** за паливно-мастильні матеріали, хімікати, охолоджувальні рідини та інші допоміжні матеріали.
- 9.** Якщо холодильна установка, в якій зберігається застраховане майно, не належить Страхувальнику, то Страховик має право поставити однією з умов надання страхового захисту за цими Додатковими умовами, одночасне укладання Договору страхування холодильних установок від поломок.
- 10.** Товарні запаси вважаються застрахованим тільки в тих приміщеннях (холодильних установках, камерах із "контрольованою атмосферою"), що вказані в Договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається з місця страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що настали після вилучення застрахованого майна з місця страхування або до його розміщення в таких місцях, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.
- 11. Період очікування** – це період часу, протягом якого майно, що перебуває на зберіганні в холодильних камерах не повинно псуватись після припинення або виходу з ладу холодильних агрегатів за умови, що холодильна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. Тривалість періоду очікування для окремих категорій застрахованого майна повинна вказуватися в заяві на страхування і у Договорі страхування.
- 12.** Термін періоду очікування починається з моменту настання події, що може спричинити, відповідно до п. 5. цих Додаткових умов, зобов'язання Страховика виплатити страхове відшкодування.
- 13.** Збитки, що настали протягом періоду очікування внаслідок відхилень від заданих температур зберігання, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають за винятком випадків, коли вони були викликані:
 - 13.1.** попадання у холодильну камеру холодоагенту внаслідок його витоку або викиду;
 - 13.2.** випадковим заморожуванням продуктів, що знаходяться на зберіганні;
 - 13.3.** псуванням охолоджених продуктів, що раніше досягли потрібної температури охолодження.

14. Страхувальник зобов'язаний :

- 14.1.** вести журнал режиму роботи кожної холодильної камери з визначенням температур охолодження в камері, а також інших необхідних даних;
- 14.2.** вживати усі необхідні заходи щодо забезпечення нормальної роботи холодильної установки відповідно до інструкцій виробника, вимог інструкцій, правил експлуатації;
- 14.3.** забезпечувати постійне технічне обслуговування холодильної установки, контроль за її роботою і догляд за нею з боку кваліфікованого технічного персоналу;
- 14.4.** забезпечити представникам Страховика доступ до місць страхування, документів по обліку застрахованого майна, журналів режиму роботи холодильних камер з метою огляду застрахованого майна й оцінки ступеню прийнятого на страхування ризику.
- 15.** Інші умови страхування майна у холодильних камерах визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №9

**Додаткові умови страхування готівки у касі, сейфах, банкоматах і в
банківських сховищах
(до п. 2.3.9. Правил)**

1. На страхування за умовами цих Додаткових умов приймаються: готівка (казначейські квитки, банкноти, монети), цінні папери (акції, облігації, векселя й т. ін.), дорогоцінні метали в злитках та інші цінності в касі, сейфах, банкоматах і банківських сховищах на підставі цих Додаткових умов та інших умов Правил.
2. **Каса** - це ізольоване приміщення, призначене для прийому, видачі і тимчасового зберігання готівки й обладнане відповідно до вимог Національного Банку України.
3. **Банківське сховище** - це ізольоване приміщення в банках, спеціально призначене для довготривалого схову готівки у великих обсягах і цінностей, система захисту якого відповідає спеціальним вимогам, що пред'являються до об'єктів такого роду.
4. Страховим випадком за цими Додатковими умовами є знищення, пошкодження або втрата майна, що зазначене у п. 1. цих Додаткових умов від ризиків, зазначених у п. П. 3.2.1. - 3.2.4., 3.7.1. - 3.7.9. цих Правил.
5. Відшкодуванню підлягають збитки, заподіяні Страхувальнику в період перебування застрахованого майна у касі, сейфі або банківському сховищі.
6. **Страхові суми** встановлюються в таких розмірах:
 - 6.1. для готівки - у межах ліміту, встановленого відповідно до чинного законодавства України або у межах погодженого ліміту відповідальності, що зазначається в Договорі страхування;
 - 6.2. для цінних паперів й інших цінностей - у межах погодженого ліміту відповідальності, що зазначається в Договорі страхування.
7. **Страхувальник зобов'язаний:**
 - 7.1. оформляти касові операції відповідно до вимог, затверджених Держкомстатом, Національним Банком і Міністерством фінансів України;
 - 7.2. виконувати передбачені законами, нормативними актами та Договором страхування правила охорони і зберігання цінностей;
 - 7.3. у поза робочий час забезпечувати замикання і пломбування приміщень і сховищ, а в місцях зберігання цінностей вживати усіх заходів щодо забезпечення ступеня безпеки, передбаченої для цих місць відповідними нормативними актами.
8. При страхуванні готівки підвищенням ступеню ризику вважається:
 - 8.1. усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для цінностей або зниження ступеню надійності місць зберігання;
 - 8.2. ремонт або переустаткування будинків і приміщень, де зберігаються застраховані цінності, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до них, або встановлення на таких будинках риштувань або підіймачів;
 - 8.3. звільнення на тривалий термін (понад 30 днів) приміщень, що безпосередньо (зверху, знизу або збоку) примикають до приміщення, де зберігаються застраховані цінності;
 - 8.4. припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий термін (понад 30 днів);
 - 8.5. неприйняття Страхувальником заходів щодо негайної (протягом 24 годин) заміни замків в приміщеннях і сховищах, де зберігаються застраховані цінності на рівноцінні у випадку, якщо ключі до таких замків втрачені.
9. Страхувальник зобов'язаний негайно зробити усе можливе для усунення обставин, що збільшують ризик, у разі неможливості цього - здійснити за погодженням із Страховиком додаткові заходи безпеки. У випадку невиконання Страхувальником зобов'язань, вказаних вище, Страховик має право достроково припинити дію Договору страхування або відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
10. При настанні страхового випадку Страхувальник також зобов'язаний:
 - 10.1. вжити заходів щодо охорони каси або рятування майна;
 - 10.2. після одержання дозволу відповідних органів зробити перевірку наявності коштів і інших цінностей до початку касових операцій, склавши акт встановленої форми.

11. Розмір страхового відшкодування визначається :

11.1. При страхуванні готівки:

11.1.1. у випадку повного знищення або втрати - по номіналу на основі завіреної виписки з касової книги;

11.1.2. у випадку часткового пошкодження – в межах страхової суми (на підставі експертного висновку розрахунково-касового центру Національного Банку України про придатність банкнот для їх подальшого використання) з вирахуванням номінальної вартості банкнот, придатних до обігу, і компенсації, отриманої за здані пошкоджені та ідентифіковані банкноти. У випадках, коли експерт сховища НБУ виносить висновок про неможливість обміну пошкоджених грошових знаків, страхове відшкодування виплачується як у випадку їхнього повного знищення.

11.2. При страхуванні державних цінних паперів, що не котуються - на основі номінальної вартості.

11.3. При страхуванні акцій підприємств, що не котуються - на основі їхньої номінальної/ балансової вартості.

11.4. При страхуванні інших цінних паперів, що котуються на біржі або спеціальних аукціонах, котування яких регулярно публікуються – на базі середньої ринкової вартості (середньої ціни між ціною покупки і ціною продажу) на день настання страхового випадку.

11.5. При страхуванні дорогоцінних металів та інших цінностей - на основі біржових цін або експертної оцінки.

12. Страхове відшкодування виплачується тільки в тому разі, коли на момент страхового випадку вказане у Договорі страхування майно перебувало в спеціальних сховищах: броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо. Страховик має право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також висувати інші вимоги щодо забезпечення збереження майна.

13. Ці Додаткові умови страхування не поширюються на :

13.1. перевезення або транспортування готівки й інших цінностей;

13.2. наявні гроші, що зберігаються в касі, й інші цінності, що не належать Страхувальнику, якщо інше не передбачено Договором страхування;

13.3. банкноти, що втратили ознаки платоспроможності;

13.4. матеріальну відповідальність касира, пов'язану з помилками при видачі або прийнятті готівки;

13.5. зникнення (недостача) готівки і цінних паперів;

13.6. цінні папери Страхувальника, що зберігаються в депозитарії, якщо Страхувальник не є депозитарієм.

14. Інші умови страхування готівки в касі, сейфах і банківських сховищах визначаються у Договорі страхування згідно з цими Правилами.

Додаток №10

**Додаткові умови страхування творів мистецтва, антикваріату
та виставкових експонатів
(до п. 2.3.10 Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування творів мистецтва, антикваріату та виставкових експонатів на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. На страхування приймаються твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, музейні і виставкові експонати.
3. Страховими випадками є знищення або пошкодження застрахованого майна від ризиків, зазначених в п. П. 3.2.1. – 3.2.4., 3.7.1. – 3.7.9. цих Правил.
4. Страхова сума встановлюється за згодою Сторін. Розмір страхової суми не може перевищувати вартості творів мистецтва та антикваріату (далі- твори мистецтва). Для об'єктивної оцінки вартості творів мистецтв Страховик має право залучати експертів-оцінювачів. Експертами можуть виступати як визнані, так і сертифіковані експерти або експертні бюро.
5. Страхова сума може уточнюватися залежно від динаміки реальної (ринкової) вартості творів мистецтва та антикваріату.
6. Для укладання Договору страхування Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:
 1. перелік майна із зазначенням найменування (назви), автора роботи і вартості кожного предмета тощо;
 2. копії договорів Страхувальника з його контрагентами (у випадку передачі творів мистецтв для демонстрації в інших експозиціях, перевезення, зберігання або для інших цілей), а також інші необхідні для укладання Договору страхування документи на вимогу Страховика.
7. Не підлягають відшкодуванню збитки, настали внаслідок:
 1. природного зносу і амортизації творів мистецтва;
 2. наслідків будь-якого ремонту або реставрації творів мистецтв;
 3. несприятливого впливу повітря, вологи, температури, сонячних променів, проявів "внутрішніх властивостей", тобто процесу розпаду матеріалів, які були використані при написанні картини (помутніння фарб, іржа, окислювання);
 4. пошкодження рослинами і тваринами;
 5. крадіжки, зникнення, підробки, підміни, присвоєння співробітниками Страхувальника або його уповноваженими представниками або їхнього сприяння таким подіям, пошкодження, заподіяного самим власником.
8. Інші умови страхування творів мистецтва та антикваріату визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №11

**Додаткові умови страхування особистого майна працівників та
відвідувачів
(до п. 2.3. 11. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування майна працівників та відвідувачів на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Застрахованим може бути особисте майно персоналу Страхувальника, що використовується при виконанні ними своїх службових обов'язків в робочий час та майно відвідувачів Страхувальника на його території.
3. Страхування в будь-якому випадку не поширюється на майно, вказане в п. 4.3.1. – 4.3.9., 4.3.12. цих Правил.
4. Страховими випадками є знищення або пошкодження особистого майна працівників Страхувальника та відвідувачів внаслідок ризиків, передбачених п.п. 3.2.1. – 3.2.4., 3.7.1.- 3.7.9.
5. Ліміт відповідальності Страховикам по страхуванню особистого майна визначається по кожному випадку та у цілому по всіх збитках, що настали в період дії Договору страхування з розрахунку на одну особу із зазначенням максимальної кількості осіб (працівників та відвідувачів)
6. Інші умови страхування особистого майна працівників та відвідувачів визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

**Додаткові умови страхування майна фізичних осіб
(до п. 2.3.12. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування майна фізичних осіб на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Об'єктом страхування за цими Додатковими умовами є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, а саме:
 - 2.1. будинки, споруди, квартири;
 - 2.2. внутрішні захисні конструкції (двері, вікна, перегородки, покриття тощо);
 - 2.3. зовнішні захисні конструкції (грати, ставні, ворота, огорожі тощо);
 - 2.4. оздоблення інтер'єру (обшивка стін і стель, облицювання плиткою, килимові покриття, шпалери тощо);
 - 2.5. опалювальні системи (включаючи водонагрівальні котли, труби, радіатори, каміни тощо);
 - 2.6. електроустаткування (стаціонарні електроплити, електронагрівачі, кондиціонери, електропроводка тощо);
 - 2.7. газове обладнання (плити, водонагрівальні колонки, лічильники тощо);
 - 2.8. санітарно-технічне обладнання (ванни, мийки, тощо);
 - 2.9. предмети домашньої обстановки і вжитку (меблі, аудіо -, відео - і телеапаратура, посуд, килимові вироби, одяг, взуття тощо).
3. За Договором страхування майна фізичних осіб, укладеним відповідно до цих Правил і цих Додаткових умов, Страховик надає страховий захист від знищення, пошкодження або втрати майна внаслідок ризиків, передбачених у п. п. 3.2.1. – 3.2А., 3.7.1. – 3.7.9. цих Правил.
4. Відшкодуванню підлягають також збитки, які виникають внаслідок загорання або вибуху побутових електроприладів і домашньої електронної апаратури, проникнення води та інших рідин і сумішей, вогню, диму, і кіптяви із сусідніх приміщень, у тому числі при гасінні пожежі, впливу вогнегасник речовин при гасінні пожежі.
5. Страховик не приймає на страхування :
 - 5.1. об'єкти, перелічені в п.2.7. цих Правил;
 - 5.2. продукти харчування;
 - 5.3. птахи та тварини, кімнатні рослини та їх насіння;
 - 5.4. несправне і непридатне до експлуатації майно;
 - 5.5. майно, що розташоване на балконах, лоджіях і місцях загального користування.
6. Страхова сума може встановлюватися для окремих груп майна.
7. Майно вважається застрахованим в усіх житлових і вбудованих приміщеннях за адресою, вказаною у Договорі страхування.
8. При зміні Страхувальником місця проживання переміщене в цьому зв'язку домашнє майно вважається застрахованим у новому місці проживання Страхувальника після подачі ним письмової заяви із зазначенням нової адреси, якщо ступінь ризику не збільшився. Страховий захист припиняється на час перевезення, розбирання та збирання майна.
9. Страховик не несе відповідальності за знищення або пошкодження майна внаслідок:
 - 9.1. використання майна в аварійному стані;
 - 9.2. обробки теплом, вогнем, іншого температурного впливу на застраховане майно (сушіння, готування, гаряча обробка та інший температурний вплив);
 - 9.3. здійснення (проведення) ремонтних робіт із порушення встановлених норм та правил;
 - 9.4. зберігання майна в несприятливих умовах, пошкодження грибком, цвілью й іншими мікроорганізмами;
 - 9.5. впливу тварин, зокрема домашніх тварин, гризунів, деревних хробаків, комах, паразитів тощо;
 - 9.6. внутрішніх дефектів і поломок електропобутових приладів, оргтехніки, аудіо -, відео - , телеапаратури, порушення правил їх експлуатації.

10. Не підлягають відшкодуванню збитків, що настали внаслідок:

- 10.1. дефектів електронного устаткування, що вже мали місце на момент укладання Договору страхування, які повинні були бути відомі Страхувальнику, за винятком випадків, коли ці дефекти були усунуті до настання страхового випадку;
 - 10.2. впливу водяних, кислотних або інших парів;
 - 10.3. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування та інших дефектів естетичного характеру);
 - 10.4. природного зносу або наслідків експлуатації електронного обладнання, морального старіння, якщо це не викликало знищення або пошкодження сусіднього застрахованого майна. Якщо пошкоджується сусіднє застраховане майно, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до Договору страхування.
 - 10.5. дій осіб, що мають доступ до застрахованого майна з дозволу Страхувальника або інших осіб, що проживають із Страхувальником;
 - 10.6. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність особи по договорах постачання, ремонту або гарантії якості застрахованого обладнання, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.
11. Інші умови страхування майна фізичних осіб визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаткові умови страхування будівельно-монтажних ризиків (до п. 2.3.13. Правил)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

- 1.1. На підставі цих Додаткових умов (надалі – Умови) та дійсних Правил СЗАТ «Грандвіс» укладає договори страхування будівельно-монтажних ризиків з юридичними і дієздатними фізичними особами по страховому захисту їхніх майнових інтересів, зв'язаних з виконанням будівельно-монтажних робіт.
- 1.2. Страхувальниками за цими Умовами можуть виступати юридичні особи будь-якої організаційно-правової форми і будь-якої форми власності, а також громадяни-підприємці без утворення юридичної особи, і дієздатні фізичні особи, що виступають замовниками і (або) інвесторами і (або) підрядчиками (субпідрядниками), і (або) в іншій якості здійснюючі відповідно до законодавства України будівельно-монтажні роботи, що мають майновий інтерес у відношенні об'єкта будівництва, будівельного устаткування, матеріалів і іншого майна, використовуваного при будівельно-монтажних роботах, як у цілому, так і в будь-якій його частині, а також у відношенні ризику цивільної відповідальності при їхньому виконанні, ризику витрат, що можуть бути зроблені в період гарантійних зобов'язань, ризику втрати доходу.
- 1.3. При страхуванні майнових інтересів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпорядженням будівельним устаткуванням, матеріалами й іншим майном, що використовується при будівельно-монтажних роботах, Страхувальник вправі при укладанні договору страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для одержання страхового відшкодування за договором страхування, а також замінити їх за своїм розсудом до настання страхового випадку.
- 1.4. При укладанні договору страхування на цих Умовах та умовах дійсних Правил, ці умови стають невід'ємною частиною договору страхування й є обов'язковими для Страхувальника і Страховика. Страхувальник і Страховик вправі погодити будь-які інші доповнення, виключення, уточнення до договору страхування, не заборонені чинним законодавством України, виключити з тексту договору страхування окремі положення дійсних Умов та Правил, що не відносяться до конкретного договору, закріпивши це в тексті договору страхування.
- 1.5. Договір страхування вважається укладеним на умовах, що містяться в дійсних Правилах та Умовах у тому випадку, якщо в договорі прямо вказується на їхнє застосування і самі Правила прикладені до договору. Надання Страхувальнику Правил страхування при укладенні договору засвідчується записом у договорі.
- 1.6. Страховик вправі на основі дійсних Умов та Правил формувати договірні умови страхування (витримки з Правил), страхові програми до окремого договору або окремої групи договорів страхування, що укладаються на основі дійсних Умов страхування, орієнтовані на конкретного Страхувальника або сегмент Страхувальників, - у тій мірі в якій це не суперечить чинному законодавству України. Такі умови зазначаються у договорі страхування.

2. ОБ'ЄКТИ СТРАХУВАННЯ

- 2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси, пов'язані з ризиками при виконанні будівельно-монтажних і інших робіт зі зведення об'єкта будівництва.

Страхуванню за цими Умовами підлягають:

Секція А. Ризики матеріального збитку:

- 2.1.1. Будівельні роботи, включаючи будівельні матеріали і конструкції, а також будівельні елементи і матеріали, що поставляються замовником;
- 2.1.2. Монтажні роботи, включаючи устаткування, що монтується, а також матеріали, устаткування і послуги, у тому числі надані замовником;
- 2.1.3. Устаткування будівельного майданчика (тимчасові будинки і спорудження, складські приміщення, будівельні ліси, інженерні комунікації і т.п.) відповідно до прикладеного до договору страхування списку;
- 2.1.4. Будівельні машини й устаткування: землерийна техніка й устаткування (бульдозери, екскаватори й ін.), дорожньобудівельна техніка (скрепери, ковзанки, асфальтоукладники й

ін.), будівельна техніка й устаткування для проведення будівельно-монтажних робіт, закріплена на об'єкті будівництва (крани, підйомники, бетоно-растворозмішувачі й ін.);

2.1.5. Об'єкти, що знаходяться на будівельному майданчику або в безпосередній близькості до неї, що належать замовнику або підряднику за винятком об'єктів, обговорених у п. 2.1.3.

Секція Б. Ризики відповідальності при проведенні будівельно-монтажних робіт:

2.1.6. Цивільна відповідальність по зобов'язаннях, що виникають внаслідок заподіяння шкоди життю і здоров'ю третіх осіб при проведенні будівельно-монтажних робіт. Цивільна відповідальність по зобов'язаннях, що виникають внаслідок заподіяння шкоди майну третіх осіб при проведенні будівельно-монтажних робіт. Додаткові умови (надалі –ДУ) страхування визначені в Додатку №13/1 до дійсних Умов;

Секція В. Ризик інших витрат і втрат:

- 2.1.7.** Витрати, що можуть бути зроблені в період гарантійних зобов'язань в наслідок ушкодження або загибелі зданих в експлуатацію об'єктів будівництва (гарантійні зобов'язання). Додаткові умови (надалі –ДУ) страхування визначені в Додатку №13/2 до дійсних Умов;
- 2.1.8.** Утрата валового доходу, що міг би бути отриманий Страхувальником від підприємницької діяльності, пов'язаної з експлуатацією об'єкта будівництва після його здачі, що відбулася в результаті затримки в здачі в експлуатацію об'єкта будівництва (затримка). Додаткові умови (надалі –ДУ) страхування визначені в Додатку №13/3 до дійсних Умов;
- 2.1.9.** Витрати по розчищенню зазначеної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхової події. Витратами по розчищенню вважаються такі витрати, що повинні бути здійснені після страхового випадку для приведення території будівельного майданчика в стан, придатний для проведення відбудовних робіт.
- 2.2.** Страхування може здійснюватися як усіх ризиків, зазначених в п.2. цих Додаткових умов, так і будь-якого окремого ризику, передбачених дійсними Умовами страхування.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ І ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ. ЗАГАЛЬНІ І СПЕЦІАЛЬНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- 3.1.** Страховим випадком є передбачена договором страхування подія, з настанням якої виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування.
- 3.2.** Відповідно до цих Умов Страховик відшкодовує Страхувальнику збитки і витрати на основі принципу «з відповідальністю за всі ризики», тобто виниклі в результаті загибелі або ушкодження застрахованого об'єкта від будь-якого непередбаченого і раптового впливу, за винятком випадків, обговорених у пунктах 3.3 і 10.15., і (або) у відповідних Особливих застереженнях (загальних і спеціальних), застосовуваних при страхуванні будівельних робіт і застережень, застосовуваних при проведенні монтажних робіт. Непередбаченими і раптовими є такі впливи, які Страхувальник або його представники не могли передбачити, або не могли їх передбачити на основі професійних знань, що є звичайними в практиці будівельної галузі.
- 3.2.1.** Страхування здійснюється, зокрема, але, не обмежуючи, від наступних ризиків:
- пожежа, вибух, влучення блискавки, падіння літальних апаратів;
 - смерч, ураган, бура, тайфун і (або) інші, зазначені в договорі страхування прояви руху повітряних мас;
 - сход сніжних лавин, сль і (або) інші аналогічні явища, зазначені в договорі страхування;
 - повінь, паводок, злива і (або) інші аналогічні явища, зазначені в договорі страхування;
 - обвал, зсув, осідання ґрунту, підтоплення ґрунтовими водами і (або) інший, зазначений в договорі страхування рух ґрунтових мас;
 - землетрус;
 - протиправні дії третіх осіб, у тому числі, крадіжка зі зломом, розбій і (або) інші дії, що можуть бути віднесені до протиправних дій третіх осіб, за умови, що вони прямо зазначені в договорі страхування в якості застрахованих ризиків;
 - аварія інженерних мереж (водопровід, каналізація, теплопостачання, електропостачання);
 - помилки при монтажі;
 - обвалення або ушкодження об'єкта, у тому числі часткове обвалення.

Включення тих або інших подій (ризиків) в обсяг страхового покриття, а також визначення зазначених ризиків зазначається в конкретному договорі страхування, що укладається між Страховиком і Страхувальником. Включення в обсяг покриття за конкретним договором страхування тих ризиків, страхування яких передбачено окремими Особливими застереженнями, можливо тільки за умови, що відповідні Особливі застереження і (або) їхній номер, стандартно використовуваний у українській і міжнародній страховій практиці, прямо зазначені в договорі страхування, при цьому відображені всі істотні і додаткові умови застосування зазначених застережень.

3.3. Не підлягають відшкодуванню збиток, збитки, витрати, вимоги, прямо або побічно, пов'язані з нижчезазначеними причинами і (або) виниклі внаслідок:

3.3.А. Загальні виключення:

3.3.А.1. Війни, вторгнення військ, воєнних дій (незалежно від того, була оголошена чи війна ні), громадянської війни, заколоту, революції, повстання, бунта, страйку, локауту, цивільних безладь, захоплення влади військовими або протиправним захопленням влади, дій групи зловмисників або осіб, що діють за дорученням політичних організацій або взаємодіючих з ними, змови, конфіскації, примусового відчуження, реквізиції, руйнування або ушкодження за розпорядженням діючих де-юре або де-факто уряду або будь-якого органу влади; це виключення однак не застосовується у випадках застосування в конкретному договорі страхування відповідного Особливого застереження про надання страхового покриття по зазначеним у ній подіям;

3.3.А.2. Впливу ядерної енергії в будь-якій формі;

3.3.А.3. Навмисних дій (бездіяльності) або грубої необережності Страхувальника, його співробітників або його представників;

3.3.А.4. Ушкоджень або загибелі застрахованого майна в період повного або часткового припинення робіт; Під «періодом повного припинення робіт» розуміється припинення будівельно-монтажних робіт на невизначений час і консервація об'єктів незавершеного будівництва. Під «періодом часткового припинення робіт» розуміється тимчасове (до 3-х місяців) призупинення будівельно-монтажних робіт через призупинення фінансування, перепроєктування або інших причин;

3.3.Б. Спеціальні виключення при страхуванні ризику матеріального збитку:

3.3.Б.1. Страховик не відшкодовує збиток в розмірі, зазначеної в договорі страхування франшизи;

3.3.Б.2. Виникнення непрямого збитку будь-якого характеру, включаючи неустойки, збитки в результаті прострочень, порушення, скасування договору, укладеного Страхувальником для здійснення будівельно-монтажного проекту;

3.3.Б.3. Помилки, допущених при проектуванні будівельного об'єкта;

3.3.Б.4. Виникнення витрат по заміні, ремонту або усуненню дефектного матеріалу, або недоліків виробництва будівельних і монтажних робіт; однак це виключення стосується тільки безпосередньо дефектних частин, але не поширюється на загибель або ушкодження справних частин у результаті нещасного випадку унаслідок використання дефектного матеріалу або недоліків виробництва будівельних робіт;

3.3.Б.5. Ушкоджень, безпосередньо викликаних постійним впливом експлуатаційних факторів зносу, корозії, окислювання, гниття, самозаймання), і (або) зниження вартості в результаті дії значайних погодних умов;

3.3.Б.6. Внутрішніх несправностей машин і (або) електричного устаткування, що виникли в процесі експлуатації, або несправності устаткування будівельного майданчика і будівельних машин;

3.3.Б.7. Загибелі або ушкодження транспортних засобів, допущених до експлуатації на дорогах загального користування, плавучих засобів або літаків;

3.3.Б.8. Загибелі або ушкодження папок з документами, креслень, рахунків, паперів, грошей, різного роду марок, документів, боргових зобов'язань, банкнот, цінних паперів і чи чеків;

3.3.Б.9. Виникнення збитків або ушкоджень, що виявляються лише в ході інвентаризації; **3.3.Б.10.** Невиконання Страхувальником правил техніки безпеки і проведення будівельно-монтажних і інших робіт на застрахованих об'єктах;

3.3.Б.11. Експериментальних або дослідницьких робіт;

3.3.Б.12. Ушкоджень, що існували в момент укладання договору страхування і були відомі Страхувальнику або його представникам.

3.3.В. Спеціальні виключення при страхуванні ризику відповідальності при проведенні будівельно-монтажних робіт:

3.3.В.1. Страховик не відшкодовує збиток в розмірі, зазначеної в договорі страхування франшизи;

3.3.В.2. Виникненням витрат по виконанню робіт, повторному виконанню робіт, ремонту або заміні того, що застраховано або може бути застраховане в рамках Секції А «Ризики матеріального збитку»;

3.3.В.3. Виникненням ушкоджень, заподіяних предметам, землі або будинкам у результаті вібрації або видалення або ослаблення несучих елементів, або по тілесних ушкодженнях або майнових збитках, викликаних або обумовленим цими ушкодженнями, за винятком тих випадків, що спеціально передбачені Особливими застереженнями і (або) договором страхування;

3.3.В.4. Виникнення відповідальності за:

а) тілесні ушкодження або хворобу службовців або робітників підрядчика (підрядчиків, субпідрядників), замовника (замовників, забудовників) або інших фірм, задіяних у здійсненні будівельно-монтажних робіт, що застраховані в повному обсязі або частково в рамках Секції А «Ризики матеріального збитку»;

б) тілесні ушкодження або хворобу членів родин службовців або робітників підрядчика (підрядчиків, субпідрядників), замовника (замовників, забудовників) або інших фірм, задіяних у здійсненні будівельно-монтажних робіт, що застраховані в повному обсязі або частково в рамках Секції А «Ризики матеріального збитку»;

в) загибель або ушкодження предметів, що належать, знаходяться на збереженні або під контролем підрядчика (підрядчиків, субпідрядників), замовника (замовників, забудовників) або інших фірм, яким доручене здійснення будівельно-монтажних робіт, застрахованих у повному обсязі або частково в рамках Секції А «Ризики матеріального збитку»;

г) нещасні випадки, що були викликані транспортними засобами, допущеними до експлуатації на дорогах, або плавучими засобами або літаками;

д) можливі зобов'язання по виплаті відшкодування або інших видів компенсації, прийняті Страхувальником у добровільному порядку, за винятком тих випадків, у яких ця відповідальність існувала і без такої домовленості.

3.4. Страховик вправі збільшити обсяг виключень зі страхового покриття, якщо таке рішення продиктоване розуміннями андеррайтерської політики. При цьому збільшення обсягу виключень зі страхового покриття спричиняє застосування (на розсуд Страховика) поправочних коефіцієнтів до базових страхових тарифів.

3.5. Будь-яка зміна обсягу і структури страхового покриття й інших положень дійсних Умов страхування, здійснюється за згодою сторін, зазначається в договорі страхування і припустимо в тому ступені, в якому такі зміни не суперечать законодавству України і дійсним Правилам.

4. ТЕРИТОРІЯ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

4.1. Територією страхування є територія безпосереднього здійснення будівельно-монтажних робіт (будівельний майданчик).

4.2. Договором страхування може бути передбачена умова про розширення території страхового покриття, зокрема, але, не обмежуючи, - на склади, на яких зберігаються будівельні матеріали й інші об'єкти майна, безпосередньо призначені для здійснення будівельно-монтажного проекту й ін.

4.3. Територія страхування може бути розташована в Україні, при цьому Страхувальником (Страхувальниками) можуть виступати як українські, так і закордонні юридичні особи, громадяни - підприємці без утворення юридичної особи, і дієздатні фізичні особи.

4.4. Територія страхування може бути розташована за межами України, за умови, що Страхувальник або хоча б один зі Страхувальників є українською юридичною особою, громадянином України - підприємцем без утворення юридичної особи, і (або) дієздатною фізичною особою, що має майновий інтерес в об'єкті будівельно-монтажних робіт.

4.5. Територія страхування вказується в договорі страхування.

5. СТРАХОВА СУМА, СТРАХОВА ПРЕМІЯ (СТРАХОВІ ВНЕСКИ), ФОРМА І ПОРЯДОК ЇЇ СПЛАТИ

- 5.1.** Страховою сумою є визначена договором страхування грошова сума, виходячи з якої, установлюються розміри страхового внеску і страхової виплати.
- 5.2.** Страхова сума встановлюється за згодою сторін у межах дійсної вартості об'єкта страхування на підставі документів, що підтверджують його вартість.
- 5.3.** Страхові суми установлюються виходячи з:
- 5.3.1.** По пункту 2.1.1 - повної проектної (кошторисної) вартості будівельних робіт при їхньому завершенні, включаючи вартість матеріалу і будівельних елементів;
 - 5.3.2.** По пункту 2.1.2 - повної проектної (кошторисної) вартості кожного об'єкта страхування після завершення монтажу;
 - 5.3.3.** По пунктах 2.1.3 і 2.1.4 - дійсної вартості устаткування будівельного майданчика або будівельних машин і устаткування.
- 5.4.** Страхова сума по пункту 2.1.5 встановлюється у вигляді ліміту відшкодування (обмеження розміру виплати) і зазначається окремо від страхових сум, встановлених по пунктах 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 і 2.1.4, якщо в договорі не передбачене інше. Страхова сума по пункту 2.1.5 не може, якщо в договорі не передбачене інше, перевищувати 10% від страхової суми по страхуванню будівельно-монтажних робіт.
- 5.5.** Страхова сума по пунктах 2.1.6-2.1.9 встановлюється у вигляді окремих лімітів відшкодування (обмежень розмірів виплат) і зазначається окремо від страхових сум, встановлених по пунктах 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 і 2.1.4, якщо в договорі не передбачене інше.
- 5.6.** Якщо на момент виникнення збитку, що виник по пунктах 2.1.1-2.1.5 і 2.1.7-2.1.9, виявиться, що страхова сума нижче необхідної відбудовної вартості, то Страховик відшкодує збитки в розмірі пропорційному відношенню страхової суми до необхідної відбудовної вартості в цінах на дату укладення договору страхування.
- 5.7.** У договорі страхування за згодою сторін також установлюються ліміти відшкодування Страховика (максимальні розміри страхових виплат). При цьому зазначені ліміти можуть встановлюватися окремо по: а) одному страховому випадку, б) окремій категорії збитків, в) окремій категорії витрат, г) усьому періоду страхування (агрегатний ліміт) і т.п.
- 5.8.** Страховик вправі устанавлювати франшизу. Встановлення в договорі страхування франшизи може служити фактором, що впливає на застосування понижуючих коефіцієнтів до страхового тарифу, крім випадків, коли встановлення франшизи є неодмінною умовою прийняття ризику на страхування.
- 5.9.** Страхова сума встановлюється в українській гривні. За згодою сторін у договорі страхування страхова сума може бути зазначена в іноземній валюті, еквівалентом якої є відповідна сума в гривні (надалі – страхування з валютним еквівалентом). При цьому з метою здійснення контролю за валютним ризиком Страховик вправі застосовувати обмеження на величину зміни курсу валют, прийняті Страховиком у якості припустимого для застосування страхування з валютним еквівалентом. Застосування таких обмежень можливо при його належному зазначенні в договорі страхування, застосуванні збільшеного страхового тарифу, а також використанні інших інструментів, що не суперечать чинному законодавству України.
- 5.10.** Страхова премія обчислюється, виходячи з розміру страхової суми, із застосуванням тарифних ставок і поправочних коефіцієнтів, що враховують конкретні умови страхування і фактори ризику. Страховик вправі застосовувати до базових тарифних ставок підвищувальні або понижуючі коефіцієнти, виходячи з роду будівельно-монтажних робіт, типу устаткування, регіону, у якому проводиться страхування, і інших обставин, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику.
- 5.11.** Страхова премія сплачується Страхувальником одноразово або на виплат у розмірі, у порядку й у терміни, встановлені договором страхування. Днем сплати страхової премії вважається день надходження коштів на рахунок Страховика, якщо договором страхування не передбачене інше. Сплата страхової премії може здійснюватися готівкою або по безготівковому розрахунку.
- 5.12.** При укладенні договору страхування на термін, не менш одного року Страхувальнику може бути надане право на сплату страхової премії в кілька етапів (на виплат)

5.13. Наслідки несвоєчасної і (або) неповної оплати одноразової премії:

- а) якщо до передбаченого в договорі страхування терміну одноразова страхова премія не сплачена, договір страхування вважається неукладеним, і ніякі зобов'язання по ньому в Страховика не виникають;
- б) якщо до передбаченого в договорі страхування терміну одноразова страхова премія сплачена цілком, договір страхування вважається неукладеним, і страхова премія, що надійшла на рахунок Страховика, підлягає поверненню, якщо договором страхування не передбачене інше.

5.14. Наслідки несвоєчасної і (або) неповної оплати чергового (розстроченого) внеску (Застереження про пільговий період):

- а) якщо до передбаченого в договорі страхування терміну черговий (розстрочений) страховий внесок не буде внесений, Страхувальнику може бути наданий пільговий період, що не перевищує 30 (тридцяти) днів, якщо договором страхування не передбачений інший період, для погашення заборгованості по сплаті простроченого страхового внеску. При цьому Страховик не відшкодовує ніякі збитки (збиток), що виникли в результаті настання страхової події, що сталися протягом пільгового періоду і до моменту погашення Страхувальником заборгованості по сплаті внеску;
- б) якщо до передбаченого в договорі терміну черговий (розстрочений) страховий внесок внесений у меншій сумі, чим це передбачено договором страхування, Страхувальнику може бути наданий пільговий період, що не перевищує 30 (тридцяти) днів, якщо договором страхування не передбачений інший період, для погашення заборгованості по сплаті простроченого страхового внеску. При цьому Страховик має право, або не відшкодовувати ніякі збитки (збиток), що виникли в результаті настання страхової події, що виникла протягом пільгового періоду і до моменту погашення Страхувальником заборгованості по сплаті внеску, або відшкодовувати збитки (збиток), що виникли в результаті настання страхової події, що произошли протягом пільгового періоду і до моменту погашення Страхувальником заборгованості по сплаті внеску, з утриманням непогашеної заборгованості;
- в) датою погашення заборгованості по оплаті чергового (розстроченого) внеску вважається 00 г. 00 хв. дня, наступного за датою надходження чергового (розстроченого) страхового внеску на рахунок (або в касу) Страховика, якщо договором страхування не передбачене інше;
- г) якщо в пільговий період для сплати чергового (розстроченого) внеску заборгованість по оплаті внеску не буде погашена, договір страхування вважається припиненим з дати, коли черговий (розстрочений) внесок повинний був бути оплаченим Страхувальником. При цьому Страховик не відшкодовує ніякі збитки (збиток), що виникли в результаті настання страхової події, що сталася після дати, коли черговий (розстрочений) внесок повинний був бути оплаченим Страхувальником без надання пільгового періоду для оплати внеску. Якщо черговий (розстрочений) внесок був внесений не цілком, а заборгованість по його оплаті не погашена протягом пільгового періоду, Страховик повертає Страхувальнику внесок, оплачений не цілком, за винятком понесених витрат і (або) збитків, якщо договором не передбачений інше;
- д) пільговий період може бути наданий Страхувальнику, тільки якщо це прямо зазначено в договорі страхування.

5.15. По письмовому дорученню Страхувальника страхову премію може сплатити будь-яка інша особа. При цьому ніяких прав за договором страхування вона не здобуває. Про дане доручення Страхувальник зобов'язаний довести до відома Страховика, направивши документальне підтвердження підстав для такої оплати. Страхувальник несе відповідальність за дії такої особи.

5.16. Страхова премія (страховий внесок) встановлюється в українській гривні. За згодою сторін у договорі страхування страхова премія (страховий внесок) може бути зазначена в іноземній валюті, еквівалентом якої є відповідна сума в гривні. При страхуванні з валютним еквівалентом, страхова премія (страховий внесок) сплачується в гривнях за курсом Національного Банку України, встановленому для іноземної валюти на дату сплати (перерахування). У випадках, коли законодавством України дозволені розрахунки між сторонами договору в іноземній валюті, страхова премія (страховий внесок) може бути встановлена, а також може бути оплачена Страхувальником в іноземній валюті.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 6.1.** Договір страхування є угодою між Страховиком і Страхувальником, у силу якого Страховик зобов'язується при настанні страхового випадку зробити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, на користь якої укладений договір страхування, а Страхувальник зобов'язується сплатити страхову премію (сплачувати страхові внески) у встановлені договором страхування терміни. Договір страхування може містити й інші умови, обумовлені за згодою сторін, і повинний відповідати загальним умовам дійсності угоди, передбаченим цивільним законодавством України.
- 6.2.** Договір страхування укладається на підставі письмової заяви-анкети Страхувальника, що містить необхідну інформацію про об'єкт страхування, дані про всі обставини, що мають значення для визначення ступеня ризику. Рішення про прийняття ризику на страхування може також прийматися з урахуванням результатів (даних) передстрахової експертизи, проведеної (при необхідності) експертами Страховика або експертами сторонніх організацій, задіяних Страховиком. У випадку ненадання Страхувальником зазначеної інформації Страховик має право відмовитися від укладання договору страхування, без пояснення мотивів відмови. До договору страхування додається заява-анкета, заповнена Страхувальником, опис застрахованого майна, а також, якщо необхідно, інші документи, що відбивають суть ризику, прийнятого на страхування, що є його невід'ємною частиною.
- 6.3.** Страховик несе зобов'язання за договором тільки у випадку дотримання Страхувальником його обов'язків обумовлених дійсними Правилами, умовами договору страхування, у тому числі, дотримання обов'язку про повідомлення правдивих і повних даних про об'єкт страхування при укладанні договору.
- 6.4.** Факт укладання договору страхування може засвідчуватися переданим Страховиком Страхувальнику страховим свідоцтвом, полісом, що підписується обома сторонами – Страхувальником і Страховиком.
- 6.5.** У випадку втрати Страхувальником у період дії договору страхування бланка договору (поліса, сертифіката) йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений документ вважається недійсним, і виплати по ньому не здійснюються.

7. ТЕРМІН ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 7.1.** Період страхування, на який укладається договір страхування, вказується в договорі, і може збігатися з періодом дії договорів підряду або інших договорів на виконання будівельно-монтажних робіт.
- 7.2. Застереження про наслідки призупинення будівельно-монтажних робіт:**
Якщо з причин, що не залежать від Страхувальника або особи, на користь якої укладений договір, будівельно-монтажні роботи будуть тимчасово припинені (відсутність фінансування й ін.), дія договору припиняється, премія за невичерпаний період страхування підлягає поверненню в терміни, зазначені в договорі, якщо в договорі страхування не передбачені інші наслідки призупинення будівельно-монтажних робіт. Договір страхування, припинений достроково через призупинення будівельно-монтажних робіт, може бути відновлений на попередніх умовах на період дії, що залишився до терміну виконання договорів на виконання будівельно-монтажних робіт, за умови, що період призупинення будівельно-монтажних робіт не перевищує трьох місяців, а Страхувальник сплатив страхову премію, установлену за відновленим договором страхування, у термін і в порядку, зазначеному в договорі страхування.
- 7.3.** Договір страхування набирає сили з дати сплати одноразової страхової премії або першого страхового внеску, якщо договором страхування не передбачені інше. Датою сплати одноразової премії або першого страхового внеску, якщо договором страхування не передбачене інше, є: а) при сплаті готівкою - 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем одержання грошей повноважним представником Страховика або надходження грошей у касу Страховика; б) при безготівковому розрахунку - 00 годин 00 хвилин дня, наступного за днем надходження грошей на розрахунковий рахунок Страховика.
- 7.4.** Дія договору страхування починається з моменту, зазначеного в договорі, однак у будь-якому випадку не раніше дати початку будівельно-монтажних робіт і (або) розвантаження застрахованих об'єктів на будівельному майданчику, за умови, що Страхувальник належним чином і завчасно повідомив Страховика про початок робіт і (або) розвантаження. У випадку неповідомлення дія договору страхування починається з моменту, зазначеного в договорі.

7.5. Дія договору страхування припиняється по тим застрахованим об'єктам, що прийняті або пущені в експлуатацію, при цьому датою припинення дії договору є дата підписання акта про приймання завершеного об'єкта, або відповідної частини об'єкта. Дане положення поширюється і на частини устаткування або машини (машин) у випадку, якщо частина устаткування або одна або кілька машин піддається (піддаються) випробуванню, або вводиться (уводяться) в експлуатацію. Це положення діє крім тих випадків, коли укладено особливу угоду про страхування післяпускових гарантійних зобов'язань, а в частині припинення дії покриття при випробуваннях застрахованого об'єкта – крім тих випадків, коли укладено особливу угоду про страхування випробувань машин і устаткування. Представник Страховика має право брати участь у роботі комісії з приймання завершених об'єктів будівництва і (або) монтажу або їхніх частин і пуску їх в експлуатацію.

7.6. У договорі страхування може бути погоджене сторонами «Застереження про проміжне приймання об'єкта», основні умови якої зводяться до наступного:

- а) Ризики випадкової загибелі або ушкодження готових частин об'єкта, у тому числі по проміжних етапах робіт, переходять від підрядчика (субпідрядників) до замовника в міру виконання відповідного етапу будівельно-монтажних робіт, закріплення такого виконання відповідними актами приймання-здачі виконаних робіт з відповідного етапу й узгодження їх з відповідним контролюючим органом. Це не стосується випадків, коли зазначені ризики реалізувалися з вини підрядчика (субпідрядників), при цьому винними діями визнаються будь-які дії, що можуть бути кваліфіковані винними діями у відповідності до чинного законодавства України, у тому числі (але, не обмежуючи цим) і недбалість;
- б) у будь-якому випадку об'єкт вважається зданим підрядчиком і прийнятим замовником у цілому лише в терміни й у порядку, як це передбачено умовами Контракту і тільки після підписання акта про приймання готового об'єкта і відповідного приймання об'єкта Державною комісією;
- в) положення, зазначені вище, рівною мірою застосовуються і при використанні застереження про гарантійний період (Додаток №13/2), при цьому гарантійний період, застосовується й обчислюється – за бажанням Страхувальника – або з моменту здавання-прийняття відповідного етапу робіт (проміжного здавання-прийняття), або з моменту здавання-прийняття готового об'єкта і відповідного приймання об'єкта Державною комісією. Варіант застосування застереження про гарантійний період Страхувальник вправі вибрати самостійно, повідомивши про це Страховика письмово. У випадку відсутності письмового повідомлення діє варіант, передбачений положеннями поліса й Особливих умов у відношенні страхування гарантійного періоду;
- г) у будь-якому випадку при визначенні факту завершення будівельно-монтажних робіт з того або іншого етапу (проміжному етапу) або по об'єкту в цілому, сторони договору страхування керуються положеннями і вимогами відповідних Будівельних норм і правил.

7.7. Якщо в результаті дострокового завершення будівельно-монтажних робіт період страхування закінчується раніше дати, зазначеної в договорі страхування, страхова премія поверненню не підлягає, якщо в договорі не передбачене інше.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ

8.1. Страхувальник має право:

- 8.1.1. На одержання страхового відшкодування в розмірі прямого (реального) дійсного збитку в межах страхової суми з урахуванням конкретних умов, обговорених у договорі страхування;
- 8.1.2. На зміну умов договору страхування в порядку, визначеному п.п. 11.1-11.3 дійсних додаткових умов;
- 8.1.3. На розірвання договору страхування згідно п. 11.4.7 додаткових умов.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

- 8.2.1. Повідомити Страховику при укладанні договору страхування інформацію, що характеризує ступінь ризику, необхідну для ухвалення рішення про укладання договору;
- 8.2.2. Повідомити Страховику про всі укладені або що укладаються договори страхування, у відношенні даного об'єкта страхування;
- 8.2.3. Сплатити страхову премію в розмірі, порядку і терміни, визначені договором страхування;

- 8.2.4. Приймати всі розумні запобіжні заходи, дотримуватися всіх рекомендацій Страховика по запобіганню збитку, а також вимог діючого законодавства України, нормативів, прийнятих для відповідних видів будівельно-монтажних робіт, а також рекомендацій виробника матеріалів, використовуваних при проведенні будівельно-монтажних робіт;
- 8.2.5. Сповістити Страховика протягом трьох діб, якщо договором страхування не передбачений інший період для повідомлення, про обставини, що виникли в період дії договору страхування й істотно підвищують ступінь ризику. Якщо встановлено факт збільшення ступеня ризику, Страховик вправі зажадати від Страхувальника зміни умов договору страхування і (або) сплати додаткової страхової премії. Відмова Страхувальника від сплати додаткової страхової премії по договору страхування є підставою для припинення договору страхування з моменту збільшення ступеня ризику. При цьому страхова премія, сплачена раніше Страхувальником, і що приходить на невикористаний період договору, поверненню не підлягає, якщо договором страхування не передбачене інше;
- 8.2.6. Повідомити Страховику в писемній формі про часткове або повне припинення будівельно-монтажних робіт протягом 14 доби (якщо інший термін не передбачений у договорі страхування) із дня прийняття про це офіційного рішення.
- 8.3. При виникненні збитку Страхувальник зобов'язаний:**
- 8.3.1. Прийняти всі необхідні заходи до зменшення розміру збитку;
- 8.3.2. Повідомити Страховика протягом однієї доби (якщо договором страхування не передбачений інший період для повідомлення), не вважаючи вихідних і святкових днів, про настання страхової події за допомогою факсу, телеграфу, телефону або ж безпосередньо. Повідомлення по телефону повинне бути в майбутньому (протягом 72 годин) підтверджено письмово, одним з вищевказаних способів. Даний обов'язок буде вважатися виконаним Страхувальником належним чином, якщо повідомлення про страхову подію зроблено по тим реквізітам Страховика, що зазначені в договорі страхування, а також по тому номеру факсу і на адресу того структурного підрозділу Страховика, у яке необхідно звернутися при настанні страхової події відповідно до інформації в договорі страхування. Факт належного виконання даного обов'язку у випадку виникнення суперечки може підтверджуватися письмовими доказами (квитанцією, розпискою і т.п.);
- 8.3.3. Повідомити в той же термін, що і Страховику в компетентні органи про настання страхового випадку, а при виникненні збитку в результаті протиправних дій третіх осіб звернутися в органи внутрішніх справ для проведення розслідування;
- 8.3.4. Представити ушкоджений предмет страхування для огляду представнику або експерту Страховика до того, як будуть зроблені ремонтні або відновлювальні роботи. У випадку, якщо це спеціально передбачено договором страхування, Страхувальник, що сповістив Страховика про настання страхового випадку і надавши необхідні документи, вправі до проведення огляду Страховиком зробити ремонт дрібних ушкоджень, заподіяних застрахованому об'єкту. При цьому, під «дрібними ушкодженнями» розуміються такі ушкодження, вартість усунення яких не перевищує розмір, встановлений договором страхування (такий розмір встановлюється у відсотках від страхової вартості застрахованого об'єкта). Якщо представником Страховика не буде зроблений огляд ушкодженого предмета страхування протягом 5 (п'яти) робочих днів із дня одержання від Страхувальника письмового повідомлення про настання страхової події (відповідно до п.п. 8.3.2. дійсних Умов), Страхувальник вправі зробити ремонтні роботи або заміну ушкоджених частин;
- 8.3.5. Представити всю інформацію і документи, що необхідні Страховику для встановлення факту страхового випадку й оцінки заподіяного збитку, включаючи інформацію, що складає комерційну таємницю;
- 8.3.6. Передати Страховику всі документи і прийняти всі заходи, необхідні для здійснення права вимоги Страхувальника на відшкодування збитку до осіб, відповідальних за заподіяний збиток;
- 8.3.7. Робити інші дії, передбачені цими Умовами, Правилами і договором страхування.

8.4. Страховик має право:

- 8.4.1. Перевіряти стан застрахованого об'єкта, відповідність повідомленої йому Страхувальником інформації про об'єкт страхування дійсним обставинам, а також дотримання Страхувальником будівельних норм, правил техніки безпеки й умов договору страхування;
- 8.4.2. Брати участь у порятунку і збереженні застрахованого майна, давати письмові рекомендації по діям для зменшенню збитку, що є обов'язковими для Страхувальника. Однак ці дії не можуть розглядатися як визнання Страховиком обов'язку виплатити страхове відшкодування;
- 8.4.3. Самостійно з'ясовувати причини й обставини страхового випадку;
- 8.4.4. Приступити до огляду постраждалого майна, не чекаючи повідомлення Страхувальника про збиток. Страхувальник не вправі перешкоджати в цьому Страховику;
- 8.4.5. Отримати від Страхувальника інформацію, необхідну для установлення факту страхового випадку і визначення розміру збитку, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею;
- 8.4.6. При необхідності направляти запит у компетентні органи про надання відповідних документів і інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

8.5. Страховик зобов'язаний:

- 8.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами страхування, Правилами і (або) умовами договору страхування;
- 8.5.2. При одержанні пропозицій від Страхувальника про зміну умов договору страхування в п'ятиденний термін розглянути їх і повідомити про прийняте рішення Страхувальнику;
- 8.5.3. Не розголошувати інформацію про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством.
- 8.6. Страховик після одержання від Страхувальника письмового повідомлення про настання страхової події (п. 8.3.2 цих Умов) зобов'язаний:
 - 8.6.1. Зробити при участі Страхувальника огляд об'єкта страхування протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту письмового повідомлення про настання страхової події відповідно до п.п. 8.3.2. дійсних Правил і скласти страховий акт;
 - 8.6.2. На підставі документів, наданих Страхувальником, якщо представлені документи дозволяють це зробити, скласти калькуляцію збитку;
 - 8.6.3. При визнанні події страховою, скласти страховий акт і виплатити страхове відшкодування в розмірі, порядку і терміни, зазначені в цих Правилах і (або) договорі страхування. Днем виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з розрахункового рахунка Страховика. У випадку перестрахування великих ризиків термін виплати страхового відшкодування може бути продовжений, про що вказується в договорі страхування.

9. УМОВИ НЕДІЙСНОСТІ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 9.1. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання:
 - 9.1.1. У випадках, передбачених законодавством України;
 - 9.1.2. Якщо договір укладений після події, визнаної страховим випадком відповідно до дійсних Умов та Правил;
 - 9.1.3. Якщо об'єктом страхування є майно, що підлягає конфіскації на підставі відповідного рішення суду, що вступило в законну силу.
- 9.2. Договір страхування визнається недійсним судом, арбітражним або третейським судами.

10. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 10.1. Страхове відшкодування виплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) відповідно до умов договору страхування, на підставі письмової заяви Страхувальника про відшкодування збитку, документів, що підтверджують факт і причину настання страхової події, характеру і розмір збитку, страхового акту і калькуляції збитку. При виявленні збитку, Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити про це Страховика, направивши йому Повідомлення про страхову подію з додатком усіх документів, у тому числі від компетентних органів, що дозволяють установити факт, причину збитку і розмір заподіяного збитку. Відповідне повідомлення про настання страхової події повинне бути спрямовано Страховику Страхувальником протягом 72 годин після того, як тому стало відомо про настання події.

Договором страхування може бути встановлений і інший термін для повідомлення про настання страхової події.

10.2. Страхове відшкодування виплачується:

Секція А. При реалізації ризиків матеріального збитку:

- у розмірі, що не перевищує прямий (реальний) збиток, заподіяний застрахованому об'єкту (далі по тексту - майно). Під збитком розуміється вартість знищеного (викраденого) майна і/або втрачена вартість ушкодженого майна. Розмір збитку визначається Страховиком шляхом проведення експертизи на основі вартості постраждалого майна на момент настання страхової події, якщо договором не передбачене інше. Кожна зі сторін вправі зажадати проведення незалежної експертизи з оплатою за рахунок сторони, що зажадала її проведення. Витрати по оплаті проведення незалежної експертизи по випадках, визнаним після її проведення нестраховими, несе Страхувальник. Незалежними експертами не можуть бути особи, що є конкурентами Страхувальника або мають з ним ділові контакти, а також працівники Страхувальника і Страховика.

Секція Б. При реалізації ризику відповідальності при проведенні будівельно-монтажних робіт:

- у розмірі фактично заподіяної і документально підтвердженої шкоди, завданої життю і здоров'ю третіх осіб, або збитку, заподіяного майну третіх осіб, як це визначено в Додатку 13/1 до цих Умов.

Секція В. При реалізації ризику інших витрат і втрат:

- у розмірі фактично понесених і документально підтверджених витрат і втрат, як це визначено в Додатках №13/2 і №13/3 до цих Умов.

10.3. Для одержання страхового відшкодування, Страхувальник при настанні події, що має ознаки страхового випадку, у термін не більш 5 (п'яти) календарних днів із дня його настання (якщо договором страхування не передбачений інший період для повідомлення) надає Страховику заяву з описом причин і обставин настання події, очікуваного розміру заподіяного збитку. До заяви Страхувальника про настання події, що має ознаки страхового випадку, додаються договір страхування, а також документи, необхідні для установлення факту настання страхового випадку. Страховик може зажадати в Страхувальника будь-які документи, якщо з урахуванням конкретних обставин відсутність у Страховика запитуваних документів унеможливує (або робить вкрай скрутним) для нього установлення факту страхової події і визначення розміру збитку.

10.4. Розмір збитку визначається Страховиком на підставі страхового акта, що складається протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дати одержання від Страхувальника всіх документів, що підтверджують обставини настання страхової події і що обґрунтовують і підтверджують розмір страхових вимог. У страховому акті вказуються обставини страхового випадку, обґрунтування зроблених розрахунків розміру заподіяного збитку, розмір суми страхового відшкодування.

10.5. Страховий акт складається за участю Страхувальника або його представника. Відмова Страхувальника від участі в складанні страхового акта не призводить до недійсності акта.

10.6. Страховий акт не складається, якщо при перевірці заяви Страхувальника встановлено, що заявлений збиток наступив не в результаті страхового випадку.

10.7. Розмір збитку по секції А «Ризики матеріального збитку» визначається:

10.7.1. При розкраданні застрахованого майна - у розмірі його вартості на момент страхового випадку;

10.7.2. При загибелі (знищенні) застрахованого майна - у розмірі його вартості на момент страхового випадку за винятком вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання;

10.7.3. При ушкодженні застрахованого майна - у розмірі витрат на його відновлення до стану, що був на момент настання страхового випадку.

10.8. У витрати на відновлення застрахованого майна включаються:

10.8.1. Витрати на матеріали і запасні частини, необхідні для відновлення майна;

10.8.2. Витрати на оплату робіт з відновлення майна.

10.9. У витрати на відновлення майна не включаються:

- 10.9.1. Витрати, зв'язані зі змінами і (або) поліпшенням застрахованого майна;
- 10.9.2. Витрати, викликані тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням;
- 10.9.3. Витрати по перебиранню устаткування, його профілактичному ремонту й обслуговуванню, а також інші витрати, зроблені незалежно від страхового випадку.
- 10.10. Страхове відшкодування виплачується Страховиком у межах відповідної страхової суми і з урахуванням лімітів відшкодування, франшиз і інших умов виплат, встановлених договором страхування.
- 10.11. Виплата страхового відшкодування здійснюється протягом 10 (десяти) банківських днів з дати складання страхового акта, якщо договором страхування не передбачене інше.
- 10.12. Якщо страхова сума на момент страхового випадку виявиться нижче дійсної вартості застрахованого об'єкта (пункт 5.6 Умов), розмір страхового відшкодування скорочується пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості. Дане положення поширюється на кожен об'єкт і кожен статтю окремо.
- 10.13. Якщо Страхувальник продовжує експлуатувати майно, що потребує ремонту після страхового випадку, Страховик відшкодовує збиток у тому розмірі, у якому він не був викликаний такою експлуатацією.
- 10.14. Якщо в договорі не встановлене інше, після виплати страхового відшкодування страхова сума за договором зменшується на розмір виплаченого Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхового відшкодування. При відновленні або заміні постраждалого майна розмір страхової суми може бути збільшений до первісного за умови внесення відповідних доповнень у договір страхування і сплати додаткової страхової премії, якщо договором не передбачене інше.
- 10.15. Страховик вправі відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальник (Вигодонабувач):
 - 10.15.1. Навмисно зробив або допустив дії (бездіяльність), що призвели до виникнення збитку;
 - 10.15.2. Перешкодив Страховику або його представникам в обстеженні застрахованого майна після настання страхового випадку, виявленні обставин виникнення страхового випадку, визначенні характеру і розміру збитку;
 - 10.15.3. Не виконав або порушив вимоги п.п. 8.2 і 8.3 дійсних Умов;
 - 10.15.4. Одержав відшкодування збитку від особи, винної в його заподіянні. Якщо Страхувальник одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, винних у його заподіянні, Страховик виплачує Страхувальнику тільки різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовою договору страхування і сумою, отриманої Страхувальником від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про одержання таких сум;
 - 10.15.5. В інших випадках, передбачених чинним законодавством і договором страхування.
- 10.16. Рішення про відмову в страховій виплаті повідомляється Страхувальнику в письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови. Відмова Страховика зробити страхову виплату може бути оскаржений Страхувальником у суді.
- 10.17. При поверненні Страхувальнику викраденого застрахованого майна він зобов'язаний повернути Страховику протягом 10 (десяти) днів отримане страхове відшкодування за винятком витрат по оплаті необхідних і зроблених відновлювальних (ремонтних) робіт, викликаних розкраданням майна.
- 10.18. Якщо Страхувальник уклав договори страхування у відношенні даного об'єкта з декількома Страховиками на загальну суму, що перевищує його дійсну вартість, при настанні страхового випадку йому виплачується страхове відшкодування в розмірі, пропорційному відношенню страхової суми по укладеному їм договору до загальної суми по всіх інших договорах страхування зазначеного об'єкта.
- 10.19. Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (або відповідної його частини), якщо протягом передбачених законодавством термінів позовної давності виявиться обставина, що цілком або частково позбавляє Страхувальника права на страхове відшкодування.

10.20. При страхуванні з валютним еквівалентом, страхова виплата здійснюється в карбованцях за курсом Національного Банку України, встановленому для відповідної валюти на дату виплати (перерахування). При цьому з метою здійснення контролю за валютним ризиком Страховик вправі застосовувати обмеження на величину зміни курсу валют, прийнятого Страховиком у якості припустимого для застосування страхування з валютним еквівалентом, зазначаючи такі обмеження відповідним чином у договорі страхування. Застосування таких обмежень буде означати, що при розрахунку суми страхової виплати умова про виплату за курсом Національного Банку України застосовується у випадку, якщо курс встановленої в договорі страхування валюти не перевищує максимального курсу для виплат. Під максимальним курсом для виплат розуміється курс відповідної валюти, встановлений Національним Банком України на дату перерахування страхової премії, збільшений на 1% (один відсоток) за кожен місяць (у т.ч. неповний), що пройшов з моменту перерахування премії, якщо договором страхування не передбачене інше обмеження. Якщо курс іноземної валюти, встановлений Національним Банком України, перевищить максимальний курс, розмір страхової виплати визначається виходячи з максимального курсу. У випадках, дозволених законодавством України, виплата страхового відшкодування здійснюється в іноземній валюті.

11. ЗМІНА, ДОПОВНЕННЯ, ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 11.1.** Зміна і доповнення умов договору страхування здійснюється за згодою Страховика і Страхувальника на підставі заяви однієї зі сторін протягом п'яти днів з моменту одержання згоди від іншої сторони.
- 11.2.** Зміни і доповнення умов договору дійсні з моменту оформлення додатково погоджених умов у письмовій формі
- 11.3.** Якщо яка-небудь зі сторін не згодна на внесення змін і доповнень у договір страхування, то в п'ятиденний термін сторони зобов'язані вирішити питання про дію договору страхування на попередніх умовах або про його припинення.
- 11.4.** Дія договору страхування припиняється:
 - 11.4.1.** При несплаті Страхувальником страхового внеску або його частини в обговорені договором страхування терміни - з 00 годин дня, наступного за днем, що є останнім терміном сплати страхового внеску або його частини;
 - 11.4.2.** Після закінчення терміну дії договору - з 00 годин дня, наступного за днем, зазначеним у полісі як день закінчення договору;
 - 11.4.3.** При виконанні Страховиком своїх зобов'язань у повному обсязі (виплаті страхового відшкодування в розмірі страхової суми) - із дня списання грошей з розрахункового рахунка Страховика;
 - 11.4.4.** У випадку прийняття судом рішення про визнання договору недійсним у порядку, установленому розділом дійсних Умов;
 - 11.4.5.** При ліквідації Страхувальника або Страховика;
 - 11.4.6.** За вимогою Страхувальника;
 - 11.4.7.** За вимогою Страховика;
 - 11.4.8.** В інших випадках, передбачених законодавством України і договором страхування.
- 11.5.** Про намір розірвати договір сторони зобов'язані письмово сповістити одна одну за 30 днів до передбачуваного моменту розірвання, якщо договором не передбачене інше.

12. ПЕРЕХІД ДО СТРАХОВИКА ПРАВ СТРАХУВАЛЬНИКА НА ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКУ СТОСОВНО ТРЕТІХ ОСІБ (СУБРОГАЦІЯ)

- 12.1.** До Страховика, що виплатив страхове відшкодування, переходить у межах сплаченої суми право вимоги, що Страхувальник або Вигодонабувач має до особи, відповідальної за збитки, відшкодовані в результаті страхування.
- 12.2.** Право вимоги, що перейшло до Страховика, здійснюється їм з дотриманням правил, що регулюють відносини між Страхувальником або Вигодонабувачем і особою, відповідальною за збитки.
- 12.3.** Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані передати Страховику всі документи і докази і повідомити йому всю інформацію, необхідні для здійснення Страховику права вимоги, що перейшло до нього.

12.4. Якщо Страхувальник або Вигодонабувач відмовилися від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, відшкодовані Страховиком, або здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника або Вигодонабувача, то Страховик звільняється від сплати страхового відшкодування цілком або у відповідній частині і вправі зажадати повернення сплаченої суми відшкодування.

13. ПОДВІЙНЕ І НЕПОВНЕ СТРАХУВАННЯ

13.1. Страхувальник і Вигодонабувач зобов'язані письмово інформувати Страховика про всі договори страхування, укладені у відношенні застрахованого майна з іншими страховими компаніями. При цьому Страхувальник зобов'язаний указати найменування інших страхових компаній, застраховане в них майно, страхові ризики і розміри страхових сум.

13.2. Якщо в момент настання страхового випадку у відношенні застрахованого майна діяли також інші договори страхування по аналогічних ризиках на суму, що перевищує в цілому його дійсну вартість, Страховик виплачує відшкодування за збиток у розмірі, пропорційному відношенню страхової суми по укладеному Страховиком договору до загальної суми по всім укладеним Страхувальником договорам страхування даного майна.

13.3. Якщо укладення декількох договорів страхування у відношенні застрахованого Страховиком майна по аналогічних ризиках на суму, що перевищує його страхову вартість (за договором зі Страховиком), виявилось наслідком наміру з боку Страхувальника, Страховик вправі вимагати визнання договору недійсним і відшкодування заподіяних цим Страховику збитків.

14. ПЕРЕХІД ПРАВ НА ЗАСТРАХОВАНИЙ ОБ'ЄКТ ДО ІНШОЇ ОСОБИ

14.1. При переході прав на застраховане майно від особи, в інтересах якої був укладений договір страхування, до іншої особи, права й обов'язки за цим договором переходять до особи, до якої перейшли права на дане майно, за винятком випадків примусового його вилучення по підставах, зазначених у чинному законодавстві України, і відмови від права власності.

14.2. Особа, до якої перейшли права на застраховане майно, зобов'язано негайно письмово повідомити про це Страховика. У випадку переходу права на застраховане майно до іншої особи Страховик вправі достроково розірвати договір страхування на тій підставі, що такий перехід права до іншої особи спричинив істотне збільшення ступеня ризику, при цьому, якщо договором страхування не передбачене інше, страховик при достроковому розірванні договору страхування на цій підставі повертає премію за невикористаний період страхування за винятком понесених витрат.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

15.1. Позов по вимогах, що випливають з договору страхування, може бути пред'явлений протягом терміну позовної давності, встановленої чинним законодавством.

15.2. Якщо після завершення власного розслідування Страховик відмовиться оплатити збиток, що, на думку Страхувальника, попадає під умови договору страхування, то за вимогою Страхувальника суперечка розглядається в компетентному судовому органі.

15.3. Страховик і Страхувальник у конкретному договорі страхування або групі договорів страхування може передбачити арбітражне або третейське застереження, а також спеціальні умови підсудності спорів, що випливають з договорів страхування, у тій мірі, у якій це не суперечить чинному законодавству України, а також міжнародному приватному праву.

ДОДАТКОВІ УМОВИ ПО СТРАХУВАННЮ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ

1. Дійсні Додаткові Умови (далі – ДУ) містять особливості страхування майнових інтересів Страхувальника, зв'язаних з його цивільною відповідальністю за заподіяння шкоди третім особам при проведенні будівельно-монтажних робіт.
 - 1.1. Страхування по дійсним ДУ надається як за умови укладення страхування у відношенні ризиків, передбачених у Секції А «Ризики матеріального збитку» і Секції В «Ризики інших витрат і втрат» (пункт 2.1 Умов), так і окремо, без включення в договір страхування зазначених умов.
2. У випадках, не передбачених дійсними ДУ, застосовуються відповідні положення додаткових умов страхування будівельно-монтажних ризиків, якщо це не суперечить суті страхування по дійсним ДУ.
3. Об'єктом страхування по дійсними ДУ є майнові інтереси Страхувальника, пов'язані з ризиком його відповідальності по зобов'язаннях, що виникає внаслідок заподіяння шкоди життю, здоров'ю або майну третіх осіб (потерпілих) при проведенні будівельно-монтажних робіт.
4. Страхувальник вправі укласти договір страхування цивільної відповідальності третіх осіб, за діяння яких при здійсненні будівельно-монтажних робіт Страхувальник несе відповідальність. При страхуванні відповідальності Вигодонабувачами визнаються треті особи – потерпілі, яким може бути заподіяний шкода, що покривається за цими Умовами.
5. Страховим випадком по дійсним ДУ визнається факт встановлення обов'язку Страхувальника відшкодувати в силу закону шкоди, заподіяної життю і здоров'ю фізичної особи, а також шкоди, заподіяна майну фізичної або юридичної особи в результаті здійснення будівельно-монтажних робіт. Факт встановлення обов'язку Страхувальника відшкодувати заподіяний збиток може бути підтверджений як майновою претензією, так і вступившим в силу рішенням компетентного судового органу.
 - 5.1. Заподіяння шкоди декільким особам у результаті впливу ряду послідовно (або одночасно) виниклих подій (наприклад, пожежа, вибух і т.п.), викликаних однієї і тією же причиною, розглядається як один страховий випадок. Усі вимоги про відшкодування шкоди заявлені внаслідок таких подій будуть вважатися заявленими в той момент, коли перше з цих вимог заявлено у відношенні Страхувальника.
6. За договором страхування Страховик приймає на себе витрати по відшкодуванню шкоди, заподіяної Страхувальником життю, здоров'ю і майну третіх осіб (потерпілих), якщо:
 - а) зобов'язання відшкодувати шкоду, заподіяну потерпілим при здійсненні будівельно-монтажних, пуско-наладочних робіт і в період післяпускових гарантійних зобов'язань, встановлено законодавством;
 - б) заподіяння шкоди є прямим наслідком (знаходиться в прямому причинному зв'язку) здійснення Страхувальником будівельно-монтажних, і, якщо це спеціально передбачено договором страхування, пуско-наладочних робіт і післяпускових гарантійних зобов'язань;
 - в) заподіяння шкоди життю, здоров'ю і майну третіх осіб відбулося в результаті страхових подій, що сталися на території проведення робіт (території страхового покриття).
7. Страхова сума встановлюється за згодою між Страхувальником і Страховиком виходячи з передбачуваного розміру шкоди, що може бути заподіяна при здійсненні будівельно-монтажних, і, якщо це спеціально передбачено договором страхування, пуско-наладочних робіт і післяпускових гарантійних зобов'язань.
 - 7.1. Страхові суми встановлюватися по кожному об'єкту страхування.
 - 7.2. У договорі страхування за згодою сторін установлюється загальний ліміт відшкодування (страхова сума) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю і майну третіх осіб, а також ліміти відшкодування на одну страхову подію або на весь період робіт або при заподіянні шкоди декільким особам, і інші види обмежень зобов'язань Страховика. У договорі страхування може бути передбачена франшиза.

8. За договором страхування Вигодонабувачу відшкодовуються:

а) при заподіянні шкоди майну - збитки, викликані ушкодженням або загибеллю (знищенням) майна в розмірі фактичних витрат, необхідних на відновлення ушкодженого майна або придбання нового замість загиблого (знищеного) майна;

б) при заподіянні шкоди життю і здоров'ю - витрати на додаткові медичні послуги, ритуальні послуги, виплати утриманням у випадку смерті годувальника, а також інші витрати, передбачені законодавством, при цьому зазначені витрати відшкодовуються в розмірі фактично понесених і документально підтверджених витрат, але не більш страхової суми (ліміту відшкодування), установленої по даній категорії витрат.

8.1. Страховик також оплачує Страхувальнику судові витрати по справах про відшкодування шкоди, якщо шкода підлягає відшкодуванню відповідно до цих ДУ, при цьому зазначені витрати відшкодовуються в розмірі фактично понесених і документально підтверджених витрат, але не більш страхової суми (ліміту виплат), установленої по даній категорії витрат.

8.2. Виплата страхового відшкодування здійснюється в межах лімітів відшкодування (страхової суми), встановлених договором страхування.

9. Розмір шкоди, заподіяної потерпілим при здійсненні будівельно-монтажних, пуско-налагодочних робіт і в період післяпускових гарантійних зобов'язань, може визначатися:

а) на підставі судового рішення, що вступило у силу - виходячи з розміру присуджених сум у відшкодування шкоди по позову потерпілої особи (Вигодонабувача);

б) шляхом досудового врегулювання претензії потерпілої особи (Вигодонабувача) - на підставі письмової угоди між Страхувальником, Страховиком і Вигодонабувачем і висновку експертизи за умови наявності документів, що підтверджують факт страхового події, причини, розмір і інші обставини заподіяного збитку. Однак при досудовому порядку врегулювання претензії розмір шкоди визначається відповідно до положень діючого законодавства.

10. Страховик не відшкодовує:

- збиток, заподіяний майну третіх осіб, що застраховане або могло б бути застраховане відповідно до Умов або ДУ по страхуванню післяпускових гарантійних зобов'язань;
- збиток, заподіяний членам родини особи, на користь якої укладено договір страхування, і його персоналу, а також майну, що довіреному йому або знаходиться в його користуванні;
- збиток, заподіяний будь-якими транспортними засобами, якщо вони не призначені для використання винятково в межах місцезнаходження об'єкта страхування;
- збиток, що є наслідком подій, обумовлених у пункті 3.3 Умов.

11. Договір страхування діє протягом періоду, зазначеного в договорі:

11.1. При страхуванні цивільної відповідальності на період виробництва будівельно-монтажних і пуско-налагодочних робіт зобов'язання Страховика по страхових виплатах починається не раніше надходження будівельних матеріалів і устаткування на будівельний майданчик і закінчується в момент здачі об'єкта в експлуатацію, якщо договором страхування не передбачене інше;

11.2. При страхуванні на період післяпускових гарантійних зобов'язань зобов'язання Страховика по страхових виплатах починається після вступу в силу післяпускової гарантії і закінчується з спливанням терміну гарантії, якщо договором страхування не передбачене інше.

12. На додаток до розділу 8 Додаткових умов страхування будівельно-монтажних ризиків:

12.1. Страхувальник також зобов'язаний:

а) прийняти розумні і доступні в склавшихся обставинах заходи по рятуванню життя, наданню допомоги потерпілим, здійснюючи такі заходи, Страхувальник зобов'язаний дотримуватись встановлених вимог і вказівок Страховика, якщо вони повідомлені Страхувальнику;

б) не чекаючи прибуття на місце заподіяння шкоди представника Страховика або працівників компетентних органів зібрати доступну попередню інформацію щодо причин і обставин заподіяння шкоди, наприклад, скласти акт довільної форми за участю представників місцевої адміністрації, представників інших офіційних органів, а також за участю очевидців (свідків) страхової події і передати отриману інформацію Страховику з метою наступного більш правильного й об'єктивного офіційного розслідування обставин;

в) зберігати речові докази обставин заподіяння шкоди (якщо це не суперечить інтересам безпеки або зменшенню збитку) до їхнього огляду Страховиком у тім вигляді, у якому вони виявилися в момент заподіяння шкоди;

г) негайно сповіщати Страховика:

г-1) про порушення в зв'язку з заподіянням шкоди судової справи, проведенні компетентними органами розслідування, накладанні арешту на майно, проведенні інших процесуальних дій; г-

2) про усі вимоги майнового характеру, пред'явлені до Страхувальника в зв'язку з заподіянням шкоди. При одержанні таких вимог від потерпілої особи Страхувальник зобов'язаний роз'яснити цій особі умови, на яких ризик застрахований, і переваги незвертання в суд до розгляду вимоги Страховиком. У ході розгляду вимог потерпілої особи Страхувальник зобов'язаний робити, за вказівкою Страховика, письмові запити заявнику про надання документів, необхідних для проведення розслідування страхової події Страховиком, а також вжити заходів для того, щоб забезпечити участь Страховика в огляді ушкодженого майна, оцінці заподіяної шкоди;

г-3) про пред'явлення потерпілою особою позовної заяви в суд. У цьому випадку Страхувальник на прохання Страховика зобов'язаний видати доручення зазначеній Страховиком особі на право представляти Страхувальника в судовому процесі з усіма необхідними процесуальними повноваженнями;

д) приймати всі можливі заходи для захисту своїх інтересів, а також робити все можливе сприяння Страховику в з'ясуванні обставин заподіяння шкоди і врегулюванні претензій третіх осіб;

е) не виплачувати відшкодування, не визнавати частково або цілком вимоги, заявлені в зв'язку з заподіянням шкоди, а також не приймати на себе яких-небудь прямих або непрямих зобов'язань по врегулюванню таких вимог без попередньої згоди Страховика.

12.2. Страховик вправі від імені Страхувальника вести переговори й укладати угоди по врегулюванню вимог потерпілих осіб про відшкодування заподіяної їм шкоди, а також вести пов'язані з цим справи в судових органах. У цьому випадку Страхувальник зобов'язаний видати Страховику відповідне доручення і надавати йому необхідну допомогу.

ПО СТРАХУВАННЮ ПІСЛЯПУСКОВИХ ГАРАНТІЙНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

1. Ці Додаткові Умови (далі – ДУ) містять особливості страхування майнових інтересів Страхувальника, пов'язаних з виконанням післяпускових гарантійних зобов'язань щодо будинків, що споруджуються, споруджень і устаткування. Страхування по цим ДУ надається винятково за умови укладення страхування ризиків, передбачених у Секції А «Ризики матеріального збитку» і (або) Секції Б «Ризики відповідальності при проведенні будівельно-монтажних робіт» (пункт 2.1 Умов).
2. У випадках, не передбачених дійсними ДУ, застосовуються відповідні положення додаткових умов страхування будівельно-монтажних ризиків (далі – Умови страхування), якщо це не суперечить суті страхування по дійсним ДУ.
3. Об'єктом страхування по дійсним ДУ є майнові інтереси Страхувальника, пов'язані з ризиком витрат, що можуть бути зроблені в період післяпускових гарантійних зобов'язань у результаті ушкодження або загибелі (знищення) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва.
 - 3.1. Договори страхування по дійсними ДУ можуть укладатися у відношенні будинків, машинного й іншого устаткування, що знаходиться на будівельно-монтажній площадці в момент завершення будівельно-монтажних робіт (що обумовлюється в договорі страхування), за умови, що Страхувальник або особи, на користь яких укладений договір страхування, забезпечують постачання даних об'єктів необхідною сировиною і матеріалами відповідно до діючих нормативів і правилами.
4. Страховим випадком по дійсними ДУ визнається документально підтверджений факт здійснення Страхувальником (Вигодонабувачем) непередбачених витрат у період післяпускових гарантійних зобов'язань, викликаних ушкодженням, загибеллю (знищенням) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, якщо ушкодження (загибель) відбулися в результаті (явилися прямим наслідком) недоліків, допущених при виробництві будівельно-монтажних і пуско-налагодочних робіт, виявлених у період гарантійної експлуатації.
 - 4.1. Договором страхування по дійсними ДУ може бути передбачене відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу) виниклих у період післяпускових гарантійних зобов'язань непередбачених витрат по усуненню ушкоджень, загибелі (знищення) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, у тому числі, викликаних:
 - помилками, допущеними при проектуванні будівельного об'єкта;
 - помилками, що відбулися в результаті дефектів матеріалу і конструкції;
 - помилками, допущених при виготовленні матеріалів або при проведенні будівельно-монтажних робіт;
 - заміною, ремонтом або усуненням бракованого матеріалу або недоліків виробництва будівельно-монтажних робіт;
 - усуненням ушкоджень справного матеріалу, викликаних внаслідок використання дефектного матеріалу або недоліків виробництва будівельно-монтажних і пуско-налагодочних робіт;
 - 4.2. Крім зазначених у пункті 3.3. Додаткових умов страхування виключень, страховому відшкодуванню не підлягають:
 - а) збитки і витрати, що виникли в результаті загибелі або ушкодження пально-мастильних матеріалів, охолоджувальних рідин і інших допоміжних матеріалів, продукції, виробленої або оброблюваної застрахованими предметами;
 - б) вартість дефектів, що явилися причиною або які могли явитися причиною настання страхового випадку, а також будь-яких непрямих збитків, зокрема, утрати від очікуваного прибутку або накладення штрафів у ході виконання субпідрядних робіт.
5. Страхова сума встановлюється за згодою між Страхувальником і Страховиком виходячи з передбачуваного обсягу витрат, що можуть виникнути в зв'язку з ушкодженням, загибеллю (знищенням) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, при цьому:

- 5.1. Її розмір не може перевищувати вартості об'єкта будівництва, розрахованої на підставі документів, що підтверджують цю вартість, виходячи з повної вартості кожного будівельного об'єкта після завершення монтажу, включаючи витрати по перевезенню, мито, збори і витрати по монтажу;
- 5.2. При страхуванні декільких об'єктів будівництва страхові суми встановлюватися по кожному об'єкту.
- 5.3. У договорі страхування, за згодою сторін, встановлюється загальний ліміт відповідальності Страховика за договором у цілому, а також ліміти на кожен об'єкт будівництва, одну або групу страхових подій, а також франшиза при відшкодуванні витрат.
6. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком шляхом проведення експертизи страхової події виходячи з вартості постраждалого (загиблого) об'єкта будівництва, зданого в експлуатацію на момент настання страхового випадку. Експертиза проводиться за рахунок Страховика.
- 6.1. Розмір збитку визначається:
 - 6.1.1. При загибелі (знищенні) застрахованого об'єкта будівництва - у розмірі його вартості на момент страхового випадку за винятком вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання;
 - 6.1.2. При ушкодженні застрахованого об'єкта будівництва - у розмірі витрат на його відновлення до стану, що був на момент настання страхового випадку;
- 6.2. Відшкодування вартості втраченого майна здійснюється Страховиком у межах вартості заміни даного майна або його фактичної вартості на момент настання страхового випадку. При цьому застосовується менша вартість.
7. Якщо інше не буде передбачено договором страхування, зобов'язання Страховика по договору страхування починаються з моменту прийняття Страхувальником на себе гарантій і закінчуються не пізніше дня, зазначеного в договорі як день закінчення його дії.
8. Якщо договором страхування передбачається ліміт страхового відшкодування по одному страховому випадку, страхове відшкодування по всіх збитках, причиною яких є той самий страховий випадок, не може перевищувати цей ліміт.

Види післяпускових зобов'язань:

1/ Покриття в період перебування підрядчика на території об'єкта в післяпусковий період:

- Покривається пошкодження або загибель (знищення) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, заподіяні підрядчиком у період його перебування на будівельному майданчику в післяпусковий період для цілей усунення дефектів відповідно до його договірних зобов'язань.

2/ Розширене покриття

- Покривається пошкодження або загибель (знищення) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, заподіяні підрядчиком у період його перебування на будівельному майданчику в післяпусковий період для цілей усунення дефектів відповідно до його договірних зобов'язань.
- Покривається збиток або загибель (знищення) об'єктів будівництва, що відбулися в післяпусковий період, при цьому причиною такого збитку або загибелі стали недоліки будівництва і помилки, що мали місце в період будівництва.

3/ Повне покриття (гарантія)

- Покривається збиток або загибель (знищення) зданих в експлуатацію об'єктів будівництва, заподіяний підрядчиком у період його перебування на будівельному майданчику в післяпусковий період для цілей усунення дефектів відповідно до його договірних зобов'язань.
- Покривається збиток або загибель (знищення) об'єктів будівництва, що відбулися в післяпусковий період, при цьому причиною такого збитку або загибелі стали недоліки будівництва і помилки, що мали місце в період будівництва.
- Покривається збиток або загибель (знищення) об'єктів будівництва, що відбулися в післяпусковий період, при цьому причиною такого збитку або загибелі стали дефекти виробника, дефекти матеріалів, дефекти лиття, помилки в дизайні.

ДОДАТКОВІ УМОВИ ПО СТРАХУВАННЮ ВІД ЗБИТКІВ НА ВИПАДОК ПЕРЕРВИ В БУДІВНИЦТВІ І ЗАТРИМКИ ЗДАЧІ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА

1. Ці Додаткові Умови (далі – ДУ) містять особливості страхування майнових інтересів Страхувальника, зв'язаних з настанням збитків в наслідок утрати валового доходу в результаті затримки здачі в експлуатацію об'єкта будівництва. Страхування по дійсним ДУ надається тільки за умови укладення договору страхування у відношенні ризиків, передбачених у Секції А «Ризики матеріального збитку» (пункт 2.1 Правил).
2. У випадках, не передбачених цими ДУ, застосовуються відповідні положення Додаткових умов страхування будівельно-монтажних ризиків (далі – Умови страхування), якщо це не суперечить суті страхування по дійсним ДУ.
3. Об'єктом страхування по сьогоднішнім ДУ є майнові інтереси Страхувальника, пов'язані з ризиком утрати валового доходу, що міг би бути отриманий Страхувальником від підприємницької діяльності, пов'язаної з експлуатацією об'єкта будівництва після його здачі в експлуатацію, а також ризик несення додаткових витрат, що можуть бути здійснені в зв'язку з повним або частковим припиненням робіт.
4. Страховик відшкодовує Страхувальнику втрату валового доходу і додаткові витрати у випадках настання подій, обумовлених основним договором страхування, якщо такі не є виключенням по дійсним ДУ, що привели до перерви в будівництві і затримки здачі в експлуатацію об'єкта будівництва (затримка).
5. Розмір страхового відшкодування складається з:
 - суми валового доходу, що могла б бути отримана протягом періоду експлуатації об'єкта будівництва, якби не відбулася затримка,
 - додаткових витрат, що були необхідно і розумно зроблені тільки з метою запобігання або зменшення збитку. Такі витрати не повинні перевищувати суму відшкодування утрати валового доходу.
6. Якщо страхова сума, встановлена по даному виді страхового покриття, виявиться нижче суми очікуваного валовий доходу за відповідний період, сума відшкодування, що підлягає виплаті, повинна бути відповідним чином пропорційно скорочена.
7. Визначення, застосовані в цих ДУ:
 - 7.1. **Застрахована діяльність** - Підприємницька діяльність Замовника, пов'язана з експлуатацією об'єкта будівництва після його здачі в експлуатацію (наприклад, здача приміщень в оренду, виробництво товарів, робіт і послуг, що можливо тільки за умови експлуатації об'єкта застрахованого будівництва і т.д.).
 - 7.2. **Період страхування** - період, зазначений у договорі страхування. Датами початку і закінчення періоду страхування є узгоджені дати, зазначені в договорі з посиланням на застосування дійсних ДУ або дати початку і закінчення будівельних робіт у відповідності з умовами договору страхування будівельно-монтажних робіт (основного договору страхування).
 - 7.3. **Запланована дата початку застрахованої діяльності** - дата, зазначена у договорі страхування або будь-яка інша дата, на яку, у відповідності з графіком виконання робіт, повинна була початися застрахована діяльність, якби не відбулося затримки.
 - 7.4. **Період відшкодування** - період затримки, що починається при настанні запланованої дати початку застрахованої діяльності і триває до фактичної дати початку застрахованої діяльності, але ні в якому разі не перевищує максимального періоду відшкодування, обумовленого в договорі страхування.
 - 7.5. **Часова франшиза** - період, протягом якого Страховик не несе відповідальності. Відповідний обсяг у грошовому вираженні, на який зменшується сума відшкодування, розраховується шляхом множення середньоденного розміру збитку протягом періоду страхування на число днів, погоджених між Страховиком і Страхувальником у якості часової франшизи.
 - 7.6. **Оборот** - Сума коштів оплачена або підлягаюча оплаті Замовнику за умови нормального протікання застрахованої діяльності.

- 7.7. **Річний оборот** - оборот, що якби не відбулося затримки, був би досягнутий протягом 12 місяців після дати початку застрахованої діяльності, зазначеної в договорі страхування.
- 7.8. **Річний валовий дохід** - сума, на яку річний оборот перевищує суму витрат по веденню бізнесу, а саме будь-які поточні витрати, що залежать від наявності обороту і його розміру (наприклад, придбання товарів і матеріалів для здійснення поточної діяльності, податок на оборот, податок із продажів, витрати на ліцензування діяльності, і т.д.).
8. **Особливі виключення, що застосовуються до дійсним ДУ:**
Якщо інше не передбачено договором, Страховик не відшкодовує:
- 8.1. утрату валового доходу і/або додаткові витрати внаслідок:
 - 8.1.1. настання подій, застрахованих відповідно до інших Додаткових Умов до основного договору страхування, якщо інше не передбачено договором,
 - 8.1.2. землетрусу, виверження вулкана, цунамі, якщо інше не передбачено договором,
 - 8.1.3. загибелі або ушкодження існуючого на будівельному майданчику майна Страхувальника (іншого, ніж об'єкт застрахованого будівництва), будівельної техніки й устаткування,
 - 8.1.4. загибелі або ушкодження майна, необхідного для ведення застрахованої діяльності, але такого що не має відносини до застрахованого будівництва або монтажних робіт,
 - 8.1.5. будь-яких дій органів державної влади,
 - 8.1.6. відсутності фінансування будівництва,
 - 8.1.7. розширення і/або поліпшення ушкодженого майна в порівнянні з його станом безпосередньо перед виникненням матеріального збитку,
 - 8.1.8. загибелі або ушкодження майна, що використовується Страхувальником, але не належить йому, або у відношення якого, до моменту настання збитку, закінчилася дія основного договору страхування,
 - 8.1.9. будь-який збиток, пов'язаний зі сплатою штрафів і пені, а також з невиконанням однієї зі сторін зобов'язань за договором будівництва,
 - 8.1.10. за невиконання термінів замовлень або невиконання замовлень.
 - 8.2. витрати, збитки, витрати внаслідок неможливості здійснення застрахованої діяльності через розірвання або перегляд договору оренди, відсутності ліцензії на ведення застрахованої діяльності, будь-якої іншої події, що сталися після дати початку експлуатації об'єкта, а також внаслідок використання експериментальних, не затверджених відповідними державними органами, методів будівництва і прототипів, якщо інше не передбачено умовами проведення будівельно-монтажних робіт і, відповідно, умовами договору страхування.
9. Будь-яке продовження періоду страхування відповідно до умов цих ДУ повинне бути додатково погоджене зі Страховиком у письмовій формі, із вказівкою обставин, що спричинили необхідність продовження покриття. Продовження періоду страхування має силу, тільки якщо сторони договору страхування уклали спеціальну додаткову угоду в письмовій формі.
10. При визначенні суми страхового відшкодування підлягають обліку усі фактори, що могли б уплинути на хід і результати застрахованої господарської діяльності, якби не відбулася затримка в термінах здачі в експлуатацію об'єкта застрахованого будівництва.

**Додаткові умови страхування тварин.
(до п. 2.3.14. Правил)**

На підставі дійсного Додатку СЗАТ "Грандвіс" укладає договори добровільного страхування тварин, що належать юридичним та дієздатним фізичним особам.

1. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

1.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням тваринами.

1.2. На страхування приймаються тварини, що належать на правах особистої власності Страхувальнику (фізичній особі) або членам його сім'ї, що разом із ним мешкають та ведуть спільне господарство та юридичним особам, якщо інше не передбачено договором страхування:

- велика рогата худоба – у віці від 6 місяців;
- коні – у віці від 1 року до 18 років;
- свині – у віці від 6 місяців;
- вівці і кози – у віці від 6 місяців;
- бджоли у вуликах;
- собаки – у віці від 1 року до 6 років.

2. СТРАХОВА СУМА, СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ, ФРАНШИЗА

2.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін, у межах ринкової вартості голови тварини даного виду (надалі – дійсної вартості).

2.2. Страхувальник має право збільшити страхову суму в період дії договору, уклавши додатковий договір на термін, що залишився до кінця дії основного. Такий договір може бути укладений тільки при наявності довідки ветеринарного лікаря про стан здоров'я тварини. При цьому страхова сума по основному і додатковому договорам не може перевищувати дійсної вартості тварини.

2.3. Розмір страхових сум по страхуванню собак встановлюється в межах вартості собаки даного виду (породи), на підставі документу (реєстраційного посвідчення, довідки, висновків), виданого компетентною організацією (клубом, товариством собаководів і т.д.), або вартості зазначеної Страхувальником, але не більше ринкової вартості на момент укладення договору.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

3.1. Загибель тварин внаслідок хвороби і нещасних випадків (дії електричного струму, сонячного або теплового удару, замерзання, удушення, нападу звірів, раптового отруєння отрутними травами або речовинами, укусу змії або отруйних комах, утоплення, попадання під засоби транспорту та інші травматичні uszkodження).

3.2. Крадіжка тварини.

3.3. Вимушений забій, якщо з твариною відбувся нещасний випадок і їй загрожувала неминуха смерть, а також вимушений забій або знищення по розпорядженню фахівця ветеринарної служби в зв'язку з проведенням заходів щодо боротьби з епізоотією або в зв'язку з невиліковною хворобою, що виключає можливість подальшого використання тварини.

3.4. Договором страхування може передбачатися додаткове покриття за збитки Страхувальника, пов'язані з доглядом за тваринами і недопущенням їх загибелі (витрати на лікування тварини, плата за розтин трупа і т. п.). Доцільність таких витрат встановлює фахівець ветеринарної медицини. Розмір таких витрат не може перевищувати 10% від страхової суми.

4. ВИНЯТКИ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ Й ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Не приймаються на страхування хворі, виснажені тварини, що знаходяться в положенні дородового або післяродового залежування, а також, якщо при останньому дослідженні на бруцельоз і туберкульоз встановлена позитивна реакція.

4.2. Договір страхування не може бути укладений у тих місцевостях, де встановлено карантин, за винятком страхування таких видів тварин, що не сприйнятливі до хвороби, на яку введено карантинне обмеження.

4.3. У місцевості, де введене карантинне обмеження на будь-яку хворобу, тварина, що є сприйнятливою до цієї хвороби, може бути застрахована на випадок крадіжки, вимушеного забою в результаті нещасного випадку або хвороби, за винятком тієї, на яку введене карантинне обмеження. При цьому в договорі страхування робиться відмітка про хворобу, за яку Страховик не несе відповідальності.

4.4. Загибель, змушений забій тварин внаслідок захворювання, яким хворіла тварина на момент укладення договору страхування.

4.5. Забій тварин з господарських розумінь (старість, зниження продуктивності, для реалізації м'яса або для його вжитку у власному господарстві), а також, якщо після забою їхнє м'ясо визнане не придатним до вжитку.

5. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

5.1. Договір страхування укладається на підставі усної або письмової заяви Страхувальника (довіреної особи) тільки після огляду тварин і при умові страхування всіх наявних в господарстві здорових тварин даного виду (породи) і віку, а сім'я бджіл після перевірки ветеринарно-санітарного паспорта пасіки (характеристика пасіки ветеринарно-санітарного стану наявності епізоотичних обставин на пасіці) при наявності печатки райветстанції та підпису фахівця ветеринарної медицини, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.2. Договір страхування собак укладається після їх огляду та при наявності реєстраційного посвідчення кінологічної організації з зазначенням вартості собаки. Довідка повинна бути підписана керівником та скріплена печаткою.

6. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ

6.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком на підставі:

6.1.1. Висновків фахівців ветеринарної служби про причини падіжу (знищення) або вимушеного забою тварин.

6.1.2. Акту про загибель застрахованої тварини, що складається Страховиком при обов'язковій участі Страхувальника або повнолітнього члена його сім'ї, свідків.

При наявності протоколу розтину полеглих тварин або акту про знищення (вимушений забій), у яких фахівцями ветеринарної медицини зазначені причини, що викликали їх загибель (знищення або вимушений забій), висновок про причини загибелі (знищення, вимушеного забою) в страховому акті встановленої форми не потрібний.

7. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

7.1. Обов'язок Страховика по виплаті страхового відшкодування настає:

7.1.1. При загибелі тварин від нещасних випадків, а також крадіжки (пропажі) – із початку дії договору.

7.1.2. При загибелі тварин від хвороб – через 10 днів після початку дії договору.

7.1.3. При загибелі (знищенні) тварин, страхове відшкодування виплачується в розмірі страхової суми, встановленої договором страхування.

7.1.4. Якщо на день загибелі тварини Страхувальник мав тварин більше, ніж було застраховано, то страхова сума, встановлена за договором ділиться на фактичну кількість таких тварин, що були в Страхувальника на день загибелі. Страхове відшкодування в цьому випадку виплачується в тій сумі, яка припадає на долю однієї тварини. Тварини, що залишилися, вважаються застрахованими до закінчення терміну дії договору у відповідно зменшених страхових сумах.

7.1.5. Якщо тварина пала або вимушено забита в перший місяць дії договору, то страхове відшкодування виплачується в розмірі 50 % страхової суми.

7.1.6. При вимушеному забої тварин, страхове відшкодування виплачується в розмірі страхової суми за відрахуванням вартості придатного в їжу м'яса.

7.1.7. Якщо тварина застрахована в страховій сумі нижчій від дійсної вартості, страхове відшкодування виплачується за відрахуванням вартості м'яса (вартість придатного в їжу м'яса обчислюється виходячи із середньої сформованої в регіоні вільної (договірної) ціни на момент страхового випадку), визначеної в такому відсотку, у якому відсотку тварина застрахована від її дійсної вартості.

Якщо через причини, що викликали змушений забій тварини, м'ясо визнане цілком непридатним до їжі, то страхове відшкодування визначається в такому ж порядку, як за полеглу тварину.

7.1.9. Повна або часткова непридатність м'яса до їжі встановлюється фахівцями ветеринарної служби відповідно до правил ветеринарного огляду забійних тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів.

7.1.10. Якщо тварини загинули до початку дії договору і договір вважається таким що не відбувся, то отримані за ним страхові платежі повертаються Страхувальнику.

7.1.11. У випадку вибуття тварин із господарства в період дії договору, сплачені за них платежі Страхувальнику не повертаються і при загибелі їх в іншому господарстві страхове відшкодування не виплачується, якщо це передбачено договором страхування.

7.1.12. Якщо в період дії договору замість вибулої тварини в господарство надійшла інша тварина даного виду або та, що була в господарстві досягла віку, при якому вона може бути застрахована, то така тварина вважається застрахованою у такій сумі, у якій була застрахована вибула тварина, але не вище страхової суми, встановленої для даного виду тварини.

Додаток №15

**Додаткові умови страхування майна сільськогосподарських підприємств.
(до п. 2.3.15. Правил)**

На підставі дійсного Додатку СЗАТ "Грандвіс" укладає договори добровільного страхування майна сільськогосподарських підприємств з юридичними особами та дієздатними громадянами.

1. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

1.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з володінням, використанням і розпорядженням врожаєм, насадженнями, тваринами.

1.2. На страхування приймаються наступні об'єкти:

1.2.1. Врожай сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, а саме: озимі, ярові зернові і зернобобові культури, кукурудза на зерно, рис, соя, соняшник, жито, гірчиця, ріжик, льон та конопляні культури, багаторічні і однорічні сіяні трави (за винятком врожаю природних сінокосів та пасовищ), кукурудза на зелений корм і силос, силосні культури, кормові коренеплоди, цукровий буряк, баштанні кормові культури, повторювані (пожнивні), проміжні посіви кормових культур, овочі відкритого ґрунту, баштанні продовольчі культури, сільськогосподарські культури закритого ґрунту, картопля, сади, ягідники, виноградники і інші багаторічні насадження, розсадники, врожай листя тутових насаджень (надалі – врожай).

1.2.2. Дерева та кущі плодово-ягідних та інших багаторічних дерево-кущових насаджень (надалі – насадження).

2. СТРАХОВА СУМА, СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ, ФРАНШИЗА

2.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін і може бути розрахована так:

2.1.1. Для врожаю – у межах його вартості, що визначається шляхом перемноження середньої врожайності за останні п'ять років на один га та відповідної ціни в розрахунку на площу. При відсутності показників врожайності у Страхувальника застосовуються показники аналогічного господарства або середні по району.

2.1.2. Для насаджень – у межах їх вартості.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

3.1. Страховими випадками визнаються події, що відбулися після набуття чинності договору страхування:

3.1.1. По страхуванню врожаю – загибель або пошкодження від хвороб, шкідників рослин, знищення дикими тваринами, перелітними птахами і гризунами, а також припинення постачання електроенергії, викликаного аваріями (для культур, що зростають в закритому ґрунті) у межах, передбачених договором страхування.

3.1.2. По страхуванню насаджень – загибель у разі вибуху, аварій, хвороби та шкідливих рослин у межах, передбачених договором страхування.

4. ВИНЯТКИ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ Й ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. На страхування не приймаються:

4.1.1. Культури та насадження, з яких Страхувальник систематично не одержує врожаю.

4.1.2. Багаторічні насадження, знос яких дорівнює 70 та більше відсотків, що знаходяться в садах з зрідженням 70 та більше відсотків, які підлягають списанню з балансу в зв'язку з плановою реконструкцією і розкорчовкою, природнім відмиранням, порчею, пошкодженням хворобами рослин (філоксера, чорний рак і таке інше).

4.1.3. Тимчасові та старі будівлі, непридатні для використання.

4.1.4. Ділова деревина і дрова на лісосіках та під час сплаву, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2. Страховими випадками не визнаються:

4.2.1. Зміна території страхування, вказаної в договорі страхування, не залежно від того, сповістив Страхувальник про зміни Страховика чи ні, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.2.3. Зниження врожайності внаслідок звичайних для території страхування природно-кліматичних умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

5. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

5.1. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур укладається на всю площу посіву (посадки) сільськогосподарської культури. Страхування врожаю багаторічних культур (багаторічні сіяні трави і інше) посіву (посадки) минулих років проводяться з усієї фактичної площі посіву (посадки) цих культур, за винятком площі на випас; багаторічних насаджень – з площі насаджень, в тому числі тих, які вступили в плодоносний вік в тому році, на який укладається договір страхування.

5.2. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур може бути укладений на окремо взятую культуру або кілька культур з відшкодуванням за кожну культуру.

Якщо господарство вирощує кілька культур, які надають однорідну продукцію (зерно, овочі і т.і.), то по бажанню Страхувальника врожай цих культур може бути застрахованим цілою групою з відшкодуванням збитків також по групі цілком.

5.3. Договір страхування укладається на строк, що визначається в договорі за згодою сторін. При цьому за договором страхування врожаю прийом на страхування припиняється не пізніше початку сівби відповідних культур, якщо інше не передбачено договором страхування.

У випадку страхування по одному договору всіх культур або їх групи, страхування припиняється не пізніше календарних строків, встановлених для прийому на страхування культур, які мають найбільш ранній термін сівби.

Договір страхування багаторічних насаджень укладається до вступу їх в зиму (припинення вегетації).

Культури, зростаючі в закритому ґрунті, приймаються на страхування не пізніше початку виробничого циклу (посіву, висадки).

Маточники цукрового буряку, дворічних овочевих культур, а також міжрядні посіви (посадки) приймаються разом з основними посівами (посадками), відповідних сільськогосподарських культур.

5.4. У випадку, коли до початку посіву культури планова посівна площа змінюється в сторону збільшення, господарство має право укласти додатковий договір, з розрахунку площі, визначений як різниця між запланованою площею культури та застрахованою згідно основному договору. Додатковий договір може бути укладений не пізніше календарних строків, встановлених для прийому на страхування відповідної культури.

5.5. Договір страхування багаторічних насаджень може бути укладений на всю площу насаджень або на окремі їх групи, але при умові страхування всіх насаджень даної групи (насінькове, кісточкове і таке інше).

6. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

6.1. Страхове відшкодування приймається рівним прямому збитку Страхувальника в межах страхової суми.

6.2. По страхуванню врожаю:

6.2.1. Розмір прямого збитку дорівнює вартості кількісних втрат врожаю основної продукції застрахованої культури (групи культур) на всій площі посіву (посадки) у господарстві.

Ця вартість розраховується як різниця між вартістю врожаю з 1 га, прийнятій при укладенні договору страхування, та вартістю фактично отриманого врожаю по цінам, які були прийняті до розрахунку при укладанні договору страхування.

6.2.2. Прямий збиток визначається окремо по кожній культурі або в цілому по групі культур, в залежності від того, як вони були прийняті на страхування при укладанні договору.

Якщо багаторічні сіяні трави після пошкодження будуть зібрані відповідно з первинним призначенням, то для визначення збитку вартість врожаю з 1 га в середньому за 5 років перераховується виходячи з фактичного використання трав.

6.2.3. У випадку пересіву або підсіву за застраховану культуру прямий збиток визначається з урахуванням фактичної вартості витрат на пересів (підсів) та вартості фактично отриманого врожаю знову посіяної або підсіяної культури. Середня вартість витрат на пересів і підсів культур в гривнях на 1 га визначається по встановленим нормам, виходячи з вартості робіт раціонального проведення при пересіві (підсіві) робіт та вартості насіння знову посіяних культур.

6.2.4. Якщо посів (посадка) пошкодженої культури проведений на більшій площі, ніж було застраховано, то розмір прямого збитку визначається в такому відсотку, який ставить площа культури, визначена в договорі страхування від фактично посіяної.

6.2.5. Якщо страхові платежі по договору страхування були внесені повністю у встановлений строк, а при складанні акту на підставі первинних облікових документів господарства буде встановлено, що посів (посадка) пошкодженої культури проведений на площі меншій, ніж було застраховано, то зайва частина страхового платежу підлягає поверненню разом з виплатою страхового відшкодування, з утриманням витрат на ведення справи визначених при встановленні тарифної ставки.

6.3. По страхуванню насаджень:

6.3.1. Розмір прямого збитку дорівнює вартості з урахуванням зносу та вартості залишків.

При цьому до загибелі відносяться випадки, коли:

- у дерев або кущів відмирають підземна та надземна частини;
- крона (лоза) або коренева система пошкоджуються настільки сильно, що ці насадження підлягають викорчовуванню;

- пошкоджена надземна частина кореневласних і прищеплених виноградних кущів, а також деяких цитрусових і субтропічних культур, що в разі збереження їх кореневої системи відрізаються на зворотній ріст.

6.5. Договором страхування може передбачатися норма покриття (максимальне страхове відшкодування при настанні страхового випадку), її розмір встановлюється у відсотках від страхової суми.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД СТИХІЙНИХ ЯВИЩ

(п. 3. 7. 1. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від стихійних явищ на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За Договором страхування, укладеним відповідно до Правил страхування майна і цих Додаткових умов, Страховик надає страховий захист від або знищення або пошкодження майна внаслідок :
 - 2.1. шторму, бурі, урагану, вихору, смерчу;
 - 2.2. землетрусу;
 - 2.3. повені, паводку, льодоходу;
 - 2.4. зливи;
 - 2.5. граду;
 - 2.6. оповзня, обвалу, осідання, провалу ґрунту;
 - 2.7. тиску снігу;
 - 2.8. лавини, селю, каменепадів;
 - 2.9. голольоду, снігопаду;
 - 2.10. дії морозів.
3. **Шторм** – буря, дуже сильний вітер, швидкістю більше 20 м/с, що призводить до сильних хвилювань на морі та руйнувань на суші.
4. **Ураган** – вітер великої руйнівної сили, швидкість якого більше 32,7 м/с.
5. **Смерч** – висхідний вихор, який складається із повітря, частин вологи, піску, пилу тощо, що надзвичайно швидко обертаються.
6. **Землетрус** – стан земної кори, що викликаний переважно діями внутрішніх сил. Землетруси бувають тектонічні, вулканічні і провальні або обвальні.
7. **Паводок** – порівняльно короточасне і неперіодичне підняття рівня води, що виникає через швидке танення снігу, льодовиків, рясні дощі. Наступні один за одним паводки можуть визвати повінь. Значний паводок може викликати повінь.
8. **Повінь** – тимчасове затоплення значних територій, що виникло через розлив рік під час поводи та паводків, рясні дощі, льодяні затори рік, танення снігів у горах та інших причин.
9. **Злива** – короточасний крупнокапельний інтенсивний дощ.
10. **Град** – різновид атмосферних опадів, що випадають у теплу пору року, у вигляді частинок льоду різної величини та форми.
11. **Просадка ґрунту** – ущільнення ґрунту під дією зовнішнього навантаження або власної ваги.
12. **Оповзень** – ковзний рух земляної маси під дією своєї ваги.
13. **Обвал** – раптове завалення частини гірських порід через втрату стійкості.
14. **Сніжна лавина** – це сніжна маса, що зсунулася з гірського схилу і просувається вниз під дією сили ваги.
- 14.1. **Сель** – тимчасовий потік, що раптово формується у руслах гірських рік, характеризується різким підняттям рівня і високим (10 – 75 %) вмістом твердих матеріалів (продуктами руйнування гірських порід).
- 14.2. **Ожеледь** – шар міцного льоду, що утворюється на поверхні землі та предметах при намерзанні переохолоджених капель дощу чи туману.
- 14.3. **Дія морозів** – механічні руйнування частин застрахованого майна, внаслідок низької температури повітря, значення якої значно нижче від розрахункового діапазону для застрахованого майна.
15. Збитки від землетрусу не підлягають відшкодуванню якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд не були враховані сейсмологічні умови.
16. Збитки від оповзня, осідання або іншого руху ґрунту не підлягають відшкодуванню у тому разі, якщо вони викликані проведенням вибухових і земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин.
17. Збитки від руху повітряних мас, викликаних природними процесами в атмосфері, відшкодовуються тільки у тому разі, якщо швидкість вітру, що заподіяв збиток, перевищувала 16,7 м/с. Швидкість вітру підтверджується відповідними довідками компетентних органів.
18. Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, не відремонтовану покрівлю або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок стихійного лиха.
19. Якщо причиною пошкодження або знищення будинків і споруд, а також майна, що в них розташоване, виявилася їх непридатність до експлуатації, наднормативний знос, тривала

експлуатація, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у тій мірі, в якій старість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

20. Не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони викликані безпосередньо одним із перелічених у п. 2 цих Додаткових умов стихійних явищ. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі тощо. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах, якщо інше не передбачено Договором страхування.
21. Не відшкодовуються збитки завдані майну, що розташоване просто неба, якщо інше не передбачено Договором страхування.
22. Якщо у Договорі страхування не зазначено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, що настали через:
 - 22.1. пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін і інших елементів будинків із скла;
 - 22.2. пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо.
23. На страхування не приймаються також недобудовані будинки і споруди, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий термін. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про звільнення застрахованих будинків і споруд для проведення капітального ремонту або інших причин на термін більше 30 днів. Страховик має право призупинити дію страхового захисту на цей період.
24. Інші умови страхування майна від стихійних лих визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД КРАДІЖКИ ЗІ ЗЛАМОМ І ГРАБЕЖУ, РОЗБОЮ

(до п. 3. 7. 2. Правил)

1. Страховик укладає договори страхування майна від крадіжки зі зломом, грабежу та розбою на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. **Страховим випадком** є знищення, пошкодження або втрати майна внаслідок:
 - 2.1. крадіжки зі зломом;
 - 2.2. грабежу;
 - 2.3. розбою.
3. Відшкодуванню також підлягають збитки, від знищення і пошкодження майна, що викликані крадіжкою зі зломом, грабежем, розбоєм, а також збитки, викликані спробою вчинення крадіжки зі зломом або грабежу у межах узгодженої страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування.
4. **Крадіжка зі зломом визнається**, коли зловмисник:
 - 4.1. проникає в застраховані приміщення, де розташоване застраховане майно, зламуючи двері або вікна, застосовуючи ключі – оригінали, якими заволодів шляхом крадіжки зі зломом або грабежу, підроблені ключі або інші технічні засоби. Підробленими вважаються ключі, що виготовлені за дорученням або з відома осіб, що не мають права розпоряджатися оригіналами ключів. Тільки факту зникнення майна з місця страхування недостатньо для доведення факту використання підроблених ключів;
 - 4.2. зламає в межах застрахованих приміщень/приміщень, де розташоване застраховане майно, сховища майна або розкриває їх за допомогою підроблених ключів або інших інструментів;
 - 4.3. вилучає застраховані предмети із закритих приміщень, куди він раніше проник звичайним шляхом і таємно залишався до їх закриття і при виході використовував засоби, що вказані в п. 4.1. цих Додаткових умов;
 - 4.4. при вчиненні крадіжки викривається і використовує засоби, згадані в п. 4.1. цих Додаткових умов для того, щоб заволодіти вкраденим майном.
5. Страховий захист від крадіжки зі зломом надається тільки у разі, якщо особа, яка проникла в приміщення при виході залишає сліди, що можуть кваліфікуватися як докази.
6. Страховий захист від крадіжки зі зломом щодо приміщень, що використовуються крім Страхувальника ще й третіми особами, у службових чи господарських цілях, надається тільки у тому разі, якщо це передбачено у Договорі страхування.
7. **Грабежем** визнаються випадки, якщо :
 - 7.1. до Страхувальника або осіб, що у нього працюють, застосовуються насильницькі дії у разі їхньої спроби перешкодити вилученню застрахованого майна;
 - 7.2. Страхувальник або працюючі у нього особи під загрозою їхньому здоров'ю або життю передають або не перешкоджають передачі застрахованого майна в межах місця страхування. Якщо місцем страхування є декілька будинків або об'єктів, грабежем вважається вилучення майна в межах того будинку, у якому виникла загроза здоров'ю або життю Страхувальника або працюючих у нього осіб;
 - 7.3. застраховане майно вилучається у Страхувальника або працюючих у нього осіб у період перебування цих осіб у безпомічному стані, якщо такий їхній стан не виявився наслідком їх злочинних або грубо необережних дій і не дозволяє їм чинити опір такому вилученню.
8. До осіб, що працюють у Страхувальника, можуть прирівнюватися члени сім'ї останнього, котрим тимчасово була доручена турбота про застраховане майно, а також інші особи, що виконують додатки, надають послуги тощо відповідно до укладених із Страхувальником угод.
9. **Не відшкодовуються збитки, що завдані внаслідок:**
 - 9.1. навмисних дій/бездіяльності осіб, які мешкають разом із Страхувальником і ведуть з ним спільне господарство, перебувають із ним в трудових відносинах, які мають намір здійснення крадіжки зі зломом або грабежу;
 - 9.2. навмисних дій/бездіяльності осіб, які працюють у Страхувальника, за винятком випадків, коли здійснення і підготовка крадіжки зі зломом або грабiж проводилися в той час, коли доступ у застраховані приміщення або приміщення, в яких розташоване застраховане майно, для цих осіб був закритий.
10. Додатково до переліку п. 4. 3. Правил, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, страхування від крадіжки зі зломом і грабежу не поширюється на:
 - 10.1. касові й аналогічні їм апарати до виймання із них готівки;
 - 10.2. торгові або розмінні автомати з пристроями для прийому монет, включаючи їхній вміст;
 - 10.3. особисті речі, готівку, цінні папери і засоби транспорту, що належать особам, які працюють у Страхувальника та/або відвідувачам.

11. Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню витрати, в розмірі встановлених лімітів:
 - 11.1. на прибирання і розчищення приміщень після настання страхового випадку;
 - 11.2. на усунення пошкоджень, заподіяних страховим випадком конструктивним елементам будинків і приміщень (покрівлям, стелям, стінам, підлогам і покриттям, замкам, дверним і віконним блокам, крім стекол, захисним штахетам тощо);
 - 11.3. на зміну замків або ключів від дверей приміщень, ключі від яких були втрачені внаслідок страхового випадку.
12. Страхуванням покриваються збитки, заподіяні втратою, пошкодженням або знищенням тільки того застрахованого майна, що на момент крадіжки зі зломом або грабежу було розташоване в місці страхування (п. 13. цих Додаткових умов).
13. **Місцем страхування є:**
 - 13.1. при страхуванні від крадіжки зі зломом – приміщення будинків, споруд або квартир, вказаних у Договорі страхування;
 - 13.2. при страхуванні від грабежу – крім приміщень, вказаних у п. 13.1. цих Додаткових умов, також територія вказаних у Договорі страхування земельних ділянок або ділянок, на яких зведені застраховані будинки, якщо ці ділянки огорожені і неможливе проникнення сторонніх осіб.
14. Якщо Договором страхування передбачається страхування майна, зазначеного в п. п. 4. 3. 1. – 4. 3. 3. цих Правил, страхове відшкодування виплачується тільки у тому разі, якщо на момент вчинення крадіжки зі зломом або грабежу воно перебувало в спеціальних сховищах (броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо). Страховик має право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також встановлювати вимоги щодо умов утримання в сховищах або в спеціальних місцях зберігання цінного майна, якщо його страхування передбачено Договором страхування.
15. Вказані в п. 10. цих Додаткових умов касові і торгові апарати не належать до числа спеціальних сховищ, зазначених у п. 14. цих Додаткових умов.
16. Дійсною вартістю для майна, зазначеного в п. п. 4. 3. 1. – 4. 3. 3. цих Правил є:
 - 16.1. для цінних паперів на пред'явника їх офіційний курс або номінальна вартість;
 - 16.2. для ошадних книжок і подібних до них документів – сума внеску на дату настання страхового випадку.
17. Додатково до положень Правил, при страхуванні від крадіжки зі зломом підвищення ступеня ризику вважається:
 - 17.1. усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для зберігання цінного майна або зниження ступеня надійності місць зберігання;
 - 17.2. відключення сигналізації, зняття охорони, зменшення рівня охорони;
 - 17.3. ремонт або переустаткування застрахованих будинків і приміщень, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до застрахованих/до тих, де розташоване застраховане майно, або встановлення на таких будинках риштувань або підйомників;
 - 17.4. звільнення на тривалий термін (понад 30 днів) приміщень, що безпосередньо (згори, знизу або збоку) межують із застрахованим/з тими, де розташоване застраховане майно;
 - 17.5. припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий (понад 30 днів) термін;
 - 17.6. нездійснення Страхувальником заходів для негайної заміни замків у застрахованих приміщеннях/приміщеннях, де розташоване застраховане майно, і сховищах на рівноцінній у разі, коли ключі до таких замків раніше були втрачені;
 - 17.7. використання приміщень іншими особами в службових або господарських цілях, окрім Страхувальника і працюючих у нього осіб. Страховий захист по таких випадках надається тільки за умови, якщо це обумовлено в Договорі страхування.
18. **Страхувальник зобов'язаний:**
 - 18.1. вжити заходів щодо запобігання можливого зняття зловмисниками коштів із банківських і ошадних рахунків;
 - 18.2. негайно вжити усіх можливих заходів щодо усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а за відсутності такої можливості – вжити, за узгодженням із Страховиком, додаткові заходи безпеки;
 - 18.3. виконувати передбачені нормативними документами або Договором страхування правила охорони та зберігання майна;

- 18.4. у позаробочий час забезпечувати замикання застрахованих приміщень і сховищ, де розташоване застраховане майно, а в місцях зберігання цінностей вживати усіх заходів щодо забезпечення безпеки, передбаченої для цих місць Договором страхування та відповідними нормативними документами;
- 18.5. вести облік застрахованого майна.
19. Невиконання Страхувальником зобов'язань передбачених п. 18. цих Додаткових умов дає право Страхувальнику відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено Договором страхування.
20. Додатково до вимог Правил при настанні страхового випадку Страхувальник також зобов'язаний:
- 20.1. негайно (протягом 24 годин) повідомити про те, що сталося органам внутрішніх справ;
- 20.2. передати органам внутрішніх справ список викраденого майна.
21. У тому разі, коли Страхувальнику стане відомо місцеперебування втраченого внаслідок страхового випадку майна, він зобов'язаний негайно (протягом 1 робочого дня) повідомити про це Страховика.
22. Якщо втрачене в результаті страхового випадку майно:
- 22.1. повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;
- 22.2. повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отриману від нього суму відшкодування;
- 22.3. повернуто Страхувальнику у пошкодженому стані, то Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до положень Правил;
- 22.4. якщо цінні папери, ощадні книжки або аналогічні їм документи втрачені внаслідок страхового випадку, анулюються або відновлюються установами, що їх видали, в установленому порядку, то майно, вказане вище, вважається повернутим, а взаємовідносини Страхувальника і Страховика регулюються у тому ж порядку, що й при поверненні втраченого майна.
23. Інші умови страхування майна від крадіжки зі зломом і грабежу визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №18

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД УМИСНОГО ЗНИЩЕННЯ
АБО ПОШКОДЖЕННЯ ТРЕТІМИ ОСОБАМИ**
(до п. 3.7.3. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від умисного знищення або пошкодження третіми особами на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. **Страховим випадком** є знищення або пошкодження майна внаслідок умисних дій третіх осіб.
3. За цими Додатковими умовами не відшкодовуються збитки, що виникли:
 - 3.1. у зв'язку з крадіжкою зі зломом і грабежем, розбоєм;
 - 3.2. внаслідок терористичного акту;
 - 3.3. у зв'язку із страйками і масовими безладдями (можуть бути застраховані згідно з Додатком №19);
 - 3.4. з вини Страхувальника або його працівників та інших осіб, які мають доступ або впущені зі згоди Страхувальника до застрахованого приміщення або приміщення, де розташоване застраховане майно.
4. Інші умови страхування майна від навмисного пошкодження або знищення визначаються у Договорі страхування на підставі Правил.

Додаток №19

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД РИЗИКУ
СТРАЙКІВ І МАСОВИХ БЕЗЛАДЬ**
(до п. 3.7.4. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від ризику страйків і масових безладь на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. **Страховим випадком** є знищення або пошкодження майна (у т.ч. будинків, устаткування, інструментів, сировини, матеріалів, готової продукції тощо) в результаті дій та/або бездіяльності (саботажу) страйкарів у період проведення страйків, масових безладь.
3. Під **саботажем** розуміють свідоме невиконання або навмисно недбале виконання робітниками своїх трудових зобов'язань у період оголошеного страйку, що спричинило пошкодження або знищення застрахованого майна.
4. Під **масовими безладдями** розуміють протиправні дії великої кількості цивільних осіб, які навмисно і відкрито заподіюють шкоду здоров'ю інших осіб, шкоду майну і чинять активний опір представникам органів правопорядку.
5. **Страхових не відшкодовує** збитки завдані:
 - 5.1. особистому майну робітників підприємства;
 - 5.2. майну, що знаходиться в транспортних засобах, бій скла.
6. Застрахованими можуть бути також збитки, що виникли внаслідок розкрадання майна при грабежах, погромах, безпосередньо пов'язаних із масовими безладдями.
7. Інші умови страхування майна від ризику страйків та масових безладь визначаються у Договорі страхування на підставі Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ЗНИЩЕННЯ АБО ПОШКОДЖЕННЯ ВОДОЮ З КАНАЛІЗАЦІЙНИХ, ОПАЛЮВАЛЬНИХ, ВОДОПРОВІДНИХ СИСТЕМ І СИСТЕМ ПОЖЕЖЕГАСІННЯ

(до п. 3.7. 5. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від пошкодження водою з каналізаційних, опалювальних, водопровідних систем і систем пожежегасіння на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. На підставі цих Додаткових умов, Страховик надає страховий захист від знищення або пошкодження майна водою в результаті її витoku з водопровідних, каналізаційних мереж і опалювальних систем, проникнення із сусідніх приміщень, раптового і не викликаного необхідністю вмикання спрацьовування системи пожежегасіння (спринклерної, дренчерної), а також збитки завдання гасінням пожежі у сусідніх приміщеннях.
3. Якщо це передбачено Договором страхування, страховий захист надається також у відношенні:
 - 3.1. витрат на усунення раптових поломок в системах опалення, пожежегасіння, водопровідних і каналізаційних мереж, що розташовані безпосередньо в застрахованих будинках. При цьому в разі необхідності заміни труб по кожному страховому випадку відшкодовуються витрати, що не перевищують вартість заміни 5 (п'яти) погонних метрів пошкодженої ділянки труб, якщо інше не передбачено Договором страхування;
 - 3.2. витрат на усунення збитків від раптового замерзання систем і мереж, включаючи крани, вентилі, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли, бойлери тощо;
 - 3.3. витрат по розморожуванню труб, батарей опалення, що розташовані в будівлі/споруді.
4. Не відшкодовуються витрати на :
 - 4.1. ремонт або заміну, а також розморожування водопровідних, каналізаційних мереж, опалювальних або протипожежних систем, що розташовані поза застрахованими будинками і приміщеннями;
 - 4.2. заправку теплоносієм опалювальних та інших систем.
5. Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню збитки, визначені в п. 2. цих Додаткових умов, заподіяні машинам, устаткуванню, котлам і електросиловим установкам, що використовуються для промислових і комерційних цілей, а також збитки від пошкодження майна гарячим або конденсованим паром при поломках систем, зазначених у п. 2. цих Додаткових умов.
6. Не підлягають відшкодуванню збитки, якщо інше не передбачено Договором страхування:
 - 6.1. від втрати орендної або квартирної плати в зв'язку з пошкодженням систем, вказаних у п. 2. цих додаткових умов;
 - 6.2. від перерви господарської діяльності в зв'язку з пошкодженням таких систем.
7. Збитки від раптового вмикання протипожежних спринклерних, дренчерних систем не відшкодовуються, якщо вони виникли внаслідок:
 - 7.1. високої температури, що виникла при пожежі;
 - 7.2. ремонту або реконструкції застрахованих будинків і споруд;
 - 7.3. монтажу, демонтажу, ремонту, зміни конструкції самих систем;
 - 7.4. просідання ґрунту, оповзня, відсирювання.
8. **Страхуванням не покриваються:**
 - 8.1. збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони викликані причиною, не пов'язаною з будь-якою з вказаних у п. 2. цих Додаткових умов. Наприклад, при пошкодженні дощовою або талою водою, у випадку повені, підвищення рівня ґрунтових вод;
 - 8.2. збитки від впливу холодильних установок, створених штучно низьких температур (морозу);
 - 8.3. збитки завдані відсирюванням;
 - 8.4. збитки, що стали наслідком природного зносу, корозії або іржавіння систем, вказаних у п. 2. цих Додаткових умов;

- 8.5. експлуатації систем, зазначених у п. 2. цих Додаткових умов, у аварійному стані;
- 8.6. збитки, заподіяні товаром на складі, якщо вони зберігаються в підвальних або інших заглиблених приміщеннях на відстані менше 20 см від поверхні підлоги, 70 см від стіни та 70 см від водопровідних труб;
- 8.7. збитки, що виникли до початку дії Договору страхування, але виявлені після початку його дії.
9. **Страховальник зобов'язаний :**
- 9.1. забезпечити експлуатацію водопровідних, каналізаційних, опалювальних і протипожежних систем у застрахованих будинках і спорудах у відповідності з нормативною документацією, їхнє своєчасне технічне обслуговування і ремонт;
- 9.2. відключити і забезпечити своєчасне звільнення від води і пару систем, вказаних вище, у випадку звільнення застрахованих будинків і споруд для капітального ремонту або для інших цілей на термін більше 30 днів, якщо це передбачено умовами Договору страхування.
- 9.3. Інші умови страхування майна від пошкодження водою з водопровідних, каналізаційних, опалювальних, водопровідних систем і систем пожежегасіння визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №21

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД НАЇЗДУ НАЗЕМНИХ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
(до п. 3.7.6. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування майна від наїзду наземних транспортних засобів на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Додаткових умов, **страховим випадком** є пошкодження або знищення застрахованого майна в результаті наїзду на нього наземних транспортних засобів, в т.ч. рейкових.
3. Під **наїздом наземних транспортних засобів** розуміють безпосередній контакт наземного транспортного засобу із застрахованим майном.
4. Страхуванням не покриваються:
 - 4.1. збитки, заподіяні майну транспортними засобами, що експлуатуються Страховальником, його працівниками, користувачами застрахованого майна;
 - 4.2. збитки, завдані вулицям і дорогам;
 - 4.3. шкода, заподіяна транспортним засобам.
5. Інші умови страхування майна від наїзду транспортних засобів визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ОБВАЛУ БУДИНКІВ

(до п. 3.7.7. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від обвалу будинків на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За Договором страхування, укладеним відповідно до Правил і цих Додаткових умов, Страховик відшкодовує збитки, заподіяні Страхувальнику внаслідок раптового повного або часткового руйнування будинку (споруди) в результаті прихованих дефектів будівельних матеріалів і конструкцій, похибок при будівництві і/або проектуванні.
3. Не відшкодовуються збитки, які виникли внаслідок обвалу будинків з таких причин, як : незадовільне обслуговування будинків і споруд, слабкі будівельні ґрунти, стихійні лиха. Не є страховим випадком обвал будинку або його конструктивних елементів у період будівництва, монтажу, ремонту чи реконструкції об'єкта.
4. Інші умови страхування майна від обвалу будинків визначаються у Договорі страхування на підставі Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ПОШКОДЖЕННЯ ДИМОМ

(до п. 3.7.8. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від пошкодження димом на підставі цих Додаткових умов та інших умов Правил.
2. **Страховим випадком** є пошкодження застрахованого майна димом.
3. Під **пошкодженням димом** розуміють безпосереднє знищення або пошкодження застрахованого майна димом (сажею, кіптявою), що раптово, непередбачено вирвався із пристроїв (плавильних печей, топок, коптилень тощо), що розташовані на території, зазначеній в Договорі страхування.
4. **Страхуванням не покриваються** збитки, що виникають внаслідок тривалого і постійного впливу диму.
5. Інші умови страхування майна від пошкодження димом визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ВІД ВИБУХУ КОТЕЛЬНОГО УСТАТКУВАННЯ (до п. 3.7.9. Правил)

1. Страховик укладає Договори страхування майна від вибуху котельного обладнання відповідно до Правил страхування майна і цих Додаткових умов.
2. За Договором страхування, укладеним згідно з Правилами та цими Додатковими умовами, Страховик приймає на страхування котельне устаткування, бойлери, газосховища, машини, апарати й інші аналогічні обладнання на випадок їхнього вибуху, а також відшкодує Страхувальнику шкоду за знищення або пошкодження застрахованого майна в результаті вибуху цього обладнання.
3. **Застрахованими можуть бути** установки й обладнання, що працюють під високим або низьким тиском, у тому числі:
 - 3.1 бойлери;
 - 3.2 парові водогрійні котли й інші резервуари;
 - 3.3 парогазотурбінні установки;
 - 3.4 турбодетандери;
 - 3.5 компресори осьового або центрального стиску;
 - 3.6 газосховища.
4. Крім того, якщо умовами страхування передбачено, то у рамках встановлених лімітів можуть бути застраховані:
 - 4.1 фундаменти обладнання, що зазначено у п. 3. цих Додаткових умов;
 - 4.2 запасні частини, вузли й агрегати до обладнання, що зазначено у п. 3. цих Додаткових умов;
 - 4.3 будь-яке інше майно, що знаходиться в тому ж місці страхування, що й застраховане обладнання та знаходиться в технологічному зв'язку з ним.
5. Страховий захист за цими Додатковими умовами надається тільки відносно обладнання, що знаходиться у робочому стані і під постійним технічним наглядом.
6. Обладнанням, що знаходиться у робочому стані, вважається таке, монтаж якого цілком завершено і що після пусконаладжувальних робіт і іспитів цілком підготовлено до експлуатації.
7. **Страховим випадком** є знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок вибуху парових котлів, бойлерів або інших резервуарів, що працюють під високим тиском, а також руйнування вакуумного устаткування внаслідок:
 - 7.1 похибок в експлуатації, обслуговуванні машин і устаткування або необережності обслуговуючого персоналу;
 - 7.2 дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі машин і устаткування, крім випадків, передбачених цими умовами;
 - 7.3 нестачі води в парових котлах або будь-якої рідини в іншому, подібному до них устаткуванні;
 - 7.4 перевантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили і втоми матеріалу;
 - 7.5 розривів тросів і ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їхнього удару об інші предмети й інші механічні пошкодження;
 - 7.6 виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
 - 7.7 наднизького або надвисокого тиску.
8. **У будь-якому випадку не підлягають страхуванню:**
 - 8.1 деталі, предмети, частини, що швидко спрацьовуються (шланги, ремні, ланцюги, фільтри, прокладки та інші деталі, що швидко спрацьовуються);
 - 8.2 матеріали, що витрачаються в процесі виробництва (пальне, хімікалії, холодоагенти, фільтрувальні, охолоджуючі, ті що чистять, і мастильні матеріали, включаючи масло);
 - 8.3 вогнетривкі матеріали, цегельна кладка печей у топках і інших камерах, в яких відбувається згорання;
 - 8.4 збитки, заподіяні двигунам внутрішнього згорання або аналогічним машинам і агрегатам внаслідок вибухів, що відбуваються в камерах згорання.

9. Не підлягають відшкодуванню збитки, що сталися внаслідок:
- 9.1. дефектів обладнання, що вже мали місце на момент укладання Договору страхування, які мали бути відомі Страхувальнику;
 - 9.2. прямих наслідків експлуатації застрахованого обладнання: поступового впливу температурних, механічних, атмосферних умов, надмірного утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень;
 - 9.3. використання застрахованого обладнання для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;
 - 9.4. шкоди, за яку відповідають інші особи по договорах постачання, гарантії якості машин і обладнання, підряду і ремонту. Проте, якщо ці особи спорюють свій обов'язок відшкодувати шкоду, Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до цих додаткових умов;
 - 9.5. якщо застраховане майно тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово ставиться на консервацію, то дія страхового захисту припиняється і відновлюється знову після закінчення таких робіт, без зміни терміну страхування.
 - 9.6. інші умови страхування майна від вибуху котельного устаткування визначаються у Договорі страхування згідно з цими Правилами.

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД ЗВУКОВОГО УДАРА
(до п. 3.7.10. Правил)**

1. Страховик укладає Договори страхування майна від збитків, у зв'язку із звуковим ударом на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За Договором страхування Страховик відшкодовує збитки у зв'язку з пошкодженням або знищенням застрахованого майна в результаті впливу звукового удару, викликаного літаючим апаратом.
3. **Страховик не несе відповідальності** за шкоду, заподіяну старим і ветхим будинкам та спорудам, а також сільськогосподарським тваринам, загблим від звукового удару або травмованим внаслідок переляку.
4. Інші умови страхування майна від звукового удару визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №26

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА “ПО ПЕРШОМУ РИЗИКУ”
(до п. 3. 8. Правил)**

1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, Страховик надає страховий захист від знищення, пошкодження або втрати майна “по першому ризику”
2. По системі “першого ризику” майно вважається застрахованим з лімітом відповідальності по першому (одному) страховому випадку або серії випадків, що сталися внаслідок однієї події, незалежно від загальної вартості застрахованого майна і від числа страхових випадків протягом періоду страхування.
3. Страхове відшкодування здійснюється в межах страхової суми. Якщо на момент настання страхового випадку виявиться, що дійсна вартість застрахованого майна вища зазначеної в Договорі страхування, то при виплаті страхового відшкодування не застосовується правило пропорційного відшкодування збитків.
4. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний підтвердити, що втрачене або пошкоджене майно було розташоване у зазначеному у Договорі страхування місці страхування і було зафіксовано в облікових документах.
5. Інші умови страхування майна “ по першому ризику” визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ НЕПРЯМИХ ЗБИТКІВ

(п. 3. 9. Правил)

1. Страхування непрямих збитків Страхувальника, пов'язаних із перериванням господарської діяльності (вимушеним простоем) здійснюється на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страховий захист за Договором страхування може поширюватися на непрямі збитки тільки у разі укладання Договору страхування майна від будь-яких ризиків передбачених п.п. 3.2.1.-3.2.4., 3.7.1.-3.7.10. цих Правил.
3. Страховик відшкодовує непрямі збитки, пов'язані з перериванням господарської діяльності (вимушеним простоем), якщо застраховане майно знищено або пошкоджено внаслідок настання страхового випадку, визначеного Договором страхування.
4. Переривання господарської діяльності (вимушений простій) – період, коли господарська діяльність Страхувальника, що зазначена у Договорі страхування, повністю або частково припинена внаслідок знищення або пошкодження майна.
5. У випадку знищення або пошкодження майна внаслідок передбачених Договором страхування ризиків Страховик відшкодовує непрямі збитки Страхувальника, пов'язані з вимушеним перериванням господарської діяльності (вимушеним простоем), за період, починаючи з дати настання страхового випадку (знищення або пошкодження майна) та не обмежуючись датою закінчення дії Договору страхування, що не перевищує меншої з наступних двох величин:
 - 5.1. період, що за належної ретельності та швидкості виконання робіт, необхідний для ремонту, відбудови або заміни знищеного або пошкодженого майна;
 - 5.2. 12 (дванадцяти) календарних місяців або іншого періоду вказаного в Договорі страхування.
6. Непрямі збитки, пов'язані із перериванням господарської діяльності (вимушеним простоем) визначаються у межах доходу, який Страхувальник міг би отримати протягом періоду вимушеного простою:
 - 6.1. для виробничих підприємств – від виробництва продукції/товарів;
 - 6.2. для підприємств сфери обслуговування – від надання послуг;
 - 6.3. для торгових підприємств – від продажу товарів, якщо б його господарська діяльність не була перервана знищенням або пошкодженням майна.
7. Непрямі збитки від переривання господарської діяльності визначаються розміром поточних витрат, якщо Договором страхування не визначено відшкодування інших витрат Страхувальника.
8. Договором страхування може бути передбачено відшкодування також додаткових витрат, пов'язаних із перериванням господарської діяльності.
9. **Поточні витрати** включають витрати по здійсненню господарської діяльності Страхувальника, не пов'язані зі зміною обсягу виробництва або реалізації товарів, робіт, послуг, які він продовжує неминуче нести у період вимушеного простою і якщо вони необхідні для відновлення господарської діяльності в обсязі, що існував безпосередньо перед настанням страхового випадку, у найкоротший термін після відновлення знищеного або пошкодженого майна.
10. Поточні витрати включають :
 - 10.1. витрати на основну заробітну плату штатних співробітників Страхувальника і винагород співробітникам, залучених по цивільно – правових договорах ;
 - 10.2. обов'язкові відрахування в позабюджетні Фонди України (Фонд соціального страхування, на обов'язкове страхування від нещасного випадку, Фонд зайнятості та інші фонди);
 - 10.3. плата за оренду приміщень, устаткування або іншого майна, орендованого Страхувальником для здійснення господарської діяльності, якщо за умовами договору оренди, найму тощо, орендні платежі підлягають оплаті орендарем незалежно від факту знищення або пошкодження орендованого майна;

- 10.4. податки і збори, що підлягають сплаті незалежно від обсягів господарської діяльності (у т.ч. земельний податок, регіональні і місцеві збори тощо);
- 10.5. відсотки по кредитах або інших залучених коштах, якщо ці кошти залучалися для розвитку тієї господарської діяльності, що була перервана внаслідок знищення або пошкодження майна;
- 10.6. амортизаційні відрахування по нормах, установлених для підприємства Страхувальника;
- 10.7. інші витрати підприємства – платежі за користування електричною і тепловою енергією, за газ, воду і телефон; постійні витрати на проведення технічних перевірок, підтримка основних засобів у робочому стані, забезпечення санітарно – гігієнічних вимог, вимог техніки безпеки, вимог пожежної безпеки й охорони тощо.
11. Непрямі збитки Страхувальника пов'язані із перериванням господарської діяльності відшкодовуються у тому розмірі, в якому вони були б покриті доходами від господарської діяльності за період вимушеного простою, якби цього переривання не сталося або у розмірі визначеному виходячи із результатів господарської діяльності за 12 (дванадцять) місяців до дня настання страхового випадку або укладання Договору страхування.
12. Під **додатковими витратами** розуміють необхідні і доцільні витрати, зроблені Страхувальником у період перерви господарської діяльності, що безпосередньо пов'язані із настанням страхового випадку, здійснені з метою уникнення або скорочення тривалості періоду вимушеного простою і господарської діяльності на рівні, звичайному для даного періоду часу.
13. Страхувальнику можуть компенсуватися додаткові витрати в зв'язку з господарською діяльністю, в межах застрахованих будівель, споруд і виробничих ділянок. Відшкодуванню можуть підлягати також додаткові витрати по перенесенню виробництва/господарської діяльності в межах території страхування і їх переустаткування під виробничі операції в рамках господарської діяльності Страхувальника, якщо це передбачено Договором страхування або окремо погоджено Страховиком.
14. До **додаткових витрат не відносяться**:
 - 14.1. витрати Страхувальника, пов'язані з нормальним ходом господарської діяльності протягом періоду часу, аналогічного періоду вимушеного простою, якби не відбулося знищення або пошкодження майна;
 - 14.2. витрати, що підлягають відшкодуванню відповідно до інших умов Договору страхування, у тому числі витрати по ремонту, відновленню або заміні пошкодженого, або втраченого майна.
15. **Не підлягають відшкодуванню наступні витрати Страхувальника:**
 - 15.1. витрати на придбання сировини, матеріалів, напівфабрикатів, малоцінних і швидкозношуваних предметів, продукції, товарів, палива, запчастин, тари тощо необхідних для здійснення господарської діяльності за визначений Договором страхування період відшкодування;
 - 15.2. суми податку на додану вартість, податку на прибуток, акцизів, мита й інших податків, об'єктом обкладання яких є оборот або фінансовий результат господарської діяльності Страхувальника (обсяг реалізації, доход, прибуток);
 - 15.3. суми виплачуваної, в залежності від обсягу обороту або фінансового результату, заробітної плати робітникам – відрядникам (крім оплати праці, гарантованої законодавством), премій і винагород, інших видів матеріального заохочення, основою розрахунку яких є оборот або фінансовий результат господарської діяльності Страхувальника;
 - 15.4. вартість послуг, що надаються сторонніми юридичними або фізичними особами (що не є співробітниками Страхувальника), продовження придбання/отримання яких не є обов'язковим;

- 15.5. вартість послуг, що використовуються для продажу чи виробництва, за виключенням плати за оренду приміщень, обладнання та інших необхідних засобів виробництва, що орендуються Страхувальником для здійснення господарської діяльності;
- 15.6. витрати по перевезенню вантажів, що відправляються Страхувальником;
- 15.7. витрати по операціям, що не мають безпосереднього відношення до господарської діяльності Страхувальника, таким як операції з цінними паперами, земельними ділянками або операціями з вільними коштами або капіталами, а також прибуток від таких операцій;
- 15.8. неустойки, штрафи, пені, які Страхувальник відповідно до укладеними ним угодами зобов'язаний сплачувати за невиконання або неналежне виконання своїх договірних зобов'язань, зокрема, за непостачанням в строк, затримку у виготовленні товару, наданні послуг або інших зобов'язань, якщо:
 - 15.8.1. таке невиконання не є безпосереднім наслідком переривання господарської діяльності;
 - 15.8.2. такі санкції передбачені договорами, дія яких починається після знищення або пошкодження майна, що спричинило переривання господарської діяльності.
16. Страховик у будь – якому разі не відшкодовує штрафні санкції відповідно до укладених Страхувальником угод, якщо їх розмір був збільшений сторонами зазначених угод після настання страхового випадку.
17. Непрямі збитки від переривання господарської діяльності (вимушеного простою) можуть визначатися у розмірі поточних і додаткових витрат Страхувальника у результаті переривання господарської діяльності.
18. Страховий захист, якщо це передбачено Договором страхування, може поширюватися тільки на поточні витрати Страхувальника по продовженню господарської діяльності.
19. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування згідно з цими Додатковими умовами після встановлення факту настання страхового випадку та виплати страхового відшкодування (його частини) щодо знищеного або пошкодженого майна, внаслідок якого сталося переривання господарської діяльності, якщо інше не передбачене Договором страхування.
20. Страховик також відшкодовує, якщо це передбачено умовами Договору страхування витрати Страхувальника по зменшенню збитків від переривання господарської діяльності (виключаючи витрати на гасіння пожежі) та витрати, що перевищують нормальні і які вимушено понесені Страхувальником для заміни готової продукції, що використовується Страхувальником, але не більше суми на яку зменшено збиток.
21. Якщо Страхувальник здійснив наступні заходи:
 - 21.1. повне або часткове відновленням придатності майна;
 - 21.2. приведення майна до стану придатного для використання; за допомогою використання чи збільшення обсягу виробничої діяльності в іншому місці і якщо ці заходи призвели до зменшення збитків від переривання господарської діяльності, то таке зменшення враховується при визначенні суми страхового відшкодування.
22. Страховик не відшкодовує збитків спричинених :
 - 22.1. надзвичайними подіями, які відбулися в період переривання господарської діяльності, що не відносяться до страхових випадків і збільшення його в тому розмірі, в якому ці події призвели до збільшення збитків від переривання господарської діяльності;
 - 22.2. розширенням або оновленням виробництва у порівнянні з його станом на момент настання страхового випадку;
 - 22.3. затримок у відновленні знищеного та пошкодженого майна внаслідок ведення судових справ, виявлення відносин власності, володіння, оренди тощо;
 - 22.4. відсутністю або недостатністю коштів на відновлення знищеного та пошкодженого майна;
 - 22.5. втручанням страйкарів або інших осіб в реконструкцію, ремонт, зміну або відновлення знищеного або пошкодженого майна;
 - 22.6. невиконання Страхувальником зобов'язань за угодами лізингу, будь – яких інших договірних зобов'язань;
 - 22.7. прийняттям будь-якого нормативного документу (закону, наказу, розпорядження тощо), що регулює використання, реконструкцію, ремонт, знесення застрахованого майна або іншого втручання будь – яких органів влади у відновлення застрахованого майна;

- 22.8. втрати Страхувальником ринків збуту товарів (продукції, послуг) або інші наслідки переривання господарської діяльності;
- 22.9. виплата страхового відшкодування щодо непрямих збитків може здійснюватися одноразово або частинами.
23. Сума страхового відшкодування не може перевищувати встановленої Договором страхування страхової суми для переривання господарської діяльності (вимушеного простою) або відповідного ліміту відповідальності.
24. Страховик має право у разі настання страхового випадку надавати Страхувальнику рекомендації та брати участь у здійсненні заходів щодо рятування знищеного пошкодженого майна, зменшення заподіяних збитків, врегулюванні збитків, що завдані застрахованому майну тощо.
25. Інші умови страхування непрямих збитків внаслідок переривання господарської діяльності визначаються у Договорі страхування згідно з Правилами.
26. Страховий захист за цими Додатковими умовами надається тільки як додаток до укладеного Договору страхування майна.

Додаток №28

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПО ЗАЯВЛЕНІЙ ВАРТОСТІ

(до п. 6. 3. 1. 5. Правил)

1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, Страховик надає страховий захист від знищення, пошкодження або втрати майна, що не має прямого цінового аналогу або іншого майна по заявленій вартості, тобто вартості, обумовленій самим Страхувальником, заявленій ним при укладанні Договору страхування і підтвердженій відповідними документами.
2. Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі понесених збитків, пов'язаних з відновленням пошкодженого або знищеного майна.
3. Сума страхового відшкодування не може перевищувати заявленої суми, зазначеної в Договорі страхування.
4. При виплаті страхового відшкодування розмір зносу (амортизація) майна не враховується, якщо інше не передбачено Договором страхування.
5. Інші умови страхування майна по заявленій вартості визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №29

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПО ВІДНОВЛЮВАНІЙ ВАРТОСТІ

(до п. 6. 3. 1. 1. Правил)

1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, Страховик надає страховий захист від знищення, пошкодження або втрати майна по відновлюваній вартості, тобто в межах сум, необхідних для відновлення (ремонту, виготовлення або придбання) предметів аналогічних властивостей і призначення.
2. Відновлювана вартість є ціною придбання аналогічного застрахованому майну на будь-який день періоду страхування, коли може статися страховий випадок. Відновлювана вартість може бути встановлена вищою або нижчою за ціну придбання внаслідок коливання цін на ринку (ціни на будівельні матеріали, роботи та інше). У випадку, якщо майно аналогічних властивостей і якостей вже не існує, відновлювана вартість буде дорівнювати вартості, яку необхідно витратити для придбання предметів, що мають найбільш схожі властивості і якості.
3. При виплаті страхового відшкодування розмір зносу (амортизації) майна не враховується.
4. Інші умови страхування майна по відновлювальній вартості визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПО ІНДЕКСОВАНІЙ ВАРТОСТІ
(до п. 6. 4. Правил)

1. За Договором страхування, укладеним на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, Страховик надає страховий захист від знищення, пошкодження або втрати майна з урахуванням динаміки індексу інфляції, курсу валюти, по новій індексованій вартості. При цьому страхові суми, що вказані в Договорі страхування, вважаються максимальними лімітами страхового відшкодування по майну на момент укладання Договору страхування.
2. Якщо це передбачено Договором страхування, страхові суми щомісяця автоматично збільшуються відповідно до індексу росту цін, підтвердженого офіційними органами, а сума страхової премії перераховується щомісяця, виходячи з оновлених (індексованих) у такий спосіб страхових сум, при цьому і сплата чергової частини страхової премії проводиться щомісячно.
3. Інші умови страхування майна по індексованій вартості визначаються у Договорі страхування на підставі цих Правил.

до Правил добровільного страхування майна
(крім залізничного, повітряного, наземного транспорту, морського внутрішнього та інших
видів водного транспорту, вантажів та багажу (вантажобагажу)).

БАЗОВІ РІЧНІ ТАРИФИ
добровільного страхування майна

1. При страхуванні майна застосовуються базові річні тарифи, наведені в Таблиці 1:

Таблиця 1

№ з/	Види страхових ризиків	Базовий річний страховий тариф, у % від страхової суми
1	Пожежі, вибуху (в тому числі газу, парового котла, газосховища, газопроводу, машин, апаратів та інших аналогічних пристроїв тощо), влучення блискавки, якщо навіть вибух або влучення блискавки не спричинили пожежі.	0,8
2	Смерчу, урагану, бурі, шторму, тайфуну.	0,35
3	Сходу снігових лавин, обвалів, оповзнів, селі.	0,1
4	Повені, паводку, зливи, граду.	0,2
5	Просідання ґрунту, затоплення ґрунтовими водами.	0,15
6	Падіння дерев, каміння.	0,15
7	Землетрусу.	0,2
8	Падіння повітряних суден, апаратів, їх частин, уламків.	0,05
9	Всі необхідні та доцільно проведені витрати по рятуванню застрахованого майна, а також по зменшенню збитку та встановленню його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами страхування.	0,2
10	Виток води з водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежегасіння	0,5
11	Пошкодження (биття) віконного скла, дзеркал та вітрин	0,7
12	Протиправні дії третіх осіб	1,4
13	Наїзд техніки, що рухається	0,3
14	Аварія технічних систем, в тому числі систем енергопостачання	0,4
15	Проникнення рідин з інших приміщень	0,3

2. При укладанні договорів страхування строком дії менше одного року застосовуються наступні поправні коефіцієнти:

Таблиця 2

Строк дії договору страхування *	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт короткостроковості	0.27	0.33	0.4	0.47	0.53	0.6	0.67	0.73	0.8	0.87	0.93

* При визначенні строку дії договору страхування неповний місяць вважається за повний.

3. Страхування тварин (основне страхування)

Таблиця 3.

№ п/п	Вид тварини	Страховий випадок/базовий страховий тариф, %						Разом	
		Загибель тварини		Крадіжка тварини		Вимушений забій тварини		фіз. ос.	юр. ос.
		фіз. особи	юр. особи	фіз. особи	юр. особи	фіз. особи	юр. особи		
1	Велика рогата худоба	2	5	2	3	1	2	5	10
2	Свині	3	9	3	3	1	3	7	15
3	Вівці та кози	2	6	2	3	1	3	5	12
4	Коні	2	7	3	3	1	2	6	12
5	Домашня птиця	х	5	х	3	х	5	х	13
6	Хутрові звірі та кролі	х	6	х	3	х	5	х	14
7	Сім'ї бджіл	3	х	3	х	1	х	7	х
8	Собаки	5	х	6	х	1	х	12	х

4. Страхування тварин (додатковий ризик)

Таблиця 4

Об'єкт страхування	Базовий тариф, %
Витрати на лікування тварини	20
Розтин трупа тварини	4

5. Страхування врожаю

№ п/п	Страхові випадки	Базовий страховий тариф, %
Загибель або пошкодження врожаю:		
1	Озимих культур	24,00
2	Ярових, зернових і зернобобових культур, кукурудзи на зерно, рису, сої, соняшнику, жита, гірчиці, ріжику, льону та конопляних культур	18,00
3	Багаторічних і однорічних сіяних трав, кукурудзи на зелений корм і силос, силосних культур, кормових корнеплодів, цукрового буряку, баштанних кормових культур, повторюваних (пожнивних), проміжних посівних кормових культур	24,00
4	Овочів відкритого ґрунту, баштанних продовольчих культур, сільськогосподарських культур закритого ґрунту	21,00
5	Картоплі	21,00
6	Садів, ягідників, виноградників та інших багаторічних насаджень	46,00
7	Розсадників	6,00
Загибель багаторічних насаджень:		5,00

6. Базовий страховий по страхуванню будівельно-монтажних ризиків становить 0,4%.

7. Кінцевий тариф розраховується у кожному конкретному випадку шляхом застосування системи знижок та надбавок до базових тарифів, які визначаються наступними факторами, які впливають на рівень ймовірності настання страхового випадку:

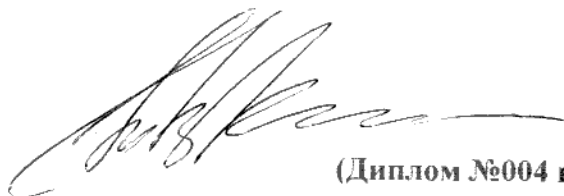
- вид підприємства, діяльності;
- вид майна;
- клас конструкцій;
- обсяг застрахованого майна;
- особливо несприятливі фактори ризиків;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- особливо сприятливі фактори ризиків;
- види та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
- строк чинності договору;
- наявність та розмір франшизи.

Залежно від наявності факторів, що впливають на рівень ризику при експлуатації даного транспортного засобу (засобів) та особливостей умов договору страхування до тарифів можуть застосовуватися коригуючі підвищувальні K_p (від 1,0 до 10,0) та знижувальні K_z (від 0,05 до 1,0) коефіцієнти.

Коригуючий коефіцієнт застосовується при розрахунку відповідного тарифу шляхом множення відповідного базового тарифу на такий коефіцієнт.

Нормативні витрати на ведення справи складають - 30%.

Актuariй

Клєпїкова Т. В.

(Диплом №004 від 17.09.1999р.)

Провірено, пропонування та емісія
печаткою від (об'єкта) (підписи) архівні.

Державна комісія з регулювання фінансових послуг України	
ЗАРЕЄСТРОВАНО	
<i>Дир. Департаменту страх. компаній</i>	
Найменування особи	
Підпис	Прізвище, ініціали працівника
<i>[Signature]</i>	<i>Горенко С. В.</i>
Дата <i>05.04.09.</i>	Реєстраційний номер <i>1170922</i>